

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Gornji Trebusi, od 18.
septembra 1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idrji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montebello 6 PP 559
Tel. (0432) 731192 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Drevorod 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD
Stretto De Rubois 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 167 (11.890)

Trst, sobota, 14. julija 1984

Ob nesoglasjih in zamerah med ministri

Vlada odobrila prvo nakazilo 200 milijard za ladjedelstvo

BOJAN BREZIGAR

RIM — Po dolgi in nič kaj mirni razpravi je vlada včeraj odobrila dva zakonska osnutka v zvezi z ladjedelniško industrijo in z brodarstvom. Gre za ukrepa, ki sodita v sklop »paketa« o pomorskem gospodarstvu, ki ga je pripravil minister za trgovinsko mornarico Gianuario Carta in ki dajeta nekaj kisika ladjedelnicam: od skupne predvidene naložbe 1.650 milijard v treh letih je namreč vlada odobrila nakazilo 200 milijard lir. Ni še znano, katera ladjedelnica se bo s tem okoristila, gotovo pa je, da je vprašanje odpustov za veliko število delavcev (a seveda ne za vse) odloženo do konca leta ali morda še dlje. Če bodo kasneje sprejeli načrt za vseh 1.650 milijard, kar bo razvidno že v kratkem, kajti ta sredstva je treba vključiti v finančni zakon, bi to pomenilo za 3.700 milijard naročil italijanskim ladjedelnicam.

Na vladni seji pa ni šlo vse gladko. Minister Carta, ki je prišel v palačo Chigi dobre volje in torej pričnan, da bo vlada odobrila vse tri zakonske osnutke, ki jih je prinesel

s seboj, je bil po koncu seje nejevoljen in se sploh ni hotel pogovarjati z novinarji. Tako je bilo, po prav tako lakoničnih izjavah drugih ministrov, moč ugotoviti, da je bila razprava o teh ukrepih dolga in razburljiva. V tej razpravi je Goria dejal, da bo treba »računec opraviti ob finančnem zakonu, Granelli je protestiral, ker je Carta na svojo roko pripravil zakon o tehnološki raziskavi na področju ladjedelništva, ne da bi se posvetoval z njim, Spadolini se

je razburjal, ker gre tu za ponovno večanje državnega primanjkljaja, naravnost jezna pa sta bila obo liberalna ministra Altissimo in Biondi: prvi je dejal, da na področju ladjedelništva ni več dopustno »krpanje«, ampak je potrebna celovita rešitev, drugi pa je poudaril, da ne gre za kolegično odločitev vlade in torej nihče ne more zahtevati soglasja liberalcev. Oba sta obtožila Darido zaradi načrta Fincantieri in sta se pri glasovanju vzdržala.

CK KPI podprl poročilo Natte

RIM — S soglasno podporo poročilo novega generalnega tajnika Alessandra Natte se je sinoči sklenilo dvodnevno zasedanje centralnega komiteja KPI, ki je obravnavalo predvsem izide volitev za evropski parlament in za sardinski deželni svet. Skoraj vsi razpravljavci so naglasili novo, okrepljeno vlogo stranke, godne za vodenje države, ki so jo volivci s povečano podporo dodelili komunistični partiji. Prav tako so skoraj vsi potrdili Nattovo zahtevo o odstopu Craxijeve vlade.

Več govornikov je zelo kritično ocenilo politiko socialistične stranke in njene ocene volilnih izidov. Odgovorni za organizacijo Angius je dejal, da je treba

povedati brez ovinkov socialistom, da je prava italijanska anomalija v dejstvu, da »je stranka, ki jo podpira več kot tretjina volivcev (KPI) v opoziciji, tista, ki premore komaj desetino glasov (PSI) pa ima celo predsednika vlade«. V več posegih je bila poudarjena nujnost alternativne gospodarske politike, pravičnejše porazdelitve davčnih bremen, čistke članov P2 iz državnega aparata, mnogo se jih je zavzelo za oklic referendumov proti vladnemu dekretu o draginjski dokladi. Giancarlo Pajetta pa je svoj poseg posvetil mednarodnim političnim razmeram in večji vlogi KPI v okviru evropskega parlamenta.

Daljši odmor pred preverjanjem

Craxijev dokument tajnikom koalicije

RIM — Tudi preverjanje ima pravico do oddiha. Včeraj je Craxi izdelal dokument, ki ni nič drugega kot seznam problemov, ki so jih nazivali predstavniki strank, s katerimi se je srečal v teh dveh dneh. Sedaj dva dni oddiha (Craxi in De Mita sta sinoči že odpotovala) in prihodnji teden seje vodstev strank ter nato začetek novega kroga posvetovanj. Do prvega skupnega sestanka predstavnikov vseh petih strank pa verjetno ne bo prišlo pred 24. julijem. Longa pa bodo zamenjali šele po koncu preverjanja, verjetno z drugim socialde-

mokratskim predstavnikom in kandidatom je že na pretek.

Craxijev dokument vsebuje malo vsega. Gospodarska politika s smernicami za finančni zakon in državni proračun, protinflacijski ukrepi, reforma plač, zaposlovanje, industrijska politika, odpravnine, pokojnine, posegi na Jugu, urejanje stavk, reforma pravilnikov parlamenta in zunanja politika. Skratka nov vladni program. Vendar bodo o vsem tem gotovo našli kompromisne rešitve. Težje bo morda pri političnih problemih, na primer pri zahtevi demokristjanov po globalnem petstrankarskem sporazumu, ki bi torej terjal tudi homogene krajevne uprave. Demokristjani menijo, da bi ta vlada lahko trajala dlje kot predvideno, recimo še leto dni, to je do prihodnjih upravnih volitev in do volitev predsednika republike. Piccoli je tako ogorčeno zavrnil trditve, češ da bo vlada trajala samo do jeseni in bo potem v palačo Chigi vstopil De Mita, prav tako ogorčeno zavračajo demokristjani možnost, da bi komunisti prišli v vlado. To je včeraj napisal tudi Galloni, ki je poudaril, da je vloga KPI lahko samo v opoziciji, dokler pač obstaja petstrankarska koalicija. Tu pa je bistvo vprašanja, kajti nihče ne ve, kako dolgo bo ta koalicija lahko še obstajala. (BBR)

Craxi sprejel Kosina

RIM — Predsednik vlade Bettino Craxi je včeraj sprejel na poslovnem obisku jugoslovanskega veleposlanika v Italiji Marka Kosina. Craxi se je Kosinu zahvalil za doprinos za izboljšanje odnosov med Italijo in Jugoslavijo in je poudaril veliko zanimanje Italije za dodatno okrepitev sodelovanja in prijateljstva s sosednjo državo. Italija in Jugoslavija, je naglasil Craxi, sta vzpostavili zgledne dobre sosedske odnose in aktivno sodelujeta, na glede na različno mednarodno uvrstitev, pri prizadevanjih za obnovitev vzdušja po puščanja napetosti in za ohranitev miru. Veleposlanik Kosin se je predsedniku Craxiju zahvalil za pomembne besede, ga ponovno povabil na obisk v Jugoslavijo in izrazil željo, da bi do tega obiska prišlo čimprej. (BBR)

ZIS sprejel ustrezní zakonski osnutek

Olajšane tuje naložbe v SFRJ ter ukrepi za obrzdanje cen

BEOGRAD — Zvezni izvršni svet je po sporočilu zveznega sekretariata za informacije sprejel osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vlaganju sredstev tujih oseb v domače organizacije združenega dela.

Predlagani osnutek zakona ne omejuje razmerja med deležem tuje osebe in domače OZD, prav tako pa ne omejuje dobička tujega vlagatelja. Domača OZD in tuja oseba lahko ustanovita skupni organ poslovanja, v katerem so zastopani predstavniki obeh strani. Predlagan je tudi nov mehanizem obračunavanja in ugotavljanja nadomestila za gospodarjenje z vloženi sredstvi tuje osebe, velika novost pa je določilo, po katerem domača OZD iz svojega dela čistega dohodka izloča sredstva za razširitev in krepitev materialne podlage dela. Predlagana je tudi dopolnitev, da ima tuja oseba s prenehanjem sporazuma o vlaganju pravico do vračila vrednosti vložnih sredstev in sredstev na podlagi udeležbe v dohodku TOZD, v katero so vložena. S predlaganimi spremembami je znatno poenostavljen postopek za odobravanje sporazuma o tujih vlaganjih. Reinvestiranje sredstev in dodatna vlaganja tujih oseb v domače OZD ne bi odobraval kot nove sporazume, temveč bi samo evidentirali v okviru obstoječega sporazuma o skupnih vlaganjih.

ZIS je proučil tudi aktualne probleme cenovnih gibanj v prvi polovici leta in ocenil, da visoka rast cen v zadnjih dveh mesecih ogroža uresničevanje dogovorjene ekonomske politike v tem letu. Pristojne zvezne organe je zadalžil, da takoj v okviru že sprejetih usmeritev iz dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije in resolucije o družbeno-gospodarskem razvoju za letos pripravijo konkretne rešitve ekonomskih ukrepov s področja kreditno denarne politike, ekonomskih odnosov s tujino in drugih področij, da bi obdržali rast cen ter okrepi družbeni nadzor nad cenami in s tem preprečili zvišanje cen mimo dogovorjene cenovne politike.

ZIS je proučil tudi osnutek dogovora o davčni politiki, ki ga je pripravila medrepubliško-pokrajinska delovna skupina, ter ga poslal v obravnavo skupščini SFRJ ter skupščinam republik in pokrajin.

Sprejel je tudi ocene in smernice o ukrepih in dejavnostih za razvoj drobnega gospodarstva in luči uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Menil je, da je treba ustvariti take družbenoekonomske pogoje, ki bodo drobnemu gospodarstvu zagotovili trajno razvojno perspektivo kot bistvenemu elementu gospodarske strukture za povečanje izvoza in zaposlenosti. (dd)

Na tiskovni konferenci CGIL, CISL in UIL

Sindikati zahtevajo davčno reformo

RIM — Sindikalni predstavniki Benvenuto (UIL), Marini (CISL) in Trentin (CGIL) so včeraj na tiskovni konferenci obrazložili stališča, ki jih sindikati imajo do nekaterih argumentov, ki so te dni v središču pozornosti vseh političnih sil. Gre predvsem za preosnovo mezd in plač ter davčno reformo. Oboje je po mnenju sindikatov tesno povezano in o preosnovi mezd sploh ne nameravajo razpravljati, če ne bo prej odoben zakon, ki bo v marsičem spreminil sedanji davčni sistem. V bistvu sindikati bodo sprejeli izravnavo mezd, a le v primeru, da bo davčni pritisk porazdeljen bolj enakomerno in bodo davki prizadeli v enaki meri vse kategorije davkoplačevalcev. Doslej so namreč odvisni delavci nosili največje breme: v desetih letih je poprečni odstotek davka IRPEF, ki bremeni dohodek od odvisnega dela, prešel od 7 na 18 odstotkov, vsak delavec pa je v zadnjem letu odšel državi za davke okrog 4 milijone.

Kakšna naj bi bila torej davčna reforma, ki jo zahtevajo sindikati? Osnovne zahteve so tiste, ki jih je že vključeval dogovor, ki so ga sindikati sklenili z vla-

do 14. februarja: 1. preosnova discipline, ki urejuje dohodek podjetij, ki vodijo poenostavljeno knjiženje; 2. ugotavljanje »domnevnih« dohodkov; 3. sprememba pravila, ki dovoljuje, da se dohodki družinskega podjetja razdelijo med člani iste družine; 4. preosnova količnikov davka IRPEF; 5. jamstvo za mezde, v primeru, da je inflacija višja od pričakovanega; 6. preosnova obdavčenja dohodkov od nepremičnin in kapitala.

Poleg tega predlagajo sindikati še: A) uvedbo novega premoženjskega davka; B) obdavčenje državnih efektov; C) reformo finančne uprave; D) zmanjšanje števila količnikov IVA, kar naj bi zmanjšalo inflacijo.

Nazadnje predlagajo sindikati še reformo odpravninskega sistema. V dokumentu, ki so ga poslali ministru Visentiniju, navajajo pri tem vrsto zahtev, katerih bistvo je, da se odpravine obdavčijo pravičneje, da se pri tem upošteva samo davčna zmožnost posameznika in ne leta službe in da se upoštevajo tudi tu razni obdobji. Zakon, ki bi uvedel reformo, naj bi veljal tudi retroaktivno.

Od danes v Trstu festival Unità

TRST — Na tukajšnjem velesejmu se bo drevi pričel eden od vsedravnih festivalov komunističnega glasila Unità, ki bo posvečen znanosti in tehnološkemu raziskovanju. Sklepi in osrednji festival komunističnega tiska pa bo letos v prvi polovici septembra v Rimu.

Tržaška prireditve, ki so ji dali naslov »Alternativa za bodočnost«, bo na zelo visoki ravni. Med drugim so se vabilu krajevne federacije KPI odzvali minister za znanstveno raziskovanje Granelli, predsednik komunističnih senatorjev Chiaromonte, predsednik državne raziskovalne ustanove (CNR) Quagliariello in številni drugi. Vzporedno s temi srečanji bo tudi cela vrsta družabnih in filmskih prireditev.

NA 4. STRANI

DAVISOV POKAL

Avstralija zanesljivo vodi proti Italiji

BRISBANE — Gianni Ocleppo je včeraj zamudil lepo priložnost, da bi Italiji priboril točko, s katero bi lahko še upala na ugoden razplet četrtfinalnega srečanja Davisovega pokala proti Avstraliji. Ocleppo je namreč proti Fitzgeraldu od nekaterih lepih potezah delal nerazumljive napake in zmaga je šla Avstralcu. Nič kaj boljše se za Italijo ni končal niti dvoboj med Claudiom Panatto in CASHOM. Panatta je klonil v štirih setih.

Do velikega presenečenja pa je prišlo v drugem četrtfinalnem srečanju, in sicer na češkoslovaškem. Ivan Lendl, polfinalist wimbledonskega turnirja, je v samih treh setih zgubil proti Leconteju. Ravnotežje je vzpostavil Šmid, ki je odpravil Forgeta.

NA 10. STRANI

V Čilu spopadi med policijo in študenti

SANTIAGO — Represija v Čilu ne pozna zastojev. Spet je prišlo do hudih spopadov med posebnimi policijskimi oddelki in univerzitetnimi študenti.

Študentje medicinske fakultete so po zborovanju v znak solidarnosti s svojimi kolegi s katoliške univerze, ki imajo že deset dni gladovno stavko, zahtevali odstop vseh rektorjev, ki jih je na položaj postavila vlada.

Takrat pa je stopila v akcijo policija, ki je skušala s solzilci ustrahovati demonstrante.

Delavci Bagnolija podpirajo sporazum

NEAPELJ — Včeraj ob 16. uri se je zaključil referendum med delavci železarne v Bagnoliju o sporazumu, ki sta ga podpisala sindikat in Intersind. Od 5.934 volilnih upravičencev je glasovalo 3.352 delavcev, to se pravi 56,48 odstotka.

Po prvih projekcijah kaže, da se je večina delavcev odločila podpreti sporazum, saj jih je »za« glasovalo 70 odstotkov, proti jih je bilo 20 odstotkov, 4,7 odstotka je neveljavnih glasovnic, 5 odstotkov belih.

V ostrem odgovoru na »zaskrbljen« sovjetski memorandum

Zvezna republika Nemčija daje zagotovila glede uporabe svojega jedrskega orožja

BONN — Izredno ostro je zahodnonemška zvezna vlada odgovorila na sovjetski memorandum, ki ga je v torek sovjetski veleposlanik v Bonnu Semjonov izročil zunanjemu ministru Genscherju.

V odgovoru, ki ga je državni sekretar Ruhfus izročil Semjonovu, je uradni Bonn označil kot nedopustno vmešavanje v notranje zadeve Zvezne republike in njenih zaveznic v zahodnoevropski zvezi sovjetske očitke, da bo ZRN izdelovala ofenzivna strateška orožja, zdaj ko ji je zahodnoevropska zveza ukinila nekdanje omejitve za proizvodnjo določenih konvencionalnih sistemov orožij.

Sovjetska vlada opozarja v memorandumu Zvezno republiko na negativne posledice, če bi začela izdelovati ofenzivna orožja velikega dosega. Memorandum, ki ga je Moskva poslala tudi vsem podpisnicam potsdamskega sporazuma in članicam zahodnoevropske zveze, očita Bonnu, da bo po ukinitvi omejitev Zvezna republika Nemčija v nasprotju z mednarodnimi dogovori sposobna izdelovati in nameščati lastna ofenzivna orožja. Ta orožja, med njimi omenja nota strateške bombnike in rakete velikega dosega, bi ogrožala ne samo sosede ZRN, temveč tudi bolj oddaljene države. V bistvu se nič ne spremeni, če Bonn zagotavlja, da do nadaljnjega ne namerava uporabiti teh orožij.

Memorandum nadalje obtožuje Zvezno republiko, da samo stopnjuje svoj vojaški potencial, ki

je že »zdavnaj presegel razumne obrambne meje«. Tendencia spremeniti ZRN v mostišče za ofenzivna orožja in za kopičenje lastnih orožij nasprotuje tudi zagotovilo, da je zahodnonemška armada — Bundeswehr — namenjena izključno obrambi.

Bonska vlada v odgovoru na sovjetski memorandum poudarja, da ni naloga sovjetske vlade bdeti nad uresničevanjem in oblikovanjem pogodb, ki jih sklepajo zahodnoevropski zavezniki, da bi okrepili svojo varnost. Zvezna vlada opozarja na številne svoje izjave, da ne namerava izdelovati strateških orožij, in pri tem se ni po sklepu zahodnoevropske zveze nič spremenilo. V svojem memorandumu primerja lastno ravnanje z ravnanjem Sovjetske zveze. V nasprotju s sovjetskim ravnanjem se je Zvezna republika jasno in nepreklicno izrekla — in te opredelitve ne misli nikoli prekršiti — za odpoved uporabe sile. Kot podpisnica sporazuma o prepovedi širjenja jedrskega orožja prispeva ZRN bistveno k stabilnosti na svetu. Nasprotno pa Sovjetska zveza doslej ni izpolnila obveznosti, ki izvirajo iz pogodbe o prepovedi širjenja jedrskega orožja za supersilo. SZ nenehno povečuje arzenal svojih jedrskih orožij.

Sovjetsko obtožbo, da so zahodnonemška orožja ofenzivna, zavrača zvezna vlada z utemeljitvijo, da ZRN resno jemlje svojo izjavo, da se odpoveduje uporabi sile in da ne bo nikoli uporabila svojih orožij, razen v primeru napada nanjo ali na eno

izmed njenih zaveznic. Prav tako zavrača Bonn sovjetsko trditev, da so ameriške Pershing-2 rakete, ki so jih začeli nameščati v ZRN, »orožja prvega udara«. Sovjetska vlada, pravi bonski memorandum, označuje orožja, ki jih ZRN nima in jih tudi ne namerava izdelovati, kot ofenzivna, medtem ko sama razpolaga s številnimi takšnimi orožji.

V Bonnu si niso povsem na jasnem, v katero sovjetsko taktiko in strategijo sodijo najnovejše obtožbe, tudi obtožbe o revanšizmu, na račun ZRN. Zlasti socialdemokrati poudarjajo, da so si Kohlvi predstavniki z izjavami o pravem obstoju nemškega rajha iz leta 1937 nakopali na glavo revanšistične očitke — kljub zagotovilo, da gre Nemcem zgolj za združitev nemškega naroda v prihodnosti, in to samo po miroljubni poti in brez nasilnega spreminjanja sedanjih meja.

Toda najnovejši sovjetski memorandum meri dlje, tudi na druge zahodnoevropske države, zlasti Francijo, ki obnavljajo in poživljajo že skoraj pozabljeno zahodnoevropsko zvezo. Kaj bo z zahodnoevropsko zvezo, nihče ne ve. Na Zahodu je dosti kritikov, ki trdijo, da iz te moke ne bo dosti vojaškega in varnostnega kruha. Toda če bi se iz načrtov o prerajeni zahodnoevropski zvezi le izcimilo kaj pomembnega in bi bilo to naperjeno predvsem proti SZ — menijo v Bonnu — je Moskva že zdaj zatrobila preplah.

BOŽIDAR PAHOR

Na povabilo Filipova od 17. t.m.

Planinčeva na obisku v sosedni LR Bolgariji

BEOGRAD — Ob bližnjem obisku predsednice zveznega izvršnega sveta Milke Planinc v LR Bolgariji je uradni predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Željko Jeglič izjavil, da bo predsednica ZIS na urednem obisku v tej sosedni državi od 17. do 19. julija letos na povabilo predsednika ministrskega sveta LR Bolgarije Griše Filipova.

V pogovorih med predsednikoma vlad bodo izmenjali mnenja o vseh vprašanih dvostranskih odnosov in o aktualnih mednarodnih razmerah. Milka Planinc se bo sešla tudi z generalnim sekretarjem CK KP in predsednikom državnega sveta LR Bolgarije Todorom Živkovom.

Skupaj s predsednico ZIS bodo v Bolgarijo potovali predsednik zveznega komiteja za kmetijstvo in predse-

dnik jugoslovanskega dela mešanega jugoslovansko-bolgarskega odbora za gospodarsko in znanstveno - tehnično sodelovanje dr. Milorad Stanojević, zvezni sekretar za informacije Mitko Čalovski, namestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Mirko Ostojić, pomočnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Milan Vereš in drugi funkcionarji.

Pričakujejo, da bo obisk predsednice ZIS Milke Planinc v LR Bolgariji prispeval k nadaljnjemu razvoju dvostranskih odnosov in sodelovanja med sosednjima državama. (dd)

□ KAIRO — Egipčovski predsednik Hosni Mubarak bo poleti obiskal Jugoslavijo. To je sporočil svetovalec predsednika republike Osama el Baz. Hosni Mubarak se bo srečal z jugoslovanskimi politiki na Brionih. (dd)

De Cuellar zaključil svoj dvodnevni obisk v Moskvi

Moskva za mirno rešitev vprašanj »okrog Afganistana«, a ne v njem

MOSKVA — Glavni tajnik Organizacije združenih narodov Javier Perez de Cuellar se je včeraj pogovarjal s sovjetskim državnim in partijskim voditeljem Konstantinom Černenkom. Agencija TASS je uradno sporočila, da je bil na sestanku med drugim govor o tem, kako bi OZN lahko dejavno prispevala k odpravi žarišč mednarodne napetosti, ter v tem kontekstu o »perspektivah mirne razrešitve odprtih vprašanj na Bližnjem vzhodu, na Cipru, v Srednji Ameriki in okrog Afganistana.«

Izraz »okrog Afganistana« ni nov. Moskva ga navadno uporablja vsakokrat, ko hoče poudariti svojo pripravljenost na obravnavanje vprašanj, ki zadevajo odnose med Afganistanom in sosednjimi državami, in ne tistih, ki se tičejo zakonitosti sedanjega afganistanskega režima. Generalna skupščina OZN pa je že večkrat z večino glasov zahtevala, naj SZ umakne svoje čete iz Afganistana. Ne kaže torej, da bi de Cuellar dosegel kak premik pri sovjetskih voditeljih v zvezi s tem vprašanjem. Glavni tajnik OZN se je sestal tudi s sovjetskim zunanjim ministrom Andrejem Gromikom in z njim med drugim govoril o vprašanih razorožitve. Vendar tudi v tem primeru ni zabeležiti kake novosti.

Ugodni odmevi na kandidaturo Geraldine Ferraro

Prva kandidatka za podpredsednico

WASHINGTON — Geraldine Ferraro bo torej nova podpredsednica ZDA v primeru, da bi bil Walter Mondale izvoljen na jesenskih vsedržavnih predsedniških volitvah namesto Reagana. Vest, ki jo je predvčerajšnjim sporočil sam Mondale v Minnesoti, je seveda vzbudila veliko pozornosti v političnih krogih, in ne samo v teh.

S presenetljivo naglico je včeraj tudi sovjetska tiskovna agencija TASS objavila novico in jo opremila s komentarjem. TASS meni, da kandidaturo Ferrarove podpirajo tisti, ki bi radi spremenili sedanjo notranjo in zunanjo politiko Washingtona in citira besede same kandidatkinje: »Američani nočejo imeti nobenega opravka s sedanjo avanturistično politiko washingtonske administracije«.

Geraldine Ferraro je po poreklu iz Maricaniseja pri Neaplju (od tam je njen oče), po poklicu je odvetnik, stara je 48 let in poročena, mati treh otrok. Od leta 1979 je članica ameriškega Kongresa, potem ko je bila izvoljena v newyorškem okraju Queens.

Po mnenju opazovalcev je bila kandidatura Ferrarove dobra Mondalova poteza, saj bi si moral s tem zagotoviti dobršen del glasov ameriških žensk.

Aretiranih 40 osumljencev

Več kot 3 tone srebra plen tatov na Kosovu

PRISTINA — Varnostna služba Kosova je te dni odkrila in zaprla v Titovi Mitrovici, Prištini in nekaterih drugih krajih skupino 40 oseb zaradi utemeljenega suma, da so iz kombinata Trepča organizirano odnašale večje količine srebra, ki so ga kasneje preprodajale.

Po prvih ocenah so iz kombinata Trepča odnesli in preprodali nekaj ton srebra v vrednosti več sto milijonov din. V preiskovalnem postopku so ugotovili, da je pri kraji in odnašanju srebra iz Trepče sodelovalo nekaj ljudi, ki so zaposleni v obratu rafinerije.

Ob aretaciji posameznih udeleženc

cev te kraje je varnostna služba do zdaj zaplenila okoli 400 kilogramov srebra v vrednosti 300 milijonov din. V dosedanjih preiskavi so udeleženci priznali, da so odnesli okoli tri tone te dragocene kovine.

Srebro so iz Trepče iznašali v kalupih različne velikosti, potem pa so ga po raznih vezah in kanalih preprodajali v domovini in tujini. Varnostna služba je do zdaj zaplenila 14 vozil, ki so jih uporabljali za prevažanje srebra, od katerih jih ima osem posebno vgrajene bunkerje za skrivanje. Preiskovalni postopek še traja. (dd)

Opozicija ugodno sprejela Mitterrandove napovedi

PARIZ — V Franciji je globoko odjeknil nenapovedan televizijski govor, ki ga je predsinočnjim imel predsednik François Mitterrand. Predsednik je v njem naznanil, da bo vlada umaknila znani Savaryjev zakonski načrt, ki je naletel na oster odpor pri zagovornikih privatnega šolstva, ter predložila novega. Poleg tega je Mitterrand napovedal, da bo vlada prihodnji teden predložila parlamentu načrt za spremembo ustave, ki bo omogočal sklicanje ljudskega gla-

sovanja o vprašanih, ki zadevajo temeljne svoboščine.

Opozicija je v glavnem pozitivno ocenila Mitterrandove napovedi. Bivši prvi minister Raymond Barre je dejal, da je predsednikov poseg rešil »narodno enotnost«, predsednik francoske škofovske konference msgr. Vilnet pa je povedal, da je pripravljen sodelovati pri izdelavi novega šolskega zakona. Manj zadovoljni so komunisti, ki se boje, da ne bi vlada preveč popustila opoziciji in se izneverila programu.

Do 4. avgusta se nadaljuje

**IZREDNA POPOLNA RAZPRODAJA
S POPUSTI OD 20 % DO 60 %**

saradi prenovitve trgovine

Manufaktura PODOBNIK

OPČINE

Obv. občini 28. 6. 84

Delegacija poslanske zdravstvene komisije bo obiskala našo deželo

TRST — V dneh 16. in 17. t.m. se bo mudila na obisku v Furlaniji - Julijski krajini delegacija zdravstvene komisije poslanske zbornice. Za obisk je zaprosil sam deželni odbornik za zdravstvo Renzulli, njenov namen pa je poizvesti, kako se uveljavlja nova državna zdravstvena služba, predvsem kar se tiče njene kapilarne organizacije.

V ponedeljek bodo delegacijo, ki jo bo vodil posl. Mario Casalino, sprejeli predsednik deželnega sveta, deželni odbornik za zdravstvo in predstavniki predsedstva deželne komisije za zdravstvo. Po srečanju s predsedniki krajevnih zdravstvenih ustanov iz Trsta, Vidma in Karnije bo delegacija obiskala novo katarinško bolnišnico. Tu bo v prvih popoldanskih urah srečanje s predsednikom deželnega odbora Antoniom Comellijem. Prvi dan obiska se bo zaključil v sedežu deželnega sveta, kjer bo na sporedu seja s predstavniki sindikalnih organizacij in delegacijo zdravniškega združenja.

V torek zjutraj bo delegacija odšla v Tolmeč, kjer si bo skupaj z upravitelji karnijske zdravstvene enote ogledala tamkajšnje zdravstvene strukture. V popoldan-

skih urah pa bodo člani komisije v Vidmu, kjer si bodo ogledali bolnišnico in se razgovarjali s predstavniki videmske zdravstvene enote.

Preiskava, ki jo namerava zdravstvena komisija poslanske zbornice izvesti, zadeva predvsem nekatere kategorije uslug: tu gre predvsem za tiste usluge, ki jih lahko označimo kot »primarne«: preventivno zdravstvo, javna čistoča, zaščita okolja, skrb za otroke in starejše osebe, preprečevanje nezgod, poklicne bolezni ter, na splošno, vse, kar zadeva medicino dela.

Kar pa zadeva bolnišnice, bo preiskava skušala ugotoviti predvsem, kateri so problemi v zvezi z upravljanjem teh zdravstvenih ustanov in v kolikšni meri so te ustanove povezane z drugimi zdravstvenimi enotami, ki delujejo na istem področju. Nadalje se bo komisija ukvarjala še s problemi psihiatrične službe, službe za rehabilitacijo narkomanov (ki jo predvideva zakon št. 695) in službe za zaščito materinstva in prostovoljne prekinitve nosečnosti (zakon št. 194). Preiskavo bo dopolnila preučitev farmacevtske, veterinarske in zasebne »konvencionalne« službe.

Ilirska Bistrica: globoka skrb varstvu vodnih virov

ILIRSKA BISTRICA — Delegati ilirskobistriške občinske skupščine so na zadnji seji med drugim obravnavali osnutek odloka o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnih virov s pravilnikom o ureditvi in sanitarnem varovanju vodnih virov in zelenih površin na območju izvirov pitne vode v ilirskobistriški občini.

S tem odlokom naj bi se pred onesnaževanjem zavarovali obstoječi vodni viri. Odlok predvideva tri varnostne pasove, prva dva (v razdalji sto in tisoč metrov od vode) sta najstrožje zavarovana.

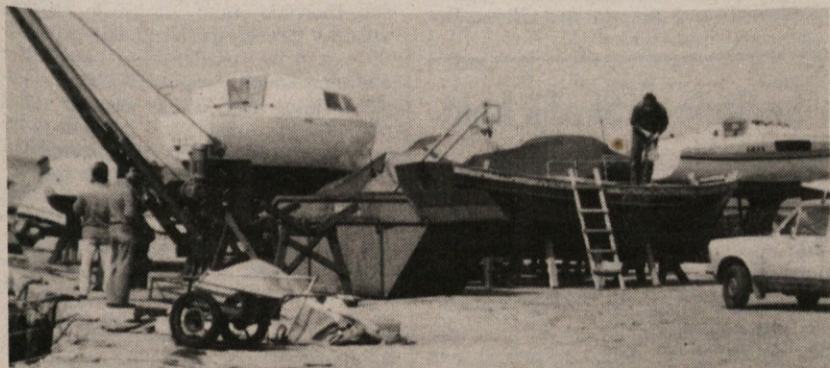
V prvem varnostnem pasu bo prepovedana gradnja, uporaba gnojil in škropiv, gradnja kanalizacije, naftovodov, skladišč naftnih derivatov, odlagališč smeti in podobno. Ta pravilnik naj bi veljal za vse vodne vi-

re v ilirskobistriški občini, kjer se uporablja voda za pitje, in za vsa lokalna zajetja pitne vode v naseljih Dolenje, Jelsane, Novokračine, Nova vas, Zabiče, Gornji Zemon, Podgraje in Sušak, Kutezevo, Trpčane, Jablanica, Vrba, Vrbovo, Jasen in Knežak.

Prav tako bo zavarovan vodni vir Podstenjšek, kjer je z urbanističnim redom določeno 1500 metrov široko varstveno območje nad izviro, ki zajema naselje Šembije. Odlok naj bi zavaroval tudi že zgrajeno vodno akumulacijo Mola. Zavarovano bo nadalje širše območje izvirov Bistrice, kjer so kraji z ledinskimi imeni Šuška reber, Gradina in Kovačev. Tu je po tem pravilniku dovoljena gozdarska, kmetijska, hortikulturna in športno-rekreacijska dejavnost.

S. R.

Da bo barka nared...

KOPER — Poletje je tu in z njim priložnost za morjeplovce, da pokažejo, kaj znajo. Preden pa barko zau-paš valovom, jo je treba pošteno pregledati, da bi ne bilo kaj narobe. Če pa ni ustrezne službe za tehnično pomoč, si moraš kar sam pomagati, posebno sedaj, ko število ljubiteljev plovbe razlo raste.

Naša slika kaže glavni pomol v Koprju, kjer je te dni delovni vrvež ob

in na čolnih ter drugih plovilih na višku. Ko bodo slednja nared, se bodo njih lastniki odpravili po morju proti bližnjim, lahko pa tudi proti bolj oddaljenim obalnim krajem, kar bo pač odvisno od mošnjčka. Mnogi se bodo posvetili tudi ribolovu, da bi obogatili jedilne obroke ali pa... zakrožili družinsko blanco, ki jo inflacija vse bolj spodjeda.

E. OPASSI

Iz Kanalske doline

OVČJA VAS — Vedno več naših rojakov iz Slovenije in iz zamejstva se v zadnjih letih zanima za Kanalsko dolino in za naše ljudi, ki tukaj živijo. Pisatelji slovenskega PEN kluba so nas obiskali pred leti. Lani so nas obiskali geografi iz cele Slovenije. Kmalu nato so prišli na obisk slovenski časniki najvažnejših tednikov in dnevnikov.

V sredo, 27. junija, pa so prišli k nam na obisk učitelji osnovne šole »Cvetko Golar« iz Škofje Loke. Bilo jih je 48. Na sedežu SLORI v Ovčji vasi so prejeli vse podatke, ki so jih na strokovnem izletu potrebovali. Učitelji so se zanimali za stanje naših ljudi, za zgodovino naših krajev. Želeli so se tudi povzpeti na Sveto Višarje, pa zaenkrat to še ni mogoče, novo žičnico šele gradijo.

Bilo je tudi srečanje s predstavniki kulturnega društva »Lepi vrh«. Domenili so se, da bo na zaključni prireditvi drugo leto sodelovala tudi škofjeloška osnovna šola. Učitelji so nadaljevali pot v dolino Režije in preko Nevejskega sedla dospeli na Trbiž, kjer so se od Kanalcen poslovali.

Taki obiski so prav gotovo zelo koristni za nas, za katere se marsikje sploh ne ve, da obstajamo. Sploh pa so medsebojni stiki važni za učitelje, kajti preko učiteljev se mlajši rod v Sloveniji seznaja s stanjem in z obstojem dela narodnega telesa, ki živi izven matične domovine.

S. V.

Ribarili v tujih vodah

KOPER — Posadkama patrolnih čolnov postaje mejne milice iz Kopra in jugoslovanske vojne mornarice je včeraj ob dveh zjutraj uspelo zajeti približno 1,5 milje v jugoslovanskih ozemelskih vodah 4 od šestih tržaških ribiških čolnov, ki so skušali ribariti 4 milje od rta Ronke.

Šest neznanih plovil je na radarju opazila posadka patrolnega čolna M 44 koprsko postaje mejne milice, ki je o dogodku takoj obvestila tudi posadko patrolnega čolna jugoslovanske vojne mornarice. Ko sta se oba čolna približevala ribiškim barkam, je dvema, ki sta bili najbliže italijanski meji, uspelo pobegniti na italijansko stran. Patrolna čolna sta zajela naslednje čolne: »S. Atturo«, ki mu je poveljeval 20-letni Robert Lorello, »Salletta II« pod poveljstvom 61-letnega Giovannija Trombella, »Ingrid« last Marina Gottingherja in »Antonio Lauro«, ki mu je poveljeval Antonio Lauro. Poleg poveljnikov (vsi so doma iz Trsta) je bilo na čolnih še 20 članov posadke, ki so se ravno pripravljali da bodo v morje spustili mreže.

Ribiške čolne so privlekli v koprsko carinsko pristanišče, poveljniki pa so se zaradi ilegalnega prestopa državne meje in poskusa ribarjenja v jugoslovanskih ozemelskih vodah že včeraj zagovarjali pred občinskim sodnikom za prekrške v Izoli.

IZTOK UMER

Na slovensko obalo se spušča čedalje več letoviščarjev

KRVAVI POTOK — Reka turistov se vsak dan bolj vali proti morju. Skozi mejni prehod Krvavi potok pri Kozini (ki je po strukturi prehodov najbolj turistični, saj gre skozenj več kot devet desetih tujih turistov) vstopi te dni povprečno nekaj čez sedem tisoč turistov — predvsem iz Italije, Švice, Francije in ZRN.

Tako kot na drugih koprskih mejnih prehodih, tudi tukaj ne čakajo dolgo; najodgovornejši obmejni delavci trdijo, da je čakalna doba na koprskih prehodih ob največji gneči pol ure, sicer pa se promet odvija hitreje. Kljub temu pa zdaj že pripravljajo idejne načrte, da bi ta mejni prehod nekoliko povečali, dodali poseben pas za tovorni promet in ga posodobili. Tako bo čez približno dve leti še bolj priročen za vse, ki iz Zahodne Evrope potujejo proti Dalmaciji.

BORIS ŠULIGOJ

Zaradi slabih vremenskih razmer manj pšenice v Vipavski dolini

NOVA GORICA, AJDOVŠČINA — V Vipavski dolini in v Goriških brdih so opravili že polovico letošnje žetve. Pšenico so posejali na večjih površinah kot kdaj prej v preteklosti. Pridelek pa je manjši od pričakovanj. Žita so prizadeli deževno in hladno vreme spomladi, potem suša in nekatere rastlinske bolezni, zlasti pa nedavno neurje s točo.

V Vipavski dolini sicer pšenica postaja druga najbolj razširjena kultura za vinogradništvom. Kmetje, pa tudi takojimenovani polkmetje (to je tisti, ki se ob zaposlitvi v tovarnah, uradih in drugod ukvarja tudi z obdelovanjem zemlje), so se prepričali, da imajo žita v normalnih razmerah talne in podnebne pogoje za rast in dober pridelek. Živilska industrija Mlinotest v Ajdovščini pa s pogodbi zagotavlja odkup celotnega pridelka, pri čemer pšenico plačuje po dogovorjenih cenah, ali pa v zameno za žita daje koruzo.

Letos so pšenico posejali na 610 hektarjih polj, pri čemer odpade na zasebnike 350 hektarov, na Kmetijski kombinat Vipava pa 78 hektarov. Površine z žitom so se v primerjavi z lani podvojile. Kar zadeva donos, so v Vipavski dolini pridelali okrog 40 metrskih stotov

zrna na ha v primerjavi s petdesetimi stoti v lanskem letu. V obeh lastninskih sektorjih bo pridelek znašal skupaj okrog 2.800 ton pšenice. Mlinotest v Ajdovščini bo odkupil, skladno s pogodbami sklenjenimi s pridelovalci, od 60 do 70 odstotkov pridelane pšenice. Odkupna cena za privatne pridelovalce znaša 2.200 starih dinarjev za kilogram pšenice, skupaj s premijo pa 2.500 dinarjev.

Na Vipavskem žanje — včasih tudi ponoči — 20 kombajnov, ki so vsi last zasebnikov. Žetev bodo končali sredi prihodnjega tedna, medtem pa so ugotovili tudi izpad pridelka zaradi izredno hudega neurja z močno točo in intenzivnim vetrom, ki so 29. junija zvečer prizadeli območje novogoriške in ajdovske občine. V novogoriški občini, vključno z Brdi, je ujma uničila ali poškodovala tudi 105 ton pšenice; v občini Ajdovščina je bilo prizadetih 70 hektarov žitnih polj.

Prihodnje leto bodo v Vipavski dolini (upravno je slednja razdeljena na novogoriško in ajdovsko občino) pšenico posejali že na tisoč hektarjih polj, kar je skladno s programom slovenske republike za pospešeno širjenje in razvoj kmetijstva na tem območju.

MARIJAN DROBEŽ

Piranski dopustniki in Pyrosov tricikel

PIRAN — V začetku julija je turistično ponudbo, še zlasti na piranski plaži, obogatil tricikel gostinskega lokala Pyros, ki žejnim dopustnikom ponuja osvežilne pijače. Ideja Mira Brkoviča, lastnika lokala, je v letošnji turistični sezoni zaživela, pokazalo pa se je, da je takšnih in podobnih »prijemov« v tukajšnji turistični ponudbi še premalo.

Po drugi strani pa tudi dokazuje, da se da tudi s skromnimi sredstvi (saj takšna preureditev tricikla ravno ne stane veliko) in seveda veliko dobre volje marsikaj narediti. Pijača pa tudi ni nič dražja od one v gostinskem lokalu, pa še led ima na voljo, kar se v nekaterih gostiščih, kljub poletni vročini, ne dagaja ravno pogosto.

In verjeli ali ne, dopustniki v Piranu so ponudbo s tricikla dobro sprejeli, prav gotovo pa bi jo tudi v drugih turističnih krajih, če bi le našli pot do njih.

Z. TINTA

V izolski bolnišnici

IZOLA — Dela v tretjem in četrtem (posteljnem) nadstropju izolske bolnišnice gredo h koncu. Če bi to zadoščalo za preselitev ankaranskega oddelka z interno in nevrološko dejavnostjo, bi se vanjo lahko preselili že septembra. Toda prav te dni so v zdravstvenem centru sklenili, da bodo morali poleg prostorov z 138 posteljami, dokončati tudi koronarno

enoto (za bolnike z infarkti)

Tako se je prvotni naložbi 122 milijonov pridružilo še dodatnih 73, za dela pa bodo potrebovali še nekaj dodatnih mesecev. Ankaranski interni oddelek se bo tako lahko preselil pozno jeseni v nove prostore, v Ankaranu bo ostala le ambulanta za hemodializo in nuklearni laboratorij.

BORIS ŠULIGOJ

V Portorožu izbrali najboljše gostilne območja Alpe-Jadran

PORTOROŽ — Včeraj dopoldne je tu bila prijetna slovesnost. Ob navzočnosti lepega števila turističnih časnikiarjev, ki so prišli iz kakih desetih evropskih držav, so bile izbrane najboljše gostilne na območju Alpe-Jadran. Označene bodo v turistično-gastronomskem vodiču, ki bo izšel prihodnje leto v petih svetovnih jezikih.

Enega največjih priznanj je bil deležen znani gostilničar Remigio Radamič, upravnik značilne gostilne »Sagra Osteria« v Trstu, ki pa je sicer po rodu Istran iz Groznjana. Njegovo gostilno so proglasili za »idealno ambiento« ne samo zaradi bogate ponudbe kuharskih specialitet, ampak tudi zaradi odličnega okusa, ki ga je Radamič dokazal pri ureditvi in opremitvi prostorov. Med drugim si njegovi klienti lahko ogledajo na vrtu gostilne bogato kiparsko zbirko, v njeni notranjosti pa vrsto slik priznanih slikarjev.

E. OPASSI

Zanussi: sestanek s predstavnikom Electroluxa odložen

PORDENON — Včeraj bi moral biti tu sestanek med predstavnictvom deželne uprave Furlanije - Julijske krajine in italijanskim zastopnikom družbe Electrolux Gian Mariom Rossignolom v zvezi s problemom finančne sanacije skupine Zanussi. Sestanka pa ni bilo zaradi tega, ker je predsednik deželnega odbora Comelli imel druge obveznosti, ter je bil zato odložen do četrтка, 19. julija.

Posvet SLORI

UKVE — V prejšnjih dneh so se vsi uslužbenci Slovenskega raziskovalnega inštituta sestali na delovnem srečanju SLORI v Ovčji vasi. Najprej so se seznanili s potekom raziskovalnega dela v Kanalski dolini, potem pa so se povzpeli na Ukljansko planino. Tam jim je dr. Pavel Stranj predaval o desetletni zgodovini inštituta SLORI. Vreme je bilo lepo, tako da so si udeleženci delovnega posveta lahko priuščili tudi prekrasen razgled nad Julijci.

SALVATORE VENOSI

Neposredna prodaja od proizvajalca do potrošnika sveže in zmrznjeno svinjsko meso kuhana - surova šunka

pršut v kosih - pleče - kotleti - jetra - srce - ledvica - jezik - tace - repi - rebra - sveže svinjske klobase - kuhan pršut praga - hrenovke - kranjske klobase - vse vrste kuhanih in surovih salam.

DUKE
grandi marche

INDUSTRIJSKA CONA - TRST
Strada Monte d'oro 332
(Dolga krona)
Tel.: 820334-5-6 Telex: 460237
avtobus: 23 - 40 - 41
PROSTORNO PARKIRIŠČE

Od danes na velesejmu festival Unità Festival znanosti in tehnologije

Na tržaškem velesejmu se bo danes začel vsedrjavni festival Unità, ki je posvečen znanosti in tehnološkemu raziskovanju. Prireditelj, ki nosi naslov »Alternativa za bodočnost«, bo do nedelje, 22. julija, privabila v Trst najbolj znane in ugledne znanstvenike in raziskovalce. Vzporedno z okroglimi mizami in drugimi podobnimi srečanji pa si bo občinstvo lahko ogledalo vrsto razstav, med katerimi bo nedvomno izstopala tista o kompjuterjih in o vlogi in uporabi elektronike v sodobni znanosti.

Uvodna okrogla miza, ki bo na sporedu drevi ob 20.30 in se bo odvijala pod velikim šotorom, bo posvečena odnosu med znanostjo in utopijo. Sodelovali bodo Enrico Bellone z genovske univerze, Torlando di Francia z univerze v Firencah in rimski odbornik za kulturo Renato Nicolini, ki bo nedvomno »privlačnost« tega srečanja. Predsedoval bo ravnatelj tržaške leposlovne fakultete Giuseppe Petronio. Jutri ob 20.30 bo v istih prostorih srečanje z ministrom za znanstveno raziskovanje Granelliem z javno razpravo, ki jo bo vodil tržaški komunistični

poslanec Antonino Cuffaro.

Festival Unità na velesejmu se bo nadaljeval do prihodnje nedelje. Med gosti omenimo predsednika komunističnih senatorjev Chiaromonteja, delegiranega upravitelja družbe Italtel Mariso Belisario, predsednika ustanove za alternativno energijo Colomba in predsednika državnega znanstvenega inštituta (CNR) Quagliarella. Festival bo sklenil politični shod s članom partijskega vodstva Minuccijem.

Bitka za novo kvaliteto življenja

V zvezi s tržaškim festivalom Unità je pokrajinski tajnik KPI Ugo Poli dal našemu dnevniku in agenciji Alpe Adria naslednje izjavo:

Tematika znanosti in raziskovanja je eno temeljnih vprašanj sodobnega časa. Znanost vzbuja danes celo vrsto dilem in upanj v človeku, čeprav je v letu 1984 prepojena s spomini na Orwella in na njegovo slavno delo. Pre [stavljaja vsekakor priložnost za uveljavitev popolne svobode na vseh področjih, za boj proti boleznim, proti lakoti in vsem tegobam, ki pestijo človeka.

Vsa ta vprašanja bodo predmet razprave na našem festivalu. Znanstveniki, ki bodo naši gostje, ne bodo prišli samo od zunaj. Mnogi so iz Trsta in delajo v našem mestu. Zato smo hoteli, da bo ta prireditelj v mestu, kjer ima v svoji sredi zelo pomembne mednarodne znanstvene ustanove, ki pa so še vedno premalo poznane, tudi samim Tržčanom.

Mi smo trdno prepričani, da mora Trst spet uveljaviti svojo vlogo mednarodnega središča in evropske dimenzije, ki mora priti do izraza v novi kulturi in zlasti v novih odnosih med mladimi ljudmi. Okrog teh vprašanj se danes bje velika bitka za demokracijo in za novo kvaliteto življenja.

stival bo sklenil politični shod s članom partijskega vodstva Minuccijem.

Vzporedno z okroglimi mizami je na programu vrsta drugih prireditev, glasbenih srečanj in filmskih predstav. V četrtek zvečer bo na Gradu sv. Justa koncert Enza Jannaccija, v nedeljo pa bo pod šotorom nastopil tržaški pevec Alfredo Lacosegliaz, ki bo predstavil svoj »Biting«.

Franc Škerlj 70-letnik

Franc Škerlj praznuje danes svojo 70-letnico, saj se je rodil 14. julija 1914 v Knežaku na Pivki. Očeta je izgubil med prvo svetovno vojno, mati Jožefa pa je garala kot kmečka delavka. Prva tri leta gimnazije je obiskoval v malem semenišču na Reki, kjer pa so ga izključili, ker je rabil materin slovenski jezik. Prvo diplomu je delal leta 1940, iz leposlovja, ko je zagovarjal disertacijo »Slovenska narodna pesem na Pivki«. Že pred vojno je bil mobiliziran, zaprt, poslali so ga v posebni bataljon, vpisal pa se je tudi na pravno fakulteto, kjer je diplomiral z disertacijo »Pravni inštitut mesta Bakar v času Marije Terezije«.

V Bakru se je leta 1942. leta povezal s hrvaškimi narodnoosvobodilnim gibanjem, od tod so ga ponovno poslali v posebni bataljon, od koder pa je ob kapitulaciji Italije odšel v partizane. Nekaj časa je bil v Gubčevi brigadi, nato partizanski učitelj, kasneje pa je šel po nalogu gibanja v Italijo in bil od februarja 1945 aktivist v Trstu. Ob osvoboditvi je opravljal razne funkcije in bil med drugim predsednik odbora za ustanovitev Dijaške matice. Po vojni je delal še tretje diplomu, ko je na fakulteti za politične vede v Padovi branil disertacijo »Reka Do-

nava, gospodarska prometna pot v srednji Evropi«.

Takoj po vojni je bil nekaj časa sodnik v Kopru, sodeloval je pri ustanavljanju slovenske radijske postaje v Kopru, vrnil se je v Trst in prevzel mesto tajnika in upravnika Narodne in študijske knjižnice. Z velikimi težavami je dosegel vpis v odvetniško zbornico, tako, da se je najprej vpisal v Bresciji in so mu šele na osnovi razsodbe vsedrjavne odvetniške zbornice dovolili vpis v tržaško. V šolskem letu 1953-54 je končno dobil profesorsko zaposlitev. Poučeval je latinščino, italijanščino in slovenščino.

Toda Franc Škerlj je med tem opravljal še celo vrsto družbeno koristnih del. Tri leta je bil pravni zastopnik generalnega konzulata SFRJ v Trstu, več kot 10 let je bil tajnik Slovenskega gospodarskega združenja, bil je predsednik konzorcija za obrambo slovenskih kmetov ob razlastitvah za družbo SIOT, skoraj 10 let je bil tajnik Sindikata slovenske šole v Trstu in to v času znamenite manifestacije slovenskih šolnikov v Rimu, ko so dosegli vpis v stalež, zadnjih osem let je bil predsednik Narodne in študijske knjižnice v Trstu in v njenem okviru razvil živahno predavateljsko dejavnost, od vsega začetka je član glavnega odbora SKGZ, kot odvetnik je večkrat nastopal na političnih procesih proti slovenskim inštitucijam, listom itd. in še bi lahko naštevali.

Pri sedemdesetih letih nikakor ne namerava prenehati z aktivnim udeleževanjem. Zdaj je res odložil predsedniško mesto pri NSK, kateri je zvesto služil polnih 35 let, toda torišče dejavnosti za našo narodnostno skupnost je tako veliko, da dela za pridnega in požrtvovalnega človeka nikoli ne zmanjka. Tudi za tovariša dr. Škerlja ga ne bo.

Vse najboljše in še na mnoga leta. (jk)

KZE išče zdravnike za šolsko medicino

Tržaška Krajevna zdravstvena enota razpisuje 20 mest za zdravnike, ki bi z začetkom prihodnjega šolskega leta delovali v sklopu službe za šolsko medicino. Zainteresirani morajo vložiti prošnje na KZE, oddetek za higieno in ekologijo, Ul. Farne 3 Trst, najkasneje do 12. ure dne 25. julija letos.

Še polemike okoli bližnje pokrajinske razstave vin

V polemiko okoli bližnje 10. pokrajinske razstave vin oziroma okoli stroškov zanje, je včeraj posegla tudi Zveza trgovcev. V njenih krogih se sprašujejo, če je dejansko smiselno prireditelj in financirati tovrstne enološke prireditve, ne da bi načrtno poskrbeli za njihovo promocijsko in turistično vlogo in se tako izognili nevarnosti, da se spremenijo v navadne vaške šagre. Mimo stroškov za tovrstno razstavo za katero bo pokrajina porabila dobro polovico več od zneska, ki ga je na primer namenila Stalnemu gledališču F-JK, so na Zvezi trgovcev prepričani, da bi jih morali uporabiti v proizvodnje in za skupnost koristnejše namene, ki da ne bi ogrozili najosnovnejših tržnih zakonov. Za primer navajajo udeležbo na razstavah vin v tujini ali pa na vsedrjavni manifestaciji Vinitaly, saj ne vidijo učinka reklamiranja vin na območju, kjer ga proizvajajo.

Skratka, presenetljivo veliko glasov se je letos dvignilo proti pokrajinski razstavi vin in zlasti proti 50 milijonom lir, kolikor jih je pokrajina upravnica namenila zanj. Prav zato je odbornik za kmetijstvo, listar Cavicchioli, objavil obširne poročilo, v katerem utemeljuje to pobudo pokrajinskega sveta iz decembra lani in natančno pojasnjuje stroške zanje.

50 milijonov lir je pokrajinski svet odobril že decembra lani, ko še ni bil znan program razstave, zato so dokaj presenetljivi dvomi nekaterih svetovalcev, ki so že takrat vedeli za vsoto. Povrh gre za 10. tovrstno razstavo, za katero so se stroški iz leta v leto višali.

Zadnja razstava leta 1980 je sta-

la 20 milijonov lir, če pa upoštevamo še nakup prenosljivih stojnic, je znašal strošek okoli 30 milijonov. K temu gre prišteti še razvrednotenje denarja v štirih letih in že smo pri številki, ki dejansko ni nikakor višja od tistih iz preteklih let. Največ stroškov bo nosila zadruga Kriški breg, ki bo za samo materialno organizacijo razstave porabila 15 milijonov, povrh pa bo brez prispevka morala nakupiti šest pomivalnih strojev, poskrbeti bo morala za hladitev vina, za pripravo miz in stolov, za kozarce itd. Na svoje tveganje bo tudi nakupila vino, zato je logično, da ji bo pripadal čisti izkupiček od prodaje.

Cavicchioli tudi zavrača ugovor, da razstava ne sodi v program za promocijo in krepitev kmetijskega in zlasti vinogradniškega sektorja in opozarja, da ves strošek zanje nosi izključno že itak skromni žep območja za kmetijstvo.

Obvezno cepljenje psov

Devinsko-nabrežinska in zgoniška občina obveščata, da bo tudi letos potekalo obvezno cepljenje psov proti steklini. V poštev pridejo vsi psi, ki so presegli tri mesece starosti. Obvezno brezplačno cepljenje bo potekalo v prvi občini od 11. julija do 13. avgusta, in sicer ob ponedeljkih in sredah, od 11. do 12. ure pri občinski klavnici v Nabrežini, v drugi občini pa od 10. julija do 10. avgusta, ob torkih in petkih od 11. do 12. ure v skladišču pri občinskem sedežu v Zgoniku.

Srečen povratek otrok s počitnic v Škofji Loki

S kratko zamudo, a je vendarle prav, da zabeležimo srečen povratek 180 otrok, ki so se udeležili letošnjega letovanja v Škofji Loki, ki ga je organiziral Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ na svoje domove. Srečne in zadovoljne otroke, ki so si na povratku domov ogledali tudi zoološki vrt v Ljubljani, so na sezanski železniški postaji pričakali v četrtek zvečer presrečni starši, ki so lahko ugotovili, da so bili vsi otroci zadovoljni, zdravi, polni lepih vtisov in veseli, da so toliko lepega videli in doživeli. Bolj utrujeni, a nič manj zadovoljni, so bili vzgojitelji, ki so jih na tem letovanju spremljali in ki so se potrudili, da so otroci dobro izkoristili čas počitnic, tako s številnimi izleti, kopanjem v zaprtem bazenu, ogledom raznih zanimivosti, s koristno športno in kulturno dejavnostjo in — zakaj ne — tudi z lepimi družabnimi večeri, polnimi plesa, smeha in prijetne zabave. V glavnem so si bili vsi edini, da se bodo prav gotovo prihodnjih počitnic vsi udeležili.

Miljski otroci so nas obiskali

Miljski otroci, ki se v teh dneh mudijo v občinskem poletnem centru v Čamporah, so včeraj zjutraj obiskali Primorski dnevnik ter si ogledali tudi našo tiskarno ter oddetek Videoest. Gre za otroke italijanske narodnosti, ki so z velikim zanimanjem poslušali razlage predstavnikov našega uredništva in uprave

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

Štefanovo lučanje - edinstvena navada na Slovenskem

Boljunec (drugi del)

Z otvoritvijo prve čitalnice v Bregu je bilo leta 1870 organizirano v Boljuncu prosvetno življenje. Od 1840 je obstajal cerkveni pevski zbor, leta 1899 so ustanovili Delavsko društvo, 1905 Hranilnico in posojilnico, leto kasneje Kmetijsko samopomoč in podružnico Marijine družbe. Leta 1908 Gospodarsko konsumno društvo, ki je imelo tudi svojo knjižnico, ter 1911 podružnico Ciril - Metodove družbe za Breg. Vsa ta društva so delovala do prve svetovne vojne. Steber prosvetnega delovanja pa je bilo vsekakor še danes delujoče društvo F. Prešeren, ki je bilo ustanovljeno 1901 in razdeljeno na dramsko skupino in pevski zbor. Slednji je nastopil v Ljubljani ob odkritju Prešemovega spomenika leta 1906. Godba na pihala je bila ustanovljena leta 1902, njeno tradicijo nadaljuje današnja godba Veseli godci. Po fašistični strahovladi, ko se je slovenska beseda tu ohranila le v cerkvi, kjer so skrivaj vadili narodne pesmi, je društveno življenje lahko ponovno zaživelo šele po osvoboditvi. Osrednje društvo je tedaj šlo nad 300 članov, njegovo delovanje pa je okrnil razdor, ki ga je povzročil kominform. Po njem je prosvetno

delo zares zaživelo komaj leta 1967. Ob 100-letnici ustanovitve čitalnice se je v kraj vrnil društveni prapor iz leta 1907, ki ga je med fašizmom skrivaj odnesel v Ljubljano pevovodja Fran Venturini. Danes delujeta v društvu ob pevskem zboru še dramski odsek in tamburaška skupina. Konec 1976 so tu slavnostno otvorili občinsko gledališče F. Prešeren, ki razpolaga z dvema dvoranama in drugimi razstavnimi in družbenimi prostori. V njem ima svoj sedež tudi podružnica Glasbene matice. V župniji pa imajo svoj sedež skavti, knjižnica in ženski cerkveni zbor. Ob njem je od 1971 zgrajba Mladinskega doma. Boljuncani so vključeni tudi v športno društvo Breg, ki je vseobčinskega značaja in goji nogomet, odbojko in košarko.

Šolsko poslopje je bilo dograjeno leta 1910, dotlej so otroci obiskovali šolo v župniji. Po vojni je bilo poslopje obnovljeno, šola pa leta 1976 poimenovana po domačinu Franu Venturini. Leta 1979 so odprli nov otroški vrt, ki je imel svoj dotodajni sedež v župniji. V kraju sta tudi italijanska osnovna šola in vrt. Župnijska cerkev sv. Janeza Krstnika je bila zgrajena 1663, farna je od 1954. Na njeni zunanji steni je plemiško znamenje grofa Botača, ki je pripomogel k njeni dograditvi. Glavni oltar in lesena prižnica v baročnem slo-

gu sta pod spomeniškim varstvom. Na Pečeh nad dolino Glinščice je Marijina cerkev iz 14. stoletja, kamor je vodila romarska pot iz Istre in Notranjske. Pred kratkim je bila restavrirana. V Zaboljuncu je bil ob stari cesti 1829 postavljen pil. V kraju je pokopališče. Ob Glinščici je v bližini Gornjega konca it. »planinska« koča Premuda in spomenik Comiciju, ki je tam ustanovil plezalno šolo. Tu se vadijo tudi planinci SPDT.

Med fašizmom je bil društveni sedež požgan, učitelja, ki je skrivoma vodil dekliski zbor, pa so fašisti pretepli. Leta 1934 so boljunki in dolinski fantje v domači gostilni prepevali slovenske pesmi, zaradi česar so bili aretirani, zaprti ali odgnani v konfinacijo. Naposled je bil 1942 organiziran vaški odbor OF, katerega pobudnika sta bila Josip Korošec - Bebo in Dušan Ota - Toča, ki je 1945 padel v Brkinih. Od 1944 je v kraju deloval narodnoosvobodilni odbor, ženska organizacija SPŽZ ter partizanska šola. Boljunec je bil osvobojen 29. aprila 1945. Za časa NOB je izgubilo življenje 22 domačinov: v boju je padlo 14 partizanov, 5 krajanov so ubili kot talce, 3 pa so umrli v koncentracijskih taboriščih. Njim je bila leta 1945 posvečena spominska plošča na domačem pokopališču in leta 1947 spomenik na severnem vhodu v Boljunec. Najstarejšo poselitev v okolici doka-

zujejo ostanki iz jam (Mala jama na Sv. Mihelu in jama v Steni). Ostanki gradišč iz železne dobe so na vrhu Griže in Sv. Mihela. Iz rimskih časov (1. stol. po n.št.) so ostanki vodovoda, ki je potekal ob Glinščici in oskrboval tukajšnjo vojaško postojanko, kasneje tudi Trst. Vodovod je delno izdoben v steno, delno pa zgrajen iz opeke. Vodo je zajemal pri viru (Veliki Supet) in do tod potekal površinsko do Boljunca, medtem ko je bil do tržaškega predmestja speljan podzemsko. Njegove ostanke v dolini Glinščice so pred leti restavrirali. V nekdanjih Brdih pa se nahajajo rimski ostanki strešnih opek, glinastih tlačnih plošč, amfor in vodnega zbiralnika.

Kasnejšo poselitev dokazujejo tudi ostanki domače keramike iz 13. ter 17. ali celo 18. stol., ko je bil kraj zapuščen. Iz poznosrednjeveške faze izhajajo tudi številni dokumentirani viri obstoja Brd.

Med bogatimi etnografskimi zanimivostmi gre omeniti delno ohranjen mlin Na jami, nekaj starejših bivališč s kalonami, še zlasti pa običaje fantovske in lučanja. Fantovska družba postavi na predvečer 1. maja sredi vaškega trga Na gorici maj, ki ga krasi borova krošnja, na katero so pripete pomaranče, limone in rdeča zastava. Nekoč je veljal tudi običaj, da je fant svojemu dekletu ob

tej priliki pritrčil na okno topolovo ali češnjevo vejico, če jo je imel rad, oziroma stare copate ali čunje, če se mu je zamerila. V vsej tržaški okolici se je v Boljuncu fantovska družba najdlje ohranila, med svojimi urami jo vodi župan.

Drugi običaj, ki se še obnavlja, na Štefanovo, je tradicionalno lučanje, ko se dekleta in fantje obmetavajo z jabolki in pomarančami. Nekdaj pa so lučala samo dekleta, medtem ko so morali fantje postopek stoično prenašati. Ta navada je na Slovenskem, kakor je znano, edinstvena. Do pred nekaj leti so Na gorici ob kresni noči prižgali kresove. Posebno živo je tudi za pust, ko so v tukajšnjem kulturnem domu plesi.

Po zadnji vojni, oziroma po izgradnji bližnje tovarne, se je v kraj priselilo precejšnje število Italijanov. Pogostejši priimki so: Korošec, Maver, Ota, Sancin, Slavec, Zobec, in Žerjal.

Tu so rojeni: Fran Venturini (1882-1952), učitelj, skladatelj in pevovodja, dofinški župan med 1. svetovno vojno, Jože Korošec - Bebo (roj. 1900), aktivist, član KPI od 1920, protifašistični borec, Milan Bolčić (roj. 1909), častnikar, urednik ilegalnih časopisov, leta 1941 obsojen na Drugem tržaškem procesu.

Matura za bodoče vzgojiteljice še posebno zahtevna in naporna

Včeraj zjutraj so se pred izpraševalno komisijo na vzgojiteljski šoli vrstili ustni izpiti iz didaktike. Pred togo profsorsko enajsterico so se morale živčno napete dijakinje truditi, da bi čim bolj sproščeno pričarale spontano in prirčno vzdušje otroškega vrtca. Vsaka izmed njih je bila umišljeno obdana z navdihanimi predšolskimi malčki, katerim je morala nazorno podati izbrano učno temo. Obenem je morala nasiti »njihovo« (profsorsko) radovednost iz obravnavane snovi. Snov je naprej sama natančno obrazložila in ponazorila s slikami in če je le bilo mogoče s konkretnimi predmeti. Podajanje je sledilo obnavljanje in utrjevanje, navadno v obliki enostavnega izpraševanja s pomočjo že obrazloženih slik in predmetov. Bodoča vzgojiteljica si je morala pri tem zadati enega ali več učnih smotrov, ki so lahko obsegali tako spoznavanje okolja in družbe kot tudi bogatenje besednega zaklada in podobno. Večina dijakin si je kot učni smoter izbrala tudi glasbeno in telesno vzgojo. V tem primeru se je za verifikacijo poslužila preproste pesmice in primerne igre. Ob koncu didaktičnega nastopa je bila vsaka dijakinja deležna dobrohotne kritike zaradi pomanjkljivosti tako didaktične kot tudi jezikovne in pojmovne plati njene izvajanja.

Djakinje so požrtvovalno in iznajdljivo pripravile svoje nastope. Škoda, da je pri nekaterih kandidatkah pomanjkljivo obvladovanje materinega je-

zika siromašilo sicer dobro didaktično pripravljenost. Mogoče je temu botrovala tudi vidna utrujenost, saj je včeraj potekal deseti in zaključni dan njihovega usposobljenostnega izpita. V torek, 3. 7., so namreč dijakinje pisale pismeno nalogo iz italijanščine, v naslednjih dneh sta se odvijali pismena naloga iz pedagogike in slovenščine. V petek, 6. 7., sta bili na vrsti grafika in risanje ter izpraševanje iz telovadbe. Prejšnji ponedeljek so se pričeli ustni izpiti iz vseh predmetov. Včeraj se je z didaktičnimi nastopi končno zaključila zrelostna izkušnja tudi za mlada dekleta, ki so si

izbrala težaven vzgojiteljski poklic. Zavest, da je stalna zaposlitev na vzgojiteljskem področju praktično nedosegljiva, seveda občutno kvari zadovoljstvo ob uspešnem zaključku triletnega šolanja.

L. G.

● Devinsko-nabrežinska občina razpisuje natečaj za dodelitev poverjenih mest in suplenc v občinskih otroških vrtcih za šolsko leto 84/85. Interesente morajo predložiti prošnje občinski upravi najkasneje do 11. avgusta. Prošnje morajo biti na kolkovanem papirju.

Izidi na strokovnem zavodu

Pred oglasno desko na poklicnem zavodu za industrijo in obrt »Jožef Stefan« so se včeraj zjutraj zvrstili dijaki, ki so bili prepuščeni k zrelostnemu izpitu v sekcijah za tehnike električne in elektronske industrije ter za tehnike kemijske industrije. Vsi razen ene dijakinje so uspešno sklenili svoj petletni trud in se bodo z diplomami v rokah podali v opravljanje svojega poklica. Na oddelku za tehnike električne in elektronske industrije so izdelali: Luciano Battisti (36/60), Claudio Cobau (36), Giovanni Fabian (36), Nicola Grgic Filipovic (45), Davide Furlan (36), Mitja Iancovich (36), Teo Kralj (54), Stojan Parovel (40), Walter Skerk (45), Boris Skerk (44) in Ivo Tull (40). Na oddelku za tehnike kemijske industrije so izdelale Luciana Matitti (38/60), Silvana Sancin (40) in Vesna Smotlak (36). Ena dijakinja ni izdelala.

Maturantje klasičnega liceja France Prešeren bodo za izide zrelostnih izpitov izvedli danes ob 13. uri. V ponedeljek ob 11. uri bodo tudi bodoče vzgojiteljice izvedle za končno oceno svojega triletnega šolanja, medtem ko bodo izide zrelostnih izpitov na učiteljsku A. M. Slomšek objavili v torek ob 11. uri. Petošolci znanstvenega liceja France Prešeren bodo seznanjeni z izidi v četrtek, 19. t.m., na trgovskem zavodu Žiga Zois pa bodo končne ocene razglasili v petek.

V Repnu so včeraj odprli občinsko razstavo terana

Odpovedan koncert kantavtorja Smodeta

Včeraj zvečer je bila na dvorišču Kraške hiše otvoritev občinske razstave terana in pokušnje belih vin. Prisotnim gostom in vaščanom je Logaški oktet ubrano zapel splet umetnih in narodnih pesmi. Kasneje se je na repenskem trgu zbrala večja množica ljudi, ki se je okrepčala z domačim teranom in okusnim pršutom ter se veselo zavrtila ob zvokih ansambla Aries.

Sinočnje slovesnosti so se med drugimi udeležili tržaški kvestor Allegra, predsednik skupščine pobratene občine Logatec Rudi Lipovec z delegacijo, podkomisar Bellora ter predstavniki občine Tržič. Pozdravni nagovor je

izrekel repentabski župan Pavel Colja, za njim pa je pozdravil tudi predsednik skupščine iz Logatca Lipovec.

Razstava vin se bo danes pričela ob 18. uri. Koncert kantavtorja Marjana Smodeta, ki je bil najavljen za nocojšnji večer, bo odpadel, ker je kantavtor dva dni pred nastopom telefonsko javil prirediteljem Poletnih prireditev, da je za isti večer ob isti uri obljubil prisotnost kar na dveh prireditvah in sicer na Murskem polju ob vznožju Slovenskih goric ter v zamjskem Primorju ...

Zaradi te nepredvidene nevskečnosti se bo ples z ansamblom Aries začel ob 20.30.

Stališče strankinega pokrajinskega vodstva

PSI kritična do odborov na občini in pokrajini

Pokrajinsko vodstvo PSI je na zadnjem sestanku ocenilo izide evropskih volitev in politični položaj na krajevni ravni. V svojem uvodnem poročilu je tajnik Seghene podčrtal, da smo bili tudi na Tržaškem, kot drugod po državi, priča težnji k bipolarizmu KD-KPI in v našem specifičnem položaju tudi postopnemu propadu Liste za Trst, ki v očeh tukajšnjega javnega mnenja stalno izgublja na verodostojnosti in torej zaupanje svojih volilcev.

V razpravi, v katero so posegli Carbone, Pittoni, Pesante, Coslovich, Di Sciascio, Perelli, Automi, Zandomeni in Cecchini, je prišla do izraza podpora politiki sedanjega tajnika. S tem v zvezi, piše v tiskovnem poročilu PSI, je strankino vodstvo mnenja, da sedanja koalicija na občini in na pokrajini ne ustreza stvarnim interesom Trsta in ne more kljubovati vsem odprtim problemom, zlasti gospodarskega značaja. Potrebna je zato nova politična usmeritev, pravijo socialisti, za rešitev najbolj perečih vprašanj, kot je npr. kriza v obratih z državno sodelitvijo. PSI zato z veliko zaskrbljenostjo in s kančkom pesimizma ocenjuje nedavna srečanja med predstavniki krajevnih uprav in vodstvom IRI zlasti kar zadeva bodočnost železarne Terni in obrata Grandi motori.

● Na predlog pristojnega odbornika Barnabe je deželni odbor odobril izredno nakazilo ene milijarde lir v korist Tržaškega geofizikalnega observatorija za finančno leto 1984.

Pokrajinska uprava bo uredila obalno pešpot

Tržaški pokrajinski svet je na svoji četrtkovni seji, na kateri je tekla beseda samo o upravnih zadevah, med drugim odobril tudi sklep v zvezi z ureditvijo obalne pešpoti, ki naj bi povezovala Grljan s Sestljanom. O tem načrtu se v tržaški javnosti govori vsaj že 10 let in sedaj vse kaže, da so se stvari vendarle premaknile z mrtve točke. Pokrajinski svet je z veliko večino glasov namenil 100 milijonov lir za izdelavo načrta za ureditev te pešpoti.

Poziv v zvezi s premogovno centralo

Številni posamezniki in organizacije so že podpisali poziv, ki ga je prejšnji teden sprožilo Združenje za nenasilno akcijo v zvezi z morebitno namestitvijo termoelektrične centrale na premost na ozemlju tržaške pokrajine. V pozivu se med drugim opozarja na visoko stopnjo onesnaženja, ki bi ga povzročila centrala na premost, ter se poudarja nujnost, da bi bilo zainteresirano prebivalstvo ustrezno obveščeno o vseh aspektih načrta ter da bi sodelovalo pri dokončni odločitvi. V pozivu je tudi poudarjeno, da je treba kot prvi kriterij upoštevati nujnost zaščite okolja in da bi bilo izredno škodljivo sprejeti preuranjene sklepe samo zaradi bojazni, da ne bi centralo namestili kje drugje.

Med številnimi podpisniki naj omenimo, poleg seveda tržaških sekcij WWF in Italia nostra, tudi profesorje Orla, Poldinija, Bressana, Perca in Gobбата, Margherito Hack, Franca Rotellija, glasbenike Gina D'Elisa, Angela Baiguera in Silvia Donatija, pisatelja Cergolyja, likovne umetnike Spacala, Perizija in Devetta, kritike Bambiča, prof. Darka Bratino in Jožeta Pirjevca itd.

Kopanje dovoljeno na vsej obali

Tržaški župan Richetti je izdal odlok, s katerim dovoljuje kopanje tudi v kopališčih »Ferroviario«, »Ente Porto«, »Lanterna« in »Ausonia«, to pa na osnovi zadnjih izvidov, ki jih je opravila Služba za higiensko - zdravstveno nadzorstvo pri KZE. Kot je znano, so na osnovi izvidov, ki so jih opravili aprila letos, prepovedali kopanje na vsej tržaški obali z izjemo tako imenovanih »Topolinov« ter kopališč Excelsior in CMM v Barkovljah. Sedaj pa se je pokazalo, da stopnja onesnaženosti morja vendarle ni tako visoka in da se torej lahko mirno kopamo na vsej obali.

Slovenske železarne in Terni o sodelovanju

Na osnovi dogovora, ki sta ga ob Dnevu Jugoslavije na Tržaškem vselejmu sprejeli jugoslovanska gospodarska delegacija in vodstvo tržaške Trgovinske zbornice, so se te dni sešli predstavniki slovenske železarske industrije in škedenjske železarne Terni. Na pobudo predsednika Trgovinske zbornice Tombesija, je imelo srečanje namen preveriti možnosti gospodarskega in tehničnega sodelovanja med obojema delovnimi organizacijami, ki delujejo na tem področju v Sloveniji in med industrijskimi obrati skupine Terni, zlasti s tistim v škedenju.

V pogovorih so ugotovili možnosti za tako sodelo-

nje, s katerim bi se lahko obe proizvodnji dopolnjevali pa tudi za selitev tehnologije. Možnosti pa so še toliko večje, ker tako jeseniška železarna — ki je najpomembnejša na tem področju v Sloveniji — kot škedenjska, stojita pred organizacijsko proizvodno preobnovo, povrh pa bo njuno delovanje treba uskladiti s trgovinskimi sporazumi med obema državama in tudi s predpisi EGS. Na koncu srečanja so se sogovorniki sklenili znova srečati na temelju natančnejših predlogov, za kar bo poskrbel Tombesi v dogovoru s predsednikom Gospodarske zbornice Slovenije, ing. Bulcem.

Kljub intenzivni zdravniški negi

Vespist podlegel poškodbam

Včeraj ob 5. uri je na nevrokirurškem oddelku katinarske bolnišnice umrl za posledicami prometne nesreče 26-letni Luciano Giurgevich iz Ul. Pitacco 26. Ponesrečil se je v četrtek malo po polnoči, ko je v Ul. Commerciale v višini št. 47 prišlo do trčenja med njegovo vespo, s katero je vozil proti mestnemu središču, in avtom seat 124, ki ga je 52-letni Giorgio Bisjak iz Ul. Papaveri 8/1 vozil proti Opčinam. V trčenju je Giurgevich silovito vrglo ob asfalt, tako da si je prebil lobanjo in je nekaj ur zatem, kljub intenzivni negi zdravnikov, podlegel poškodbam. Dinamiko nesreče preučujejo policijski agenti.

Z vespo v arto: mladenič v kómi

Do hujše prometne nesreče, v kateri sta bila vpletena avtomobil in vespa, je prišlo tudi včeraj v Ulici del Bosco. 23-letni vespist Furio Pas-

seri iz Ul. Sinico 50 je vozil proti Trgu Garibaldi, ko je iz še nepojasnjenih razlogov na križišču z Ul. Benini trčil v mercedes s pordenonsko registracijo, ki ga je upravljal 52-letni Antonio Riccardi iz okolice Pordenona.

Za Passerija so bile posledice zelo hude, kajti na oddelek za oživiljanje so ga sprejeli s strogo pridržano prognozo zaradi verjetnega prebitja lobanje, notranjih poškodb in verjetnega zloma obeh nog.

Ob podobnih nesrečah, ki so v poletnem času skoraj vsakodnevne in kot zgoraj poročamo tudi usodne, ne moremo mimo ugotovitve, da bi toliko smrti in trpljenja lahko preprečili zakon o obvezni čeladi.

ŠD Breg izreka občuteno sožalje svojemu odborniku Vinku ob izgubi dragega očeta Alojza Kalina.

V založbi ustanove EZIT

Izšel je vodič po industrijski coni

Ustanova za tržaško industrijsko cono je pred kratkim izdala lično in koristno publikacijo — vodič po tržaški industrijski coni, s katerim želi prispevati k poznavanju njene preteklosti in razmer, v katerih se nahaja danes. Na 367 straneh najdemo izrpen in dokumentiran seznam proizvajalnih dejavnosti v coni, podatke in dogodke iz njene preteklosti pa tudi pregled kulturnih in družbenih razmer na njenem širšem območju. Vodič se zato ne omejuje le na industrijsko cono kot na izključno gospodarski prostor, ampak jo obravnava kot živ predmetni organizem, s svojim utripom, izvirajočim iz preteklosti in usmerjenim v prihodnost. Tako nam ne ponuja le podobe trenutnih razmer, ampak jim dodaja razvojno dimenzijo, sad izrpnega raziskovalnega dela, ki ga je vodil Guido Botteri s sodelovanjem številnih ustanov in združenj, občinskih uprav (Milje, Dolina in Trst), tržaške univerze in seveda zlasti podjetij in družb, ki delujejo v industrijski coni.

Predsednik ustanove EZIT Ennio Antonini v uvodu piše, da bo vodič prispeval k boljšemu poznavanju cone in da jo bo torej bralec spoznal kot bolj živo in manj odmaknjeno, z ozirom na podobo, ki izhaja iz celovite gospodarske strukture tržaške pokrajine. Vodič ima sicer splošno informativni značaj, a se obrača zlasti na krajevne gospodarske kroge v upanju, da bo pri-

speval k novim pobudam in predlogom za gospodarsko prihodnost Trsta.

Tokrat se sicer nismo lotili natančnejše razčlenitve in ocene vodiča po industrijski coni, a nas že bežen pregled navdaja z zadovoljstvom sprčo skrbi, ki so jo avtorji namenili slovenskim podjetjem in ustanovam na njenem območju. Naj za primer navedemo slovenska krajevna imena poleg italijanskih in brez zmešnjave s strešicami zapisana imena slovenskih podjetij in ustanov (npr. Tržaška kreditna banka) pa tudi ulic v dolinski občini. Reči pa je treba, da je ta skrb vidna predvsem v primerih, ko so podjetja, oziroma dolinska občinska uprava, sama poskrbela za besedilo, ki jim je v vodiču namenjeno, medtem ko je na drugih mestih toponomastika povzeta iz italijanskih zgodovinskih virov, brez upoštevanja slovenskih ledinskih imen.

Kaj več bodo o tem morda rekli strokovnjaki, kaže pa vseeno izreči dobrodošlico publikaciji, ki je že kar mali leksikon, dobrodošel vsakomur, ki potrebuje strnjeno informacijo o gospodarsko-upravnih razmerah na tem območju. Še več, v njem najdemo tudi različne projekte o prostih industrijskih in brezcarskih conah, o osimskih sporazumih, o javnih upravah, kulturnih in športnih organizacijah, o poimenovanju ulic in trgov, o šolskih strukturah itd.

Popularne operne melodije na dvorišču Grada sv. Justa

Orkester in zbor gledališča Verdi, solisti Adriana Morelli (sopran), Carlo Cossutta (tenor) in Antonio Salvadori (bariton) - Dirigent Andrea Giorgi

Operna glasba ima v Trstu zveste ljubitelje. Tega ni izpričala samo letošnja operna sezona gledališča Verdi, pač pa je potrdil tudi četrtkov koncert, ki sta ga na grajskem dvorišču pri Sv. Justu priredila gledališče Verdi in Avtonomna letovišarska ustanova in ki je privabil res veliko občinstva. Spored so izvajali orkester in zbor gledališča Verdi pod vodstvom dirigenta Andrea Giorgija in solisti sopranistka Adriana Morelli, tenorist Carlo Cossutta in baritonist Antonio Salvadori.

V prvem delu smo poslušali preludij iz Wagnerjeve opere »Nurnberski mojstri pevci«, arijo iz Bellinijeve opere Norma »Casta viva« za sopran in zbor, arijo iz Donizettijeve opere La favorita »Vien Leonora, ai piedi tuoi« za bariton, arije iz Verdijevih oper Macbeth »Ah, la paterna mano« za tenor, Trubadur »D'amore sull'ali rosee« za sopran in Ples v maskah »Eri tu che macchia vi quell'anima« za bariton in še »Koračnico in zbor plemenitih vitezo« iz Wagnerjeve opere »Tannhäuser«; v drugem delu pa simfonijo za Verdijeve opere »Moč usode« in zbor iz opere Nabucco »Gli arredi festivi«, arijo za bariton iz Giordanove opere Andrea Chénier »Nemico della patria«, ariji iz Puccinijeve opere Madama Butterfly za sopran »Un bel di, vedremo« in iz Manon Lescaut za tenor »Donna non vidi mai«, ariji iz Leoncavallove opere »Glumaci« »Prolog« za bariton in »Vesti la giubba« za tenor, za zaključek pa zbor z orkestrom iz Mascagnijeve opere Iris »Himna soncu«.

V prvem delu neakustični prostor grajskega dvorišča ni dovolil ustrezne slinosti orkestra in zlasti ne godal (violin), kar je dajalo vtis razrahljanosti v orkestru z nekaterimi netočnimi in nečistimi vstopi zlasti trobil. V drugem delu je orkester muziciral zanesljivo in tudi zvočno polneje in skupno z zborom in morda še posebno po njegovi zaslugi, ustvaril nekatere lepe učinke, predvsem v maestozni »Himni soncu«, ki jo je moral na splošno zahtevo ponoviti.

Bolje so se vsekakor obnesli vsaj kar zadeva slinost, solisti. Sopranistka Adriana Morelli se je predstavila kot pevka kultiviranega in zanesljivega glasu, baritonist Salvadori z lepo barvitim baritonom predvsem v srednjih in nizkih legah z marsikatero zanesljivo v višinah, predvsem pa v ariji iz »Glumaci«. Tenorist Carlo Cossutta je požel levji delež aplavzov za res lepo zapete speve zlasti v drugem delu in še posebej za »Prolog« iz Leoncavallovih »Glumaci«. Njegov tenor še polno doni, zanesljivo tudi v višinah brez vsakega forsiranja, kar je odlika samo velikih pevcev.

Dirigent Andrea Giorgi je imel nekaj težav pri usklajevanju vseh komponent koncerta, kar gre gotovo na račun slabe medsebojne slinosti na odru, sicer pa je ves spored izpeljal v splošno zadovoljstvo občinstva.

j. k.

gledališča

VERDI

Do 12. avgusta bo na sporedu FESTIVAL OPERETE 1984. Danes, 14. julija, ob 20.30 tretja predstava operete »Vittoria e il suo ussaro« P. Abrahamo. Dirigent Oskar Danon, režiser Giorgio Pressburger. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča (tel. 60050 in 631948). Jutri, 15. julija, ob 18. uri četrta predstava.

CANKARJEV DOM

Sprejemna dvorana

Do 20. t.m.: Pregledana razstava oblikovalca in slikarja Tomaža Kržišnika.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

V ponedeljek, 16. t.m., ob 21. uri: M. Bulgakov »Don Kihot« v režiji Zvoneta Sedlbauerja. Premiera v Ljubljani - Krizanke. Nastopa celoten ansambel PDG ter gostje.

CIRKUS MOIRA ORFEI

V športni palači v Trstu

Na panoramski stezi atrakcije iz 16 držav. Vsak dan po dve predstavi, ob 17. uri in ob 21.30. Predprodaja vstopnic pri potovalni agenciji UTAT v Galeriji Protti, tel. 65700.

kino

Ariston 21.30 »Ai confini della realtà«. Na prostem, v primeru slabega vremena v dvorani.

Eden Zaprt zaradi popravil.

Fenice Zaprt zaradi počitnic.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.10 »Momenti erotici particolarie«. Preprodan mladini pod 18. letom. Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »The Blues Brotherse«. Dvorana št. 3 15.30 — 22.15 »La cosa«.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »I sopravvissuti della città morta«.

Mignon 16.30 — 22.15 »Il libro della giungla«.

Aurora 16.00 — 22.00 »War games«.

Capitol Zaprt zaradi počitnic.

Moderno Zaprt zaradi počitnic.

Vittorio Veneto Zaprt zaradi počitnic.

Lumiere 17.00 — 22.00 »The Rolling Stones«.

Alcione 16.00 — 22.00 »Nati con la camiciac«. Bud Spencer, Terrence Hill.

Radio 15.30 — 21.30 »Sherasade«. Preprodan mladini pod 18. letom.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Franiška 20 je odprta razstava FINIUM FRONS - EX-PRESS osmih slikarjev dežele Furlanije - Julijske krajine.

Do 20. julija je v galeriji Rossoni, Korzo Italia 9, odprta razstava slikarke Sabine Mattiassi.

V tržaški občinski galeriji bo od 18. do 25. t.m. razstavljala slikarka Marinella Terbon.

razna obvestila

Center za zdravljenje umskih bolezni pri Sv. Ivanu vabi na SVETOIVANSKI POLETNI PRAZNIK, ki bo 14. in 15. julija v svetoivanskem parku (ex psihiatrična bolnica, Ul. S. Cilino). Danes, 14. julija, popoldne odprtje kioskov, ob 20. uri nastop glasbenih skupin »Chi sei, che vuoi«, »Back side« in »O' Cagaceiro«; jutri, 15. julija, ob 20. uri nastop folklornega ansambla »Bellezze naturali«.

Združenje Italija-ZSSR, Ul. Torrebiana 13 (tel. 60158), prireja od ponedeljka, 16., do petka, 27. t.m., kratek tečaj ruskega jezika v večernih urah. Število tečajnikov bo omejeno. Informacije dobite vsak dan na sedežu združenja od 17. do 19.30, ob sobotah od 10. do 12. ure.

Mladinski sekciji Slovenske skupnosti iz Trsta in Gorice ter sekcija SSK za Rojan, Greto in Barkovlje prireajo jutri, 15. julija, NAŠ PRAZNIK V BARKOVVLJAH. Prireditelji bo na sedežu Slovenskega kulturnega društva Barkovlje (Ul. Cerreto 12) z vzhodom na Ulici Bonafata. V primeru slabega vremena bo praznik v društveni dvorani. Kioske z barkovljskimi specialitetami (»karamalie«, »fanciji za dušo«, domače vino idr.) bodo odprli ob 17. uri. Ob 19. uri bo kulturni spored. Govorila bosta prof. Jurij Slokar in Ivo Jevnikar. Od 20. ure dalje bo igral za ples ansambel Zvezde z Opčin.

OBVESTILO

Vse naročnike, ki želijo, da jim pošiljamo Primorski dnevnik na kraj počitnic, prosimo, da nam novi naslov posredujejo vsaj pet dni pred odhodom.

Uprava
Primorskega dnevnika

Krajevni odsek

ANPI-VZPI, ANED in ANPPIA iz KRIZIA

vabi na otvoritev razstave

O DEPORTACIJAH V NACIFASISTIČNA TABORIŠČA

ki bo danes, 14. t.m., ob 20. uri v Domu »Albert Sirk« v KRIZIU. Na otvoritev razstave je vabljen predvsem mladina.

Razstava bo odprta do četrtega, 18. t.m., od 16. ure dalje.

izleti

SPDT obvešča, da se vrši vpisovanje za pohod po Bosni od 18. do 26. avgusta na sedežu ZSSDI (samo osebno in ne telefonsko), Ul. sv. Franiška 20, v uradnih urah od 18. t.m.

SPDT obvešča izletnike na Marmolado, da je odhod danes, 14. julija, ob 15. uri izpred sodnijske palače.

Privokal je vnuček
VASJA

Želiva mu, da bi zrastle v zdravega, dobrega in poštenega fanta.
Mamici in očku pa iskreno čestitava
Silko in Marija

Danes se poročita

FABIO in KATJA

Vse najbližje jima želijo prijetelj
DILA in INTERLIGNUM

darovi in prispevki

Marino Hrvatič daruje 200.000 lir za nakup stroja za cvrtje krompirja pri SKD Slavec.

Namesto cvetja na grob Mirka Grgiča daruje bratranec Stojan Pečar z družino 20.000 lir za cerkev v Gropadi.

Ob 6. obletnici smrti Angele Bambi roj. Štranj daruje hči Slavica 50.000 lir za Dijaško matico.

Ob 6. obletnici smrti brata Josipa daruje Ivanka Bukavec - Rupel 20.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na vnuka Uroša darujeta nona in nono 10.000 lir za vzdrževanje Doma A. Sirk v Križu.

Namesto cvetja na grob Mirka Grgiča daruje Ivanka Dolenc 15.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Ob plačilu članarine daruje Polda Gruđen 2.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Ob 8. obletnici smrti Antona Grgiča darujeta sestra Rozina in Ljudmila 10.000 lir za Dijaško matico in 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Netko Škabar darujejo za kriško godbo na pihala Eda in Dora 10.000 lir, Ester z družino 10.000 lir in Petrina 5.000 lir.

Ob 26. obletnici rojstva Patricija Košute daruje družina 50.000 lir za sklad Dela.

Namesto cvetja na grob strica Pinota Cancianija darujejo Pini, Boži in Marta z družinami 80.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob dragega strica Josipa Cancianija (Pinota) daruje Sergij Cancian z družino 25.000 lir za Center za rakasta obolenja in 25.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Valentino Kante je daroval 20.000 lir in ne 2.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Prosek - Kontovel.

Ob 60-letnici FC Primorje so darovali Josip Furlan 100.000 lir, Miro Luxa 20.000 lir, Ivan Verša 100.000 lir, Angelo Blažina 100.000 lir, Zdravko Kante 100.000 lir, Miro Blažina 100.000 lir in Boris Race 100.000 lir za istoimensko društvo.

V spomin na Dinota Daneva darujejo bivši nogometaši SD Primorje PK Stanjo Prašelj, Alojz Timeus, Luciano Pontoni, Milko Starc in Karlo Danev 50.000 lir za FC Primorje.

Istarska klapa daruje 51.000 lir za FC Primorje.

Ob priliki nogometne tekme Jadran - Odbor Primorja so darovali športniki 100.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Mirka Grgiča darujejo sestrična Antonija z družino (Gropada 86) 20.000 lir, družina Kalc (Gropada 83) 15.000 lir, družini Križmančič in Gojčič (Gropada) 30.000 lir ter Anica Škabar z družino (Repen 78) 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Mirka Grgiča daruje družina Natural (Gropada 49) 5.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Mirka Grgiča daruje družina Albina in Emilio Škabar (Repen 84) 10.000 lir v isti namen.

V spomin na Miljota Fortunata daruje Paulo Kocman z družino 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob Mirka Grgiča daruje Sveto Kalc 20.000 lir za SZ Gaja, 20.000 lir za Skupnost družina Opčine, 30.000 lir za Združenje partizanov iz Gropade in 20.000 lir za ženski pevski zbor Tabor z Opčin.

Otroci in starši otroških vrtcev na Greti in od Sv. Ivana darujejo 35.000 lir za TPK Sirena.

SMUČARSKI KLUB DEVIN

priredi v PRAPROTU

KLUBSKI PRAZNIK

s pokušnjo vin nabrežinske občine

DANES, 14. julija — ob 14. uri odprtje kioskov — ob 15. uri tekmovanje v briškoli — ob 15.30 slikarski ex tempore — ob 18. uri demonstrativni nastop namiznoteniške ekipe KRASA — ob 20.30 ples z ansamblom TAIMS

JUTRI, 15. julija — ob 9.30 mednarodno tekmovanje na skirokhal za 6. pokal GRMADA — ob 10. uri odprtje kioskov — ob 15. uri nagrajevanje ex tempore in briškole — ob 18.30 nastop folklorne skupine — ob 20.30 ples z ansamblom THE LORDS

POSKRBLJENO ZA PRISTEN DOMAČ PRIGRIZEK.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log

vabi na

VAŠKO ŠAGRO »POD ŽREBČEVIM«

DANES, 14. julija — ob 16. uri odprtje kioskov

JUTRI, 15. julija — ob 13. uri odprtje kioskov — ob 18. uri koncert godbe iz Ricmanj

V PONEDELJEK, 16. julija — ob 16. uri odprtje kioskov
Vse tri večere od 20. do 24. ure PLES a ansamblom PLATANA iz Kopra.
Domače vino in specialitete na žaru.

včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 14. julija
SVOBODA

Sonce vzide ob 5.29 in zatone ob 20.52 — Dolžina dneva 15.23 — Luna vzide ob 22.16 in zatone ob 6.22.

Jutri, NEDELJA, 15. julija
JUSTA

Vreme včeraj: temperatura zraka 26,4 stopinje, zračni tlak 1017,5 mb ustaljen, brezvetrie, vlaga 74-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

UMRLI SO: 33-letni Salvatore De Gioia, 77-letni Nazario Severi, 50-letni Furio Radivo, 84-letna Margherita Kim vd. Valdevit, 26-letni Luciano Giurgevich, 89-letna Carolina Germani, 70-letna Maria Viller por. Vattovaz, 76-letna Anna Smeraldi vd. Pescatori, 41-letni Giorgio Claut, 51-letna Rosa Oppio, 46-letna Rosa Riccardi vd. Moccia, 76-letni Paolo Clapiz, 77-letni Pietro Mestroni.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski dvored 117, Ul. Combi 9, Prosek, Zavljje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Prosek, Zavljje.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Družini Križmančič se je pridružil sinček VASJA. Prvorojenček in staršema čestita stric Vinko z družino.

Nona Sabina z veseljem pozdravlja rojstvo malega VASJE in mu voščil vso srečo v življenju.

Danes se poročita FABIO GOMBAČ in KATJA ČUK. Mnogo sreče in zadovoljstva na novi življenjski poti jima želijo prijatelji.

mali oglasi

telefon (040) 775-275 — vsak dan od 8. do 13. ure

OSMICO ima Lavrenčič v Samatorci št. 8. Poleg belega in črnega vina na voljo tudi prigrizek.

DEKLE z diplomo učiteljice in z znanjem slovenščine, italijanščine, angleščine, srbohrvaščine ter tipkarskim tečajem išče katerokoli službo. Tel. na št. 818-067.

V SALEZU ima osmico Herman Škrli. Toči belo in črno vino.

PRODAM: FIAT 127, letnik 1982, prevoženih 20.000 km, v dobrem stanju; AUTOBIANCHI 112 Elite, letnik 1981; BMW 320, letnik 1978. Tel. 227-284.

SLOVENKA, dolgoletna študentka v Angliji, inštruira angleščino in francoščino. Informacije po telefonu št. 211-936.

KOZMETIČNI SALON RUŽICA - Boljunc 349, tel. 228-313 - obvešča cenjene stranke, da bo salon zaprt zaradi letnega dopusta od 5.8. do 3.9.

NA OPCINAH »Pri Krtičevih« točijo odlično belo in črno vino.

ODDAM travo na velikem travniku. Tel. na št. 211-068.

PRODAM Renault 5 v dobrem stanju. Tel. 228-390.

HISO V DOLINI z dvoriščem in vrtom, potrebno popravil, prodam. Tel. na št. 228-390.

PRODAM nov še nerabljen nemško-slovenski slovar. Tel. 567-248.

PRODAM FIAT 131/1300, letnik '75, s plačanim prometnim davkom, zmerena cena. Tel. 567-248.

TOMOS - motorno kolo z garancijo prodam po zelo ugodni ceni. Telefonirati na št. 763-965 do 9. ure ali od 17. do 19. ure.

PRODAM FIAT 131 Supermirafiori/1600 TC, letnik 1979, v dobrem stanju. Telefonirati v delovnem času na št. 820-912 ali od 18. ure dalje na št. 232-114.

»PRI COLJETEVH POD JAVO« v Samatorci je odprta osmica.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ul. 44, Opčine - Trst.

OSMICO je odprl Claudio Bambi v Prebenu. Toči belo in črno vino.

PRODAM brejo junico. Telefonirati na št. 229-192 ob urah kosila in večerje.

MARKET PRALNIH PRAŠKOV - Opčine, Narodna ulica 28 (pri openskem tramvaju), nadaljuje prodajo po izredno ugodnih cenah.

Prispevajte za

Dijaško matico

menjalnica

13. 7. 1984

Ameriški dolar	1.735
Kanadski dolar	1.305
Švicarski frank	722
Danska krona	166
Norveška krona	211
Švedska krona	208
Holandski florint	541.50
Francoski frank	199
Belgijski frank	27.50
Funt šterling	2.285
Irski šterling	1.860
Nemška marka	612
Avstrijski šiling	87
Portugalski eskudo	11
Japonski jen	6
Spanska pezeta	10
Avstralski dolar	1.400
Grška dramma	15
Debeli dinar	11.30
Drobni dinar	11.50

BANCA

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-446

MOIRA ORFEI

SLONI — KROKODILI

MORSKI PSI

V CIRKUŠKI ARENI:
400 ARTISTOV — 1000 RAZKOŠNIH KOSTUMOV
EKSPLOZIJA LUČI IN BARV

informacije in rezervacije

TELEFON 726336

VSAK DAN DVE PREDSTAVI: OB 17. IN OB 21.30

PREDPRODAJA VSTOPNIC POT. AGENCIJA UTAT
PASAŽA PROTTI — TEL. 65700

TRST - ŠPORTNA PALAČA

film - film - film

ureja kinoatelje

filmi na tv zaslonu

...E TUTTI RISERO

»Vsi so se smejali«

Režija: Peter Bogdanovich.

Igrata: Ben Gazzara, Audrey Hepburn.

Rete 4, v nedeljo, 15. julija, ob 21.30.

Ko se film večkrat pojavlja v sporedu televizije, pomeni v prvi vrsti da je občinstvu všeč, pa tudi, da ima jo TV programisti pred seboj vedno bolj skrčen seznam takšnih novosti. Že po naslovu zasutimo, da gre za komedijo, žanr, ki je med najbolj popularnimi. Smeh, zabavne dogodivščine poklicnih zasledovalcev žensk in prijetna filmska faktura: vse to vsebuje Bogdanovichev film. Zgledu se se po izumetničeni komediji, torej po B. Edwardsu. Naj omenimo še, da v filmu igra Dorothy Stratten, igralca, katere nasilno smrt je odigrala M. Hemingway v filmu »Star 80« Boba Fosseja.

»CONVOY«

Režija: Sam Peckinpah.

Igrajo: Kris Kristofferson, Ernest Borgnine, Ali McGraw, Seymour Cassel.

Rete 4, v ponedeljek, 16. julija, ob 20.25.

Western v sodobni adaptaciji likov in scenografije. Voz tukaj postane rjoveči kamion, šerif pa itak se obzira, da se danes vozi z avtomobilom. Spor med upornim vozačem in šerifom je v osnovi podoben kot v filmu »Pat Garrett in Billy the Kid« (na sporedu v četrtek, 19. po Italija 1, ob 20.25). V obeh primerih sta vozač in morilec junaka-simbol upora in zoperstavljanja obstoječemu redu (posebja ga šerif); politika (v filmu se Convoy enači z likom guvernerja) in »zlo, hudič, našega časa«, redar oziroma policist pa njen sluga. Toda na človeški ravni sta si vozač in šerif enakovredna nasprotnika, ki se »poslušeno« borita eden proti drugemu. Vse kar pride od zursaj, ali bo je rečeno z vrha, skvari njuno konfliktno ravnesje, ki lahko obstaja le ker sta na isti ravni nasprotujočih si vlog.

REBECCA

Režija: Alfred Hitchcock.

Igrajo: Laurence Olivier, Joan Fontaine, George Sanders, Judith Anderson.

TV Ljubljana, v sredo, 18. julija, ob 20. uri.

Največje uspešnice preteklih filmskih sezon so bili filmi Alfreda Hitchcocka. Od petih najavljenih repriz starega Hitchcocka sta do sedaj romala po kinodvoranah le dva, oba pa zasebna na končni lestvici letos najbolj obiskanih predstav mesta med prvimi desetimi. Recimo, da je srhljivka nekakšna protitež za sentimentalne komedije in drame ter za Lukas - Spielbergove pustolovščine. Novih avtorjev pa v tem žanru ni, vsaj ni takih, ki bi znali gledalca tako zapeljivati in ukleniti z ritmom pričakovanja, kot je znal angleški mojster. »Rebecca« je Hitchcockov prvi ameriški film, romantična srhljivka po romanu Daphne du Maurier in v produkciji Selznicka (Rojena je zvezda, V vrtincu), ki je bil dobro zavohal tudi z Rebecca.

L'INFANZIA DI IVAN

»Ivanovo detinstvo«

Režija: Andrej Tarkovski.

Igrata: Kolja Burlajev, Valentin Zubkov.

RAI 1, v petek, 20. julija, ob 13.45.

PARCHETTA
DITOROLESENI PODI: dobava -
montaža - popravila -
strganje - lakiranjeTrst - Ul. Marco Polo 35/A
Tel.: (040) 775190KZ izpolnjuje prošnje
za škodo zaradi suše

Poročali smo že o deželnem odloku, ki določa območja naše dežele, na katerih imajo obdelovalci (tudi part-time) pravico do odškodnine zaradi lanskoletne suše med 6. junijem in 11. oktobrom.

Rok za predložitev prošnje na deželno kmetijsko nadzorništvo zapade prve dni septembra; Kmečka zveza bo nudila informacije in izpolnjevala prošnje med 11.30 in 13.30.

danes, 14. julija v v Repniču (gostilna Batič).

Med 16. in 22. julijem pa bodo predstavniki Kmečke zveze izpolnjevali prošnje v devinsko - nabrežinski občini.

KAPÒ

Režija: Gillo Pontecorvo.

Igrajo: Susan Strasberg, Laurent Terzieff, Emmanuele Riva, Didi Rego.

RAI 1, v petek, 20. julija, ob 21.30.

Kapò pomeni vodja. To kar postane mlada Judinja v koncentracijskem taborišču, potem ko jo nacisti naščuvalo proti ostalim ženskam. Krutosti

Prizor iz filma Kapò

taborišča privedejo ranljive osebnosti do same blaznosti, iz katere se junakinja filma reši iz ljubezni do ruskega interniranca. Pontecorvo je režiser, ki ni veliko snemal. Kaže, da bo po šestih letih spet stopil za kame ro in snemal film o »bitki za Mana guo«. Te dni se je Pontecorvo namreč vrnil iz Nikaragve, kjer je imel srečanje s predstavniki tamkajšnje vlade in morda osnoval projekt za film o sandinistični revoluciji. Film bo zelo zanimiv, če upoštevamo njegovo zanimanje za usodo človeka, naj bo to posameznik, kot v »Kapò« ali mno žica, kot v »Bitki za Alžir«.

filmi v kinodvoranah

V Trstu bo mogoče videti v naslednjih dneh celo vrsto filmov na odprtem. V areni Ariston (v primeru slabega vremena v kinodvorani) so ta teden na sporedu Hitchcockovo »Okno na dvorišče« z Grace Kelly in Jamesom Stewartom v glavnih vlogah (od 15. do 18. julija), v naslednjih dneh pa še filma Francis Ford Coppole »Otroci iz 56. ulice« in »Divjak Rusty«, v obeh nastopa eden novih idolov mladine Mat Dillon. Danes pa je še zadnja projekcija omnibusa Landisa, Spielberga, Danteja in Millerja »Meje resničnosti«. Drugi kino na odprtem je v Ljudskem vrtu, kjer so na sporedu »Victor - Victor« in »Tootsie« (med drugimi). Državni festival Unità o znanosti in raziskavi pa uvršča med raznimi sporedi tudi filme, med katerimi bi omenili vsaj tri: »Metropolis« Fritz Lang, film iz obdobja medvojne nemškega ekspresionizma, ki kroži v obnovljeni kopiji pa še v drugi pobarvani verziji, ki jo je pripravil Giorgio Moroder in iz te tudi uporabil odlomke za videoklip skupine Queen. V Trstu bomo lahko videli originalno črnbelo prenovljeno kopijo, in sicer v ponedeljek, ob 21. uri. V torek bo Chaplinov »Moderni časi«, v četrtek dva Hustonova protivojna dokumentarca, premieri za Trst, ki prikazujeta posledice vojnih grozot na skupino vojakov v rehabilitacijski bolnišnici; naslednjo soboto in nedeljo pa težko pričakovani »Kojanisqaatsi«, vizualna prva delo režisora Godfrea Reggia, glasba Philip Glass.

Na odprtem prostoru v poletnem vrtu Excelsior v soorganizaciji ronske občine in Javnega večnamenskega kulturnega središča. V torek, 17. bodo vrteli »Jedrsko kavo« Raffertyja in v četrtek, 19. pa Fellinijev »Vaja orkestra«.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 13.00 Glasbena oddaja
- 13.30 Dnevnik
- 13.45 San Giovanni decollato - film
- 15.10 Gelosia - nadaljevanka
- 16.15 Avventure, disavventure e amori di Nero, cane di leva risanke
- 16.30 Iz parlamenta
- 17.00 Programi prihodnjega tedna
- 17.15 Izžrebanje loterije
- 17.20 Poletna TV
- 19.30 Le ragioni della speranza
- 19.40 Almanah in Vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Sotto le stelle '84 varieté, glasba
- 21.50 Dnevnik
- 22.00 Primo Mazzolari: tu non uccidere - nadaljevanka
- 22.50 Dnevnik - Zadnje vesti in Vremenske razmere
- 23.20 Premio letterario Fiuggi

Drugi kanal

- 12.45 Programi prihodnjega tedna
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.15 Dnevnik - Bella Italia - mesta, dežele in ljudje
- 13.45 Due e simpatia nadaljevanka dneva
- 14.40 Leggende indiane - TV film

Tretji kanal

- 15.05 La vera Haway - dokumentarec
- 15.30 Športna sobota
- 16.40 Gli specialisti - film
- 18.25 Izžrebanje loterije
- 18.30 Športna poročila
- 18.40 Bronk - TV film
- 19.45 Dnevnik
- 20.30 Shaft e i mercanti di schiavi film
- 22.20 Dnevnik - Večerne vesti
- 22.30 Nočni spektakel
- 23.20 Il brivido dell'imprevisto TV film
- 23.50 Dnevnik - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 18.45 Programi prihodnjega tedna
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.25 Il pollice - že gledani in novi programi
- 19.55 Geo - Antologija
- 20.30 27. festival dveh svetov spektakel, vesti, zanimivosti
- 21.30 Dnevnik 3
- 21.55 Kamera in spomin
- 22.05 Epistolari celebri: Quasi ignoti e lontani gledališka priredba
- 23.05 Dancemania
- 23.55 Speciale Orecchicchio glasbena oddaja

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 15.15 Poročila
- 16.00 Ciciban, dober dan
- 16.15 Zgodbe o Poluhcu: Kako je Poluhec prevaral Hana
- 16.30 Zgodbe iz nepričave otroška serija
- 17.00 Modrost telesa - Dokumentarna serija
- 17.50 Ženska za pultom - Nadaljevanka
- 18.40 Čudeži narave: Ameriško živalstvo
- 19.15 Risanke
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.24 TV in radio nočoj
- 19.30 Dnevnik
- 19.55 Vreme
- 19.57 Propagandna oddaja
- 20.00 Še veliko dela me čaka ameriški film
- 21.20 Zrcalo tedna
- 21.40 Večer z Djordjem Balaševićem glasbena oddaja
- 22.30 Poročila

Zagreb

- 15.30 Poletno popoldne
- 17.30 7 TV dni
- 18.00 Poročila
- 18.05 TV koledar
- 18.15 Mali koncert
- 18.30 Medtem - oddaja iz kulture
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Steklena hiša - ameriški film
- 21.30 Dnevnik
- 21.45 Za konec tedna

Koper

- 17.30 Poročila
- 17.35 Zahrbni morilec - film
- 19.10 Risanke
- 19.30 TV D - Stiščice
- 19.50 Dario Diviacchi predstavlja: Rolling Stones
- 20.20 Težavna noč za Lucy serijski film
- 20.50 Človek iz Serengetija dok. oddaja
- 21.50 TV D - Vse danes
- 22.00 Nočni film
- 23.30 Zeit im Bild - Čas v sliki

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Alice - TV film
- 9.00 L'albero delle mele - TV film
- 9.30 La piccola grande Nell TV film
- 10.00 La moglie del vescovo - film Igrata: Cary Grant in David Niven
- 12.00 I Jefferson - TV film
- 12.25 Lou Grant - TV film
- 13.30 Festivalbar - DeeJay star ponovitev
- 15.30 Mary Tyler Moore - TV film
- 16.00 Arabesque - TV film
- 17.00 T. J. Hooker - TV film
- 18.00 Tarzan - TV film
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Baretta - TV film
- 20.25 Attenti a noi due 2 varietejski spored vodita Raimondo Vianello in Sandra Mondaini
- 22.25 Il mistero dei tre continenti film Igrata: Martha Hyer in Carlos Thompson

RETEQUATTRO

- 9.45 Risanke
- 10.00 Magia - TV novela
- 10.30 Fantasilandia - TV film
- 11.30 Tre cuori in affitto - TV film
- 12.00 Il magico mondo di Gigi risanke
- 12.30 Star Blazers - risanke
- 13.00 Prontovideo
- 13.30 Fiore selvaggio - TV novela
- 14.15 Magia - TV novela
- 15.00 Sport
- 17.30 Risanke
- 18.00 Truck Driver - TV film
- 19.00 Tre cuori in affitto - TV film
- 19.30 Chips - TV film
- 20.30 A-Team - TV film
- 21.30 L'insegnante al mare con tutta la classe - film
- 23.00 Francesco Bertolazzi investigatore - TV film
- 00.30 Totò cerca moglie - film

ITALIA 1

- 8.30 La grande vallata - TV film
- 9.30 L'assassino di Rillington Place n. 10 - film

- 11.30 Maude - TV film
- 12.00 Giorno per giorno - TV film
- 12.30 Lucy show - TV film
- 13.00 Bim bum bam
- 14.00 Sport
- 16.00 Bim bum bam Risanke
- 17.40 Musica è
- 18.40 Bandiera gialla, musicale
- 19.50 Il mio amico Arnold - TV film
- 20.25 Tennis: Davisov pokal Indianapolis pista infernale film
- Dee Jay Television
- 2.30 Neposredno preko satelita, tenis

TELEPADOVA

- 13.00 Catch
- 14.00 Hawaii, squadra cinque zero TV film
- 15.00 Gli emigranti - nadaljevanka
- 16.00 Bonanza - TV film
- 17.00 Star Trek - TV film
- 18.00 Risanke
- 19.30 Mama Linda - TV film
- 20.20 Che notte quella notte filmska komedija
- 22.00 L'ombrellone d'oro
- 23.00 Rombo TV - rubrika
- 24.00 La lunga mano - film

TRIVENETA

- 14.00 Risanke
- 14.30 Kill - film
- 16.30 TV film
- 17.30 Top Cat - risanke
- 19.00 Il re del quartiere - TV film
- 19.30 Kronos - TV film
- 20.30 Un omicidio perfetto a termine di legge - film
- 22.00 Dr. Wedmann - TV film
- 23.30 Rassegna di tappeti

TELEFRIULI

- 14.30 La mia vita per tuo figlio - film
- 16.00 Film
- 17.30 Risanke
- 18.30 L'ora di Hitchcock - TV film
- 19.30 Dnevnik
- 21.00 Poročila
- 21.30 La mia amica Irma filmska komedija
- 23.00 La fine di un sogno - film

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Mozaik. Rekreacije, koristni nasveti, bolj ali manj literarni sestavki v pisnem spletu glasbenozabavnih melodij in pesmi; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Otroški kotichek; 9.40 Na ekranu; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Ivan Tranko ob 120-letnici rojstva; 12.15 Na počitnicah - vmes: Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Okostnjak v omari; 15.00 Diskorama; 16.00 Po svetu sem in tja - vmes: Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Odprti prostor: Klasični album; 18.00 »Toč ali kabaret za pasje dni«; 18.40 Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro, Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP, Objave, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek;

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov
UKW - Beli križ 102,0 MHz
UKW - Koper 98,1 MHz
UKW - Nanos 88,6 MHz

13.00 Otvoritev - Kruh in sol Radia Koper. Med glasbo: Objave, EP; 13.40 Zamejska reportaža, Objave, EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik, Objave, EP; 16.45 Pesem tedna radia Koper; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Dober dan; 9.15 Casadei sonora; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Vesti v nemškem jeziku; 15.50 Glasbeni weekend; 16.55 Pisma od...; 20.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.15 Black - out - glasba; 11.00 Mina predstavlja - Incontri musicali del mio tipo; 11.44 Čudežna svetilka; 12.25 Stran življenja nekega Italijana - Lorenzo Benoni; 13.00 Izžrebanje loterije; 13.20 Master - glasbena oddaja; 14.00 Radijska priredba; 15.00 Sobotni spektakel; 18.00 Objektivi Evrope; 19.15 Verska oddaja; 20.00 Freezer; 20.43 Lo spettacolo assurdo; 21.00 Z kakor zdravje; 21.30 Večerna kriminalka; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 15.30, 16.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Tisoč in ena popevka; 9.06 Odprti prostor; 9.32 Sobotni dnevnik - od A do Z; 11.00 Long playing hit - glasba; 12.10 Deželni program; 12.45 Hit parade; 15.00 Sergej Prokofjev; 15.42 Glasbena oddaja; 16.32 Izžrebanje loterije; 17.02 Tisoč in ena popevka; 17.32 In diretta dalla Laguna; 19.50 Viaggio verso la notte - Izbrane poezije; 20.40 Arcobaleno; 21.00 Simfonična glasba; 22.40 Radio 2 - nočni program - jazz.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.00 Prometne informacije; 6.20 Rekreacija; 6.35 Vremenska napoved za pomorske; 6.45 Prometne informacije; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.25 Dobro jutro otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski tednik - vmes: Počitniško popotovanje; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Svetovna reportaža; 10.25 - 11.30 Dopoldne ob lahki glasbi; 11.30 Srečanja republik in pokrajin; 12.00 Na današnji dan; 12.10 14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov, Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 14.05 Kulturna panorama; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.25 Minute za EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00 Znanjepolitični magazin; 18.00 Škatlica z godbo; 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Za naše najmlajše; 19.45 Minute s kvartetom godal; 20.00 - 23.00 Oddaja za Slovence po svetu, Mladi mostovi, Naši kraji in ljudje; 22.00 - 22.20 Iz naših sporedov; 23.05 Literarni nokturno, Edgar A. Poe: Mesto pod mormem; 23.15 Od tod do polnoči; 00.05 - 5.00 Nočni program - glasba.

Pomembna pridobitev slovenske zadruga

Stanovanjski zadrugi »I. Cankar« nakazilo dežele za 24 stanovanj

Slovenski gradbeni zadrugi Ivan Cankar je deželna uprava dala denar za gradnjo 24 stanovanj. V deželni odboru so denar nakazali že pred približno mesecem dni, skupno s tistim številnim drugim gradbenim združenjem na ozemlju vse Furlanije - Julijske krajine. Uradno sporočilo pa je goriška slovenska zadruga dobila pred nekaj dnevi. Kronana so tako prizadevanja tistih, ki so ustanovili pred približno letom in pol dni to zadrugo z namenom zgraditi stanovanja vsem tistim, ki bi želeli priti do njih po dostopni ceni. Dežela namreč daje približno polovico denarja, ki je potreben za gradnjo stanovanja po zelo ugodni obrestni meri. Za gradnjo vsakega stanovanja je namreč moč dobiti od dežele denar pod ugodnimi pogoji v višini 44 milijonov lir. Za ostali denar pa morajo poskrbeti zadrugi.

Kje bo zadruga Ivan Cankar zgradila svoja stanovanja? Že pred približno letom dni, ko so šli v konkretno akcijo, so menili da bi bila najboljša lokacija v Pevmi, na zemljišču bivšega entejja, tik ob glavni cesti, nasproti nekdanjega hleva tega posestva. Občinski odbor je voditeljem zadruga Ivan Cankar lokacijo tudi obljubil. U-

poštevali so tudi pravila regulacijskega načrta, ki pravijo da bodo na tem zemljišču v Pevmi upoštevali etnične specifičnosti kraja.

Stanovanja v Pevmi naj bi bila z različno tipologijo.

Dvanajst jih bo trosobnih, osem dvosobnih, štiri pa enosobna. Upoštevali bodo tako razne potrebe članov, ki jih ima zadruga Ivan Cankar že precej. Seveda bodo imeli z vsem birokratskim postopkom še precej dela, kajti sedaj je treba izpolniti še vrsto papirjev, potem pa mora goriški občinski svet dokončno dati zadrugi lokacijo.

V vodstvu zadruga bodo seveda s tem imeli precej dela, precej ga bo tudi kasneje ko bodo šli v gradbeno akcijo. V bodoče pa nameravajo svojo akcijo razširiti tudi na druge kraje v našem zamejstvu.

Saccavini prisegel

Tržiški župan Gino Saccavini je včeraj zjutraj prisegel v Gorici pred

prefektom Pierangelijem. Popoldne je Saccavini, že vodil prvo sejo novega odbora in porazdelil resorje. Ostali so enaki tistim pred razpustom občinskega sveta. Odbor se bo takoj lotil dela za reševanje številnih vprašanj, ki čakajo rešitve.

Razstavi v Fari in Gradišču

V občinski palači v Fari bodo danes zvečer, ob 18. uri, odprli razstavo približno 150 razglednic in fotografij o življenju v tej furlanski vasi od leta 1860 do 1960. Občinska uprava je ob tej priložnosti izdala tudi katalog, ki ga je tiskala goriška tiskarna Grafica Goriziana. Razstava bo odprta ves julij.

V galeriji Rubens v Gradišču ob Soči odprejo danes, ob 18.30, retrospektivno razstavo slik furlanskega umetnika Carla Zamboninija. Odprta bo do srede avgusta. Nekatera dela bodo razstavljena tudi v enoteki.

Tri najnovejše publikacije o goriški problematiki

V zadnjih tednih so izšle kar tri tiskane publikacije, ki pozorno spremljajo dogajanje na Goriškem tako v luči zgodovinske raziskave kot sodobne problematike. Najprej je v Trzinu izšla enajsta številka zbornika *Il Territorio*, ki ga izdaja tamkajšnji večnamenski kulturni center, in v kateri je v vsaki številki prisotna tudi slovenska problematika, še posebej tista ki pobliže zanima Kras, tisti Kras, ki teži na Trzin in na Laško.

V Gorici je izšla dvojna številka (LXII-LVIII) zbornika *Studi Goriziani*. Gre za zamudno objavo zbornika za lansko leto. Dvojna številka je sicer zajetnejša od običajnih, ne zadošča pa za dve številki. Uredništvo obljublja, da bo še v teku letošnjega leta nadoknadilo zamude, do katerih je prišlo zaradi pomanjkanja denarnih sredstev. V začetku letošnjega leta so namreč tiskali zbornik za leto 1982.

Pred nekaj dnevi pa smo dobili v roke 82. številko revije *Iniziativa isontina*, ki jo izdaja kulturni center Rizzatti. V tej številki so zanimivi spisi, tudi slovenskih avtorjev, o tukajšnji večnamenski kulturni situaciji. Zanimiv je tudi spis o odnosih goriške cerkve do slovenskih vernikov.

O vsebini vseh treh zbornikov, ki obveščajo tudi italijansko javnost o slovenski problematiki, bomo še po-

drobneje poročali v naših prihodnjih številkah. (mw)

Anagrafski podatki slovenskih občin v juniju 1984

Anagrafski uradi treh slovenskih občin so nam posredovali podatke za mesec junij.

V **doberdobski občini** so zabeležili rojstvo Naike Cernetti, umrla pa je Marija Jarc por. Peric. V **Doberdobi** sta se poročila Maks Colja in Nada Dolenc, več Doberdobcev pa se je poročilo zunaj občine: Renzo Frandoli in Anamarija Pahor v Devinu, Ivan Zanuttini in Silvana Devetak v Medei ter Boris Cotič in Silvana Persè v Števerjanu. Na občini so poroko oklical Francesco Ciccarelli in Marianna Vitelli, Leone Missio in Vesna Fajfer ter Pietro Natale in Maria Giovanna D'Amico.

V **Števerjanu** se ni v prejšnjem mesecu rodil nihče, v goriški bolnišnici pa je umrla Justina Terpin. V preteklem mesecu sta se poročila Franko Mervig in Florjana Klanjšček, Robert Klanjšček in Maria Tomadin, Boris Cotič in Silvana Persè ter Marko Cotič in Marija Terpin. Oklica ni bilo v mesecu juniju nobenega.

V **sovođenjski občini** sta se v prejšnjem mesecu rodila Karolina Černic in Denis Galiussi, umrl pa ni nihče. Tudi poroke ni bilo nobene, poroko sta oklicala le Flavio Demartini in Giuseppina Oblak.

izleti

SPD Gorica preredi, v sodelovanju z agencijo Gotour, dvodnevni avtobusni izlet v Dolomite in dolino Valcamonica z ogledom znamenitih reliefov v Narodnem parku Capo di Ponte.

Izlet bo — če bo izpolnjeno minimalno število prijavitelcev — 8. in 9. septembra. Prijave do 31. julija na sedežu društva oziroma v trgovini Baucan.

darovi in prispevki

Za društvo Pionirjev prve pomoči so v razne namene darovali druž. Giuseppina Gingerli 15 tisoč lir, Tommaso Saitta 10 tisoč, druž. Solinas 30 tisoč, Ervina Feresin 40 tisoč, druž. Zonch Alfredo 70 tisoč, kolesarsko društvo »Monfalconese« 20 tisoč, Umberto Piani 15 tisoč, Mario Rora 10 tisoč, druž. Candida Zoff 5.000, Umberto Picotti 100 tisoč, Iona Solferini 20 tisoč, druž. Sabrina Cei 50 tisoč, druž. Ortello Bertogna 140 tisoč, druž. Giuseppe Sapienza 50 tisoč, druž. Francesco Leghissa 30 tisoč, druž. Annamaria Tasca 40 tisoč, Maria Perini 50 tisoč, Ferdinando Cantalino 10 tisoč, Ettore Sniderick 20 tisoč, druž. Firminia Zin 40 tisoč, druž. Stefania Jvetic 50 tisoč, skupina stanovalcev iz Ul. Slataper 15 tisoč, druž. Lolli 15 tisoč, prijatelj pok. Bruna De Marchia 50 tisoč, druž. Azzarello 200 tisoč, druž. Pietro Comauli 50 tisoč, poveljstvo 49. Gruppo Squadroni ERI iz Casare 50 tisoč.

Za sekcijo prostovoljnih krvodajalcev v Gorici so v razne namene darovali: Carlo Tosoratti 50 tisoč lir, Giulio Puđu 300 tisoč lir, Angelo Calderone, Bruno Gaiotto, Gabriele Giordano, Gianluigi Lucarelli in Walfrido Oblak 60 tisoč, Stane Leban, Franco Furlan in Robi, Carletto Vida, Benito D'Abarno, Walter in Ada Sosol, Sergio Rovis, Vojko Valentinsic, Gabriella Lurgo Vidoz, Stanko Giordana, Itala Kebocli, C. Nanut, F. Poberai, E. Bensa, M. Klanjšček, Gerardo Suligoi skupno 235 tisoč lir.

kino

Gorica

VITTORIA 18.00—22.00 »Il diavolo e l'acqua santa«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

CORSO Zaprt.

VERDI 20.00—22.00 »Professione giustiziere«.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt.

PRINCIPE 18.00—22.00 »Son contento«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Pozor, nevarnost žene v akciji«. Ob 22.30 »Preko sedem postelj«.

SVOBODA Danes zaprt.

DESKLE 19.30 »Hladen kot led«.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Al Redentore, Ul. Fratelli Rosselli 23, tel. 72-340.

Počastitev padlih karabinjerjev

Med prvo svetovno vojno, ko so v naših krajih divjali hudi boji med italijansko in avstro-ogrsko vojsko, so velikokrat morali na fronto v boj tudi oddelki vojaške policije, da bi nadomestili izčrpane pehotne enote, ki so se borile v jarkih in ki so imele veliko žrtev. To na obeh straneh. V juliju 1915 je poveljstvo italijanske armade zbralo v zaledju oddelke vojaške policije, t.j. karabinjerje, iz njih postavilo bojno enoto, in jo poslalo na naskok na Kalvarijo. Karabinjerji pa so na Kalvariji naleteli na hud odpor avstrijskih branilcev, ki so jih baje, tako so poročali takratni avstrijski vojni kronisti, pričakovali dobro utrjeni v svojih jarkih. Karabinjerji so takrat utrpeli hude izgube.

Vsako leto 19. julija, v spomin na ta dogodek, prireajo karabinjerji vrh Kalvarije svečanost. Ta bo tudi letos. Za to priliko pride v Gorico vrhovni poveljnik karabinjerjev gen. Riccardo Bisognero.

OBVESTILO

Vse naročnike, ki želijo, da jim pošiljamo Primorski dnevnik na kraj počitnic, prosimo, da nam novi naslov posredujejo vsaj pet dni pred odhodom.

Uprava
Primorskega dnevnika

Sestanek članov gospodarske zadruga

Na Vrhu pospešeno potekajo dela na gradbišču rekreacijskega centra

V četrtek so se člani gospodarske zadruga Vrh prvič zbrali na kraju, kjer bo postavljen oder ob vaških šagrah. Doslej namreč niso razpolagali s svojim prostorom in so se zbirali v vaških gostilnah. Prav zaradi tega so pred šestimi leti člani PD Danica sklenili, da bodo ustanovili gospodarsko zadrugo, ki naj bi postala lastnik zemljišča, kjer bi zgradili svoj prostor in športna igrišča. Verjetno tudi največji optimisti niso takrat pričakovali tako množičnega odziva s strani vaščanov. Predsednik zadruga prof. Leopold Devetak nam je povedal, da imajo ob ugodnih vremenskih razmerah vsako soboto in nedeljo delovno akcijo in več je takih, ki je zbralo že več kot sto ur prostovoljnega dela.

Z deli so začeli pred letom dni, natančno na dan, ko so običajno začeli pripravljati prireditveni prostor za šagro. V tem času so postavili dve balinarski stezi, igrišče za odbojko in tenis, uredili so nogometno igrišče in začeli graditi tudi dvorano. Predvidoma jo bodo spravili pod streho do jeseni, že naslednji teden pa bodo postavili svetila ob balinarskih stezah.

Veliko finančnih sredstev prihaja iz samoprispevkov vaščanov in drugih Vrhovcev, ki živijo v Laškem. Tudi ti prihajajo večkrat na prireditveni prostor in tako tudi oni doprinejo svoj delež pri gradnji teh nadvse pomembnih objektov. Tudi mladina je pri tem soudeležena, v zadnjem času pa so na Vrhu zabeležili pravi preporod družbenega življenja, organizirajo turnirje in ekipe, moške in ženske, ki nastopajo v okoliških vaseh.

Pred kratkim so kupili še 600 kvadratnih metrov zemljišča ob nogometnem igrišču. Tako bodo lahko dokončno uredili tudi ta objekt, na katerem se bodo lahko pomerili v malem nogometu. Z deželnim prispevkom so poskrbeli še za nabavo manjkajočih športnih rekvizitov, kot so švedska lestev, namiznoteniške mizice, razne blazine, mreže za tenis in odbojko. Ob teniškem igrišču bodo postavili tudi koš.

Skratka, načrtov je veliko in so tudi precej ambiciozni, delovne vneme pa tudi ne manjka. To je najvažnejše.

Letos tradicionalnega julijskega piknika na Vrhu ne bo. Člani kulturnega društva Danica, ki so prejšnja leta

skrbeli za to prireditev, ki je na Vrh privabljala veliko ljudi, imajo letos polne roke dela na gradbišču športno-rekreacijskega centra. Piknik bodo priredili prihodnje leto na novem prostoru. Razpolagali bodo tudi s parkirišči in boljšim dostopom, saj se je sovođenjska občinska uprava obvezala vse to urediti.

Šagra v Gabrjah

V Gabrjah se tudi nocoj nadaljuje poletni praznik domačega kulturnega društva Skala. Ob 21. uri bo na prireditvenem prostoru na vaškem trgu zanimiv kulturni spored z nastopom mladinske folklorne skupine KD Rdeča zveza iz Saleža, pod vodstvom Danila Antonija. Sledil bo ples ob zvokih zabavnega ansambla Lojzeta Furlana.

BERITE

»Novi Matajur«

900 milijonov dinarjev za mamograf v Novi Gorici

Prebivalci severnoprimerjskih občin so ponovno izpričali razumevanje in solidarnost za humani namen. V rekordnem času samo štirih mesecev so zbrali okrog 900 milijonov starih dinarjev, potrebnih za nakup mamografa, to je posebnega aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojkah. Pobudo za nabirko je dalo Društvo za boj proti raku na Goriškem, podprli in izvajali pa so jo tudi organizacije Rdečega križa, Socialistične zveze in sindikatov.

Denar so zbirali po tovarnah in drugih podjetjih, v uradih, šolah, po stanovanjih, pri upokojencih, kmetih in drugod. Svoj prispevek je dalo okrog 20 tisoč ljudi na območju občin Nova Gorica, Ajdovšina, Tolmin in Idrija. Poleg njih je prispevalo sredstva tudi približno 5 tisoč najrazličnejših organizacij, društev, ustanov in združenj, ki delujejo na Goriškem.

Nabava mamografa je bila nujna zaradi tega, ker je na Goriškem občutno število primerov raka na raznih organih, torej tudi na dojkah. Število obolenj oziroma bolnikov je nad povprečjem v ostali Sloveniji. Aparat za zgodnje odkrivanje raka na dojkah bodo nabavili pri nekem podjetju v Trzinu, torej pri nas, začel pa bo delovati že to jesen v Zdravstvenem domu v Novi Gorici. Zdravstveno osebje za uporabljanje mamografa, zdaj usposablja v okviru mariborske bolnišnice. Hkrati so začeli

urejati prostore v Zdravstvenem domu v Novi Gorici. Naj poudarimo, da na ginekološke preglede v novogoriške ambulante prihaja tudi precej žensk iz naših krajev v zamejstvu.

MARIJAN DROBEŽ

PSDI o krizi

Očitno postaja, da hočejo socialdemokrati dobiti čim več razlogov, da bi prišli v spor z drugimi partnerji sedanje večinske koalicije na občini in najbrž tudi na pokrajini in tako z večjo lahkoto prešli v opozicijo. Tokrat so se spravili nad neučinkovitimi posegi krajevnih uprav na področju reševanja gospodarske problematike. Kot izhaja iz tiskovne poročila njihovega mestnega koordinacijskega odbora (podpisal ga je Salvatore Lucio Minardi) socialdemokrati menijo, da se posamezne krajevne probleme zanimajo za gospodarsko problematiko vsaka na svoj način, brez nikakršne povezave, večsah pa je to zanimanje prekasno. Še posebej naj bi v tem manjkala goriška občinska uprava. Odbor naj ne bi na tem področju spoštoval na začetku tega mandata sprejetih obveznosti. Zaradi tega bodo socialdemokrati, tako izhaja iz njihovega poročila, zahtevali sestanek večinskih strank in hoteli na tem izvedeti, če sploh obstaja kakšno načelno stališče goriške občine do teh vprašanj.

Vsi maturanti trgovske šole so si zagotovili »zrelost«

Polovici goriških maturantov se je včeraj odvalil še zadnji kamenček s srca. Komisija na trgovski šoli Ivan Cankar je namreč objavila končne ocene, iz katerih izhaja, da je vseh 21 letošnjih maturantov zrelih. Na splošno so sicer ocene precej poprečne, ne manjkajo pa visoka točkovanja, ki pričajo o zelo dobri pripravljenosti nekaterih dijakov.

Izidi so sledeči: Robert Antoni 36/60, Pavel Bagon 38, Ivan Brajnik 39, Robert Cossutta 36, Neva Černic 38, Marko Ferfoglija 36, Aleksander Feri 37, Vida Gravner 48, Edi Kobal 42, Igar Kovč 36, Rozana Lavrencic 45, Flavio Mosetti 48, Aleksander Peric 43, Mavricij Peric 37, Ana Sfiligoi 48, Aleš Suligoi 50, Darja Visintin 42, Pavel Vizintin 44, Helena Vogric 56, Nadja Znidercic 54, Igor Waltritsch 46.

Danes ob 13. uri bodo izide matur objavili tudi na gimnaziji liceju Primož Trubar.

Nova stavba na letališču

Na ronškem letališču so že več časa v teku dela za povečanje kapacitete tamkajšnjega letališkega poslopja, oz. tistega dela, ki služi potnikom pred odhodom. Dela so že skoro pri kraju. Predsednik upravnega sveta le-

tališča Gino Cocianni nam je povedal, da bodo novo poslopje svečano otvorili letos 13. septembra. Nadejajo si, da bodo dobili s tem možnost za povečanje poletov tudi na krajših relacijah z letališči v inozemstvu, še posebej odkar so vojaške oblasti ukinile prepoved letenja nad Kanalsko dolino.

Posebni žig v Krminu

Goriška poštna direkcija obvešča filateliste, da bodo 1. septembra letos v palači Locatelli v Krminu uporabljali posebni poštni žig ob priliki stoletnice 82. pešadijskega regimenta Torino. Žig bodo uporabili ob priliki razstave. Za posebne poštne žige ob manifestacijah se lahko ustanove in društva pozanimajo na športni direkciji.

● V tržiškem zalivu Panzano bo jutri zjutraj ribolov za amaterje. Prireja ga društvo športnih lovcev.

● V Ronkah so podrli eno od dotrajanih šolskih stavb v Ul. D'Annunzio. Na tem prostoru bo občina uredila razna športna igrišča.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Baldini, Verdijev korzo 57, telefon 84-879.

Po predstavitvi njihove dejavnosti v Novi Gorici

Pozitivne izkušnje doberdobskih društev

MARKO WALTRITSCH

Stikov čez mejo med slovenskimi kulturnimi in športnimi društvi je na pretek. Najbrž ni nihče doslej vodil evidence o gostovanjih, sestankih, obiskih, izletih. Skoro ga ni praznika ali proslave na kateri ne bi v zamejstvu nastopila kaka kulturna skupina iz Slovenije, na številnih prireditvah onkraj meje pa so prisotna tudi zamejska kulturna društva in skupine. Sodelovanje se odvija predvsem z že utrjenimi vezmi na društveni oziroma osebnih prijateljski ravni. Velikokrat botrujejo temu kulturno-prosvetne zveze. Kdaj pa kdaj dajo svoj blagoslov občinske uprave ali kaka druga ustanova.

Na vsakoletnih sestankih občinskih upraviteljev treh slovenskih občin v gorškem zamejstvu, t.j. Sovodenj, Doberdoba in Števerjan, ter občino Novo Gorico, je večkrat padla beseda da bi tudi na tej relaciji prišlo do kulturnega sodelovanja. Sicer je primarno zanimanje občin usmerjeno v reševanje drugih problemov. To še posebej pri nas v zamejstvu, kjer živijo kulturna in športna društva svoje samostojno življenje, občine so le občasni pokrovitelji in v nekaterih primerih podporniki te ali one manifestacije ali enkratne dejavnosti. Zaradi tega so predlogi o sodelovanju na kulturni ravni med temi občinami večkrat padli v vodo.

Nekako drugače je bilo in je že vrsto let v primeru sovedenjske občine. Ta je pobratena s Škofjo Loko in vsako leto pridejo k raznim društvom v sovedenjsko občino na obisk

kulturne skupine iz škofjeloške občine, na Gorenjsko pa gredo skupine iz sovedenjske občine. Tega je bilo v zadnjih letih že veliko in je ni bilo prireditve ali šagre v sovedenjski občini na kateri ne bi bila nastopila kaka gorenjska skupina.

Tudi kar se tiče doberdobske občine so se v zadnjih letih nekatere stvari spremenile. Kulturna izmenjava med Selami na Krasu in Doberdobom je že postala tradicionalna. Prav tako je bilo več prireditve na relaciji Doberdob - Prvačina, saj je zamejska občina pobratena s to krajevno skupnostjo.

Nekaj čisto novega pa je bil vestranski prikaz kulturno-sportne oz. splošne društvene dejavnosti v doberdobski občini, ki so jo Doberdobi prikazali prejšnji mesec v raznih krajih novogoriške občine. Sedaj ko je srečanje že mimo smo hoteli izvedeti od dveh, lahko bi rekli organizatorjev, kako so stvari potekale. Pogovorili smo se z odbornikom za kulturo v doberdobski občini prof. Karlom Černcem in funkcionarjem Zveze kulturnih organizacij v Novi Gorici Klavdijem Koloinijem.

»O izvedbi srečanja smo se domislili že pred letom in pol dni, na tradicionalnem srečanju zamejskih občin z novogoriško,« nam je dejal Karlo Černec. »Res je, da smo hoteli akcijo izpeljati že lansko pomlad, pa so nastale nekatere težave organizacijskega značaja in smo zato odložili izvedbo za eno leto. Ko smo letos, v začetku leta, pričeli z akcijo pri nas v Doberdobu, smo k sodelovanju povabili vsa društva in organizacije v vasi. Odzvali so se vsi razen odboj-

karske skupine iz Jamelj. Vsa društva so pokazala veliko zanimanje za pobudo in vsakdo je predlagal s čim se lahko pokaže sosedom. Seveda smo imeli veliko dela z usklajevanjem programov, pa je šlo, kajti vsa naša društva so se zelo dobro zavedala pomena izvedbe takega programa.«

»Morda ni bil čas za izvedbo teh nastopov najbolj posrečen,« nam je dejal Klavdij Koloini. »Novogoriška občinska uprava, ki je bila skupno z doberdobsko pobudnik te akcije, in po kateri smo tudi vzdrževali stike na relaciji dveh občin, je izvedbo kulturnih nastopov prepustila Zvezi kulturnih organizacij, športnih pa Zvezi telesnokulturnih organizacij. Najprej so nekateri predlagali, da bi bile vse prireditve v Novi Gorici. Čas izbran za nastope pa je bil že preveč spomladanski oziroma celo poletni. V Novi Gorici kjer imamo skozi vso zimsko sezono veliko kulturnih prireditve, od gledaliških do koncertnih pa še vrste drugih, n2 bi bili najbrž dosegli tistega učinka kakršnega bi si želeli. Zato smo predlagali, in to tudi napravili, da bi bile prireditve v raznih krajih novogoriške občine. Doberdobi so temu ugodi in zaradi izbire primernih krajev smo imeli tudi uspeh.«

Kaj vse so pripravili Doberdobi? Na tiskovni konferenci v Novi Gorici so občinski zastopniki prikazali tako njihovo občino kot program prireditve. Stanko Košič, predsednik jamar-ske družine Kraški krti je predaval na osnovni šoli v Novi Gorici o jamarstvu na Krasu in prikazoval diapozitive in film. V turistični agenciji so jamarji predvajali tudi diapozitive

o doberdobskem kraškem podzemlju. V Novi Gorici so se srečale nogometne ekipe, prav tako tudi odbojkarji, v Renčah pa balinarji. V galeriji Meblo je bila razstava o delovanju raznih doberdobskih društev. Vsako med njimi je pripravilo svoj kotiček. Prikazane so bile tudi doberdobske starožitnosti, t.j. stare fotografije iz zbirke Karla Ferletiča. V Prvačini je bila največja prireditve in sicer nastop pevskih zborov z recitalom. Tu sta spregovorila tudi župana Mario Lavrenčič in Danilo Bašin. Igral je tudi pianist Hilarij Lavrenčič. Tabornikom in skavtom je slabo vreme zagodlo, da niso mogli prižgati tabornega ognja. V Braniku pa so člani društva Jezero nastopili s spevoigro Kovačev študent. »Kraj smo izbrali zato ker je v Braniku v zadnjem času živela dramska skupina in je bil zato odziv publike najboljši,« nam je dejal Koloini.

Nastopila so vsa doberdobska društva, od krvodajalcev do bivših partizanskih borcev, od tabornikov do skavtov, od nogometašev, odbojkarjev in balinarjev, od pevcev in recitatorjev pa do jamarjev. Soudeležena so bila torej društva Kraški krti, Jezero, Hrast, Kras, Gradišča, Mladost, občinska knjižnica, Orff skupina, ter številni posamezniki.

»Uspeh nas je ohrabil, saj smo se na občini prvič soočili s tem problemom,« nam je dejal Černec. »Nismo nametali vsega kar so društva zmo-gla, marveč smo hoteli pokazati najboljše kar naša društva premorejo.« Odgovarjajoče in soglasno iz bilo mnenje na drugi strani, saj nam je Koloini dejal: »Kaj takega, toliko in

tudi kvalitetnega nismo pričakovali, pa čeprav poznamo posamezna društva, saj društva v ZKO sodelujejo s temi društvi. Nismo pa še nikdar imeli kompletnega prikaza dejavnosti vseh. Zato bi kazalo kaj takega ponoviti, dobiti tudi prikaz iz drugih občin v zamejstvu. Izbrati pa bi morali ugodnejši čas.«

»Bili smo zadovoljni s to prireditvijo,« nam je še dejal Černec, »pa čeprav se nam je zdelo, da je časopis na obeh straneh našo pobudo premalo reklamiziralo. Vajeni smo pač drugačne reklamne akcije za prireditve v zamejstvu, zato se nam je zdelo, da je reklama bila premajhna. Sicer so to organizacijske malenkosti, ki se dajo odpraviti. Poudaril pa bi rad nekaj kar se mi zdi zelo pomembno, to je izredno požrtvovalnost vseh naših društev, vseh tistih ljudi ki so se zares angažirali za to, da bi vrsta prireditve uspela najbolje.«

»Škoda bi bilo če bi vse to ostalo omejeno na enkratno akcijo,« je še dejal Klavdij Koloini. »V bodoče moramo stvari boljše izpeljati, za to pa potrebujemo več časa za pripravo, imeti pa moramo seveda tudi možnost izbire najbolj primerne časa.«

Nastopajoči kulturni in športni delavci iz doberdobske občine so bili torej zadovoljni. Prav tako sta bila zadovoljna organizatorja, s katerima smo se pogovarjali, pa čeprav ne smemo tu pozabiti na vse druge na novogoriškem in doberdobskem zupanstvu, ki so bili pri vseh stvari angažirani. Ne bomo navajali njih imen, kajti nujno bi bilo, da bi kdo izostal. Potem pa bi, čisto upravičeno, prišli protesti.

Dvojezična brošura šol v Romjanu

DAVORIN DEVETAK

Ob koncu šolskega leta so učenci slovenske in italijanske osnovne šole v Romjanu pripravili prijetno presenečenje. Skupaj z učiteljicami so zbrali svoje sestavke in risbe v dvojezičnem ciklostiliranem zvezku, ki so mu dali naslov »Sinica — La cicallegra«.

Najprej predstavimo najmlajše: Marko nam pripoveduje, kako se vozi vsak dan iz Lignana v šolo v Ronke, Maria in Elena pa o svoji učilnici in sošolcih. Učenke 2. razreda poročajo o izletu v Gorico, o uprizoritvi Rdeče kapice in o Prešernovi proslavi. Paola in Martin se prijazno spominjata obiska planinca Jake Čopa in četrtšolec Aleksander rahločutno ugiba o pomladi. Omenimo še Miriam in Tamaro, ki bosta odšli letos na srednjo šolo v Gorico; prva je pisala o žolni, druga pa, v italijanskini, o črčiku in mravljah...

In še bi lahko naštevati, a pregledno tudi spise italijanskih šolarčkov. To so v glavnem kolaži odlomkov na določene teme (Portret očeta, mame, Skrivni kotiček, Sam doma), ki razkrivajo sveže in simpatično marsikakšno tajno in nedorečenost otroškega sveta.

Ni naš namen tu sponsorizirati in

poveljevatii pomena ali vloge slovenske šole, slovenske kulture v Laškem. To nam je vsem jasno. Niti ne vemo, če je že prišlo do podobnih izkušenj tam, kjer so združene v istem poslopiju, v sožitju in sodelovanju, slovenska in italijanska šola. Tih upamo, da se je to zgodilo, kajti prav take pobude, konkretne, tu in sedaj, lahko dosti pripomorejo pri vzajemnem odkrivanju in rasti naših kultur ob meji.

Klavdij Pelesson je obiskoval tečaje ERSA

Občutki pevmskega mladeniča po opravljeni kmetijski šoli

FABIO GERGOLET

Že več kot petnajst let organizira Deželna ustanova za razvoj kmetijstva (ERSA) dve-ali triletno kmetijsko šolo. V naši deželi so šolski centri v Fagagn, Codroipo, San Vitu ob Tilmentu in v Gradišču. To šolo je zaključil tudi 18-letni Klavdij Pelesson iz Pevme. V izčrpnem pogovoru nam je posredoval bistvene informacije o delovanju te šole.

— Kako si pravzaprav prišel do te odločitve?

»Tudi sam nisem o samem obstoju tega centra nič vedel. Na šolskem izletu smo prišli v stik z nekaterimi profesorji iz te šole in spoznal sem, da nudijo pogoje, ki sem jih sam iskal. Se pravi, šola nudi dovolj kvalitetno znanje na kmetijskem področju z možnostjo specializacije. Kar se tiče obiska slovenskih dijakov moram povedati, da se zanimanje iz leta v leto več.«

— Kako pravzaprav poteka pouk in kako je šola sploh strukturirana?

»Obstajata dve možnosti: lahko šolo obiskuješ le dve leti in na koncu dobiš potrdilo, ki velja kot potrdilo drugega letnika katerekoli druge višje srednje šole. Druga možnost pa je

ta, da se po dveh letih vpišeš v specializacijo v Codroipo. Specializiraš se lahko v živinoreji, vrtnarstvu in vinogradništvu. Slednje sem izbral tudi sam. Pred kratkim so na tržaškem Krasu odprli tečaj za specializacijo v cvetličarstvu, v Karniji pa v gorskem kmetijstvu. V prvih dveh letnikih je povprečno 15 - 17 dijakov v vsakem

razredu, v tretjem je nekaj več, ker se zberejo dijaki iz vse dežele. Poskus odprtja podobnih centrov poznamo danes še na Sardiniji in v Venetu.

Pouk se odvija izmenoma en teden doma, drugi teden pa v šoli. Točneje, v šoli preverjamo kar smo naredili doma in obratno. V šoli ostajamo cel teden kjer tudi spimo in se hranimo. Sicer ne obstaja točno definiran program dela, profesorji imajo le nekaj splošnih smernic. O vsem se menimo neposredno po potrebi s profesorji in zato bi to šolo priporočil vsem, ki imajo namen delati na kmetiji, saj ta šola nudi konkretno znanje za vsakdanjo uporabo.«

— Sodelujete z drugimi šolami?

»V drugem letniku smo obiskali Francijo, v tretjem Nizozemsko. Ogle-dali smo si deželo Champagne, ki je znana po penečem se vinu, in evropski parlament v Bruslju, saj je naše ekskurzije v glavnem financirala EGS. Francoski dijaki, kjer delujejo podobni centri, so nam vrtili obisk in so dva tedna preživeli v centru in na naših kmetijah. To je bila po mojem mnenju res izredna izkušnja.«

Pozdravili smo ga in mu zaželeli čimveč uspeha tudi v praktičnem vsakdanjem delu.

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

193.

Ponoči z bratom nista spala. V klet so ju zapirali od zunaj. Ponoči so s sencami po vlažnih stenah, mi-javkanjem mačk in bevskanjem psov prihajali strahovi.

»Bi molila?« je predlagal Jože.

»Ne, molila pa ne bova več. Saj veš, da v četi ne molijo in da partizani niso pobožni.«

»Vem, pa vseeno, sedaj še nisva partizana.«

»Sva pa talca. Vidiš, že jutri naju lahko ubijejo, takole kot tiste tri.«

»Jože, te dni bova ušla ob prvi priložnosti, pa če pride zveza ali ne. Jaz poznam vse logarje na tej strani, se bova pa kar sama utaborila in počakala, da naju četa pride iskat.«

»Teško je biti takole ustreljen.«

»Seveda ni lahko umreti, bolje je pasti v borbi.«

»Še bolje je ostati živ,« je dejal Pavle.

Naslednji dan je skoraj vsa skvadra šla v akcijo. V dolino je prišla vojska, pripravljala se je hajka. V postojanki so ostali samo kuharji in nekaj bolnikov.

Pavle in Jože sta pod okni sosednje hiše žagala drva. Skozi najbližje okno je pokukal Gujev Frane. Previdno je pogledal, če je kakšen Italijan v bližini. Večkrat se je na kratko kaj pogovoril s fantoma, a tudi z vojaki. Mož je pripravljajl njun pobeg. Bil je Karlov zaupnik od prvih dni boja.

Ko je zakašljajl, sta se oba ozrla v okno.

»Kaj je novega, stric?« je dejal Pavle.

»Brat Lojze vaju čaka pri kuhinji za žganje v gra-pi,« je dejal sosed in se takoj odmaknil od okna.

Vedela sta, da je tam zemljanka, skrita v goščavi trnja, skrivališče, ki ga je napravil oče, za primer, če bi jih financarji ali karabinjerji odkrili pri kuhi žganja. Tam bi Lojze lahko čakal tudi nekaj dni, da bi se jima ponudila priložnost, toda boljše priložnosti kot sedaj še ni bilo, zato sta sklenila pobegniti še to popoldne.

Ob sončnem zahodu, tik pred večerjo, ko so bili vojaki zamoteni v svoja opravila, sta dečka pobegnila. Niti stražar ni opazil, da ju ni več. Luknjo v žici sta imela že nekaj časa pripravljeno. Skozi vas sta šla neovirano, videlo ju je samo nekaj vaščanov. Pri ruševinah domače hiše sta zavila na skrito shojeno stezo, ki je držala vseskozi po grmovju v grapo.

Na Pavletov žvižg skozi prste, s kakršnim so se klicali fantje, je zašumelo grmovje, ven je prilezel Lojze s puško v rokah.

»Sta le prišla!«

»Prišla.«

»Pa brez težav?«

»Brez težav. Niti opazili niso, da sva izginila,« sta vsa zasopla pripovedovala bratu.

Na nasprotnem hribu je začelo pokati. Sprva so se oglašale puške, potem so zarohneli mitraljezi in bombe.

»So naleteli na naše?« je vprašal Jože.

»Kam pojdemo zdaj?« je zanimalo Pavleta.

»Ne vem še, moramo prisluhniti; če so napadli četno taborišče, ne moremo tja.«

Sonce je že zatonilo in grapo so prepregle večerne sence, tesnoba je lezla iz vseh kotov. Čeprav sta bila zunaj postojanke, nevarnost še ni minila. Italijani so bili okoli njih na vseh straneh. Sedli so na podrti deblo. Lojze je odprl torbo in dal vsakemu po eno italijansko bombo paradaizarico in ju poučil, kako ravnati, če bi padli v praseda. Pavletu pa je rekel:

»Zate je v skrivališču puška s pasom in tridesetimi naboji.«

Pavle bi bil najraje zavriskal. Bosopet je skočil v grmovje. Vrnil se je s puško, opasan z nabojnico. Lica so mu žarela. Bila je lepa, majhna karabinka, ki jo je zanj zaplenil brat France. Jože, ki mu je bilo komaj trinajst let, ga je gledal razočaran.

»A zame ni puške?«

»Saj imaš bombo, pa tudi puško boš dobil, samo tu je nimam.«

Jože se je potolajil, Lojze pa je rekel:

»Sedaj sta partizana, še kapi z zvezdo dobila od Kristine, pripravila ju je za vaju.«

Davisov pokal Italija izgubila upanje Po prvem dnevu Avstralija že vodi z 2:0

BRISBANE — Po prvem dnevu četrtfinalnega srečanja Davisovega pokala Avstralija zanesljivo vodi z 2:0 proti Italiji, ki je tako zgubila vsako upanje, da bi lahko pripravila presenečenje. V hladnem in nekoliko deževnem vremenu sta se pred skoraj praznimi tribunami (zbralo se je le okrog 3 tisoč gledalcev) najprej pomerila Gianni Occeppo in John Fitzgerald. Occeppo je ob nekaterih lepih potezih naredil vrsto prav začetniških napak in nasprotniku klonil po štirih setih s 6:3, 6:1, 4:6, 6:1.

Na vrsti sta bila nato Claudio Panatta in Pat Cash. Avstralec je nasprotnika očitno podcenjeval, mladi Claudio pa ni pokazal le dobre tehnike in odlične forme, temveč tudi izredno poštrevnost in zagrizenost ter precej zaposlil nasprotnika Avstralcu. Po srečanju, ki se je končalo v štirih setih s 6:3, 3:6, 6:3, 6:3

v korist Casha, je slednji dejal, da bi se morda tudi drugače zasukalo, če bi igrali na zemlji in ne na travi, ki je Panatta ni varen, saj je nanj tokrat igral drugič.

Danes bo srečanje dvojic, v katerih bosta McNamee in Edmonson igrala proti Panatti in Occeppu.

Včeraj so bila na vrsti tudi druga četrtfinalna srečanja. Do največjega presenečenja je prišlo na češkoslovaškem, kjer je Francoz Leconte v samih treh setih (6:3, 8:6, 6:4) spravil na kolena Ivana Lendlja. Zatem je Šmid premagal Forgeta (6:4, 2:6, 3:6, 6:1, 6:4), tako da je po prvem dnevu rezultat med Francijo in Češkoslovaško neodločen 1:1.

V prvem srečanju dvoboja med Švedsko in Paragvajem pa je Šved Sundstroem s 6:3, 6:4, 2:6, 6:4 odpravil Paragvajca Peccija.

Bagni ponovno v olimpijski vrsti

RIM — Potem ko je Bagni včeraj sprejel prestop k Napoliju, je predsedstvo Italijanske nogometne zveze skupaj s predsedstvom Italijanskega olimpijskega odbora preklicalo svoj sklep, s katerim ga je izključilo iz olimpijske reprezentance. Bagni naj ne bi bil hotel v Neapelj (najprej je s tem prestopom soglašal) zaradi težav v družinskem krogu. Zgleda, da je te težave le nekako rešil in odtod tudi njegov sklep. Vsekakor so bili na njegovi strani vseskozi igralci olimpijske reprezentance, ki se pripravljajo na odhod v Los Angeles, odločno pa ga je podprla tudi zveza nogometnih profesionalcev, kar je gotovo tudi imelo svojo težo.

Nov svetovni rekord

LONDON — Na atletskem tekmovanju v Londonu je Sovjet Sergej Bubka popravil svetovni rekord v skoku s palico. Letvico je preskočil na 5,90 m. Prejšnji rekord, ki je prav tako pripadal Bubki, pa je bil 5,88 m.

Pred olimpijskimi igrami Tudi Jugoslovani in Italijani med kandidati za medalje

Na boksarskem turnirju so v Los Angelesu pričakovani preko 500 udeležencev, ki naj bi do skrajnosti napolnili tekmovalno razpredelnico in nevarnemu napredovanju iz kola v kolo.

Odpoved udeležbe nekaterih držav na OI je neverjetno razmajala celotno strukturo. Mednarodna tehnična komisija je za lansko sezono v vseh dvanajstih kategorijah izdelala lestvice prvih 10 na podlagi celoletnega delovanja in rezultatov. Jasno izhaja, da bo od skupnih 120 imen kar 51 v Los Angelesu odsotnih, od tega pa bo manjkalo kar 8 potencialnih zmagovalcev, 7 srebrnih kolajn in 12 boksarjev, ki kot poraženci v polfinalih prejmejo bron. Nova aritmetika prisloja sedaj 5 zmag ZDA, 3 Koreji, 2 Kanadi ter po 1 Jugoslaviji in Italiji, možni dobitniki pa so večinoma iz nižjega dela lestvic.

Odsotnost večine kakovostnih boksarjev bo pomenila tudi odsotnost tistega boksa, ki nima nobene možnosti razvoja med poklicnimi borci in je zato tudi bistveno drugače urejen.

Sploh se mednarodna boksarska zveza, ki ima svoj sedež v ZDA, zavzema za »olimpijski slog« boksarja, ki zagovarja predvsem fizično pripravljenost, lepo tehniko in zato tudi večjo varnost boksarjev. Jasno pa je, da je takšno pojmovanje skoraj povsem odsotno v prvi vrsti v državah tretjega sveta, delno pa tudi v bolj razvitih državah, kjer je dober amater še krotko orodje v rokah brezobzirnega menežerja, ki v njem vidi bodočega profesionalca, na račun katerega bo tudi sam živel. Pri vsem je treba upoštevati tudi nagon gledalcev, katerim je do močnih udarcev, KO in tudi do krvi.

V Los Angelesu bo torej v prvi vrsti grša plat boksa in bo turnir predvidoma bolj krut, ker bodo verjetno tudi sodniki podvrženi določnemu vduhu. Če bo prevladala težnja, ki pojmuje boksa kot telesno uničenje nasprotnika, bo ta športna zvrst utrpela dodaten udarec in še nazadovala proti nivoju čistega nasilja.

V mednarodni boksarski zvezi je razprava o kriterijih sojenja vsakdanja stvar in v dolgih referatih se poudarja, da ni mogoče dodeliti kroga ali dvoboja tistemu, ki je bil dejansko boljši v sami končnici, temveč boksarju, ki je med celotnim srečanjem zabeležil največ uspešnih udarcev. Dosledno spoštovanje takih načel tolmači izide, ki se včasih zdijo zgrešeni, čeprav kdaj pride seveda tudi do jasne goljufije.

Posebne tehnične komisije so dokaj znanstveno obdelovale problem boksarskih sodnikov kot posameznikov in v mnogih primerih ugotovile, da se sodnik ob ringu postopoma utruja pri pozornosti ocenjevanja posameznih udarcev in teži k obnovi kroga ali dvoboja in po njej dodeli prednost ali zmago. K temu ga sili tudi dinamičnost dvoboja, ki mu onemogoča, da bi istočasno sledil udarcem in jih beležil, kaj še da bi jih štel na pamet.

Izdelan je bil zato poseben električni aparat, na katerega mora sodnik le pritiskati na rdeči ali modri gumb za vsak uspešen udarec, ne da bi spustil iz oči boksarja niti za trenutek. Z uporabo te naprave je sodnik tudi bolj vezan na odgovornost, ker se lažje odkrijejo njegove napake in zato z večjo pozornostjo sledi dvoboju. Napravo, katero je nalašč za boksa izdelal inž. Abijev v politehničnem inštitutu v Libecku (SZ), so že preizkusili na mnogih turnirjih in ugotovili bistveno izboljšanje sojenja.

BRUNO KRIŽMAN

Italijanski nogometni pokal V prvem kolu Triestina - Brescia

MILAN — Včeraj so objavili kalendar kvalifikacijskega dela italijanskega nogometnega pokala. Triestina, ki igra v prvi skupini, se bo v prvem srečanju pomerila z Brescio. V tej skupini so še Milan, Parma, Carrarese in Como. Udinese pa nastopa v 6. skupini skupaj s Catanzarom, Sampdorijem, Cavesejem, Barijem in Leccejem. Podrobnejši spored je naslednji:

1. KOLO (22.8.): Triestina - Brescia, Cavese - Udinese; 2. KOLO (26.8.): Triestina - Carrarese, Bari - Udinese; 3. KOLO (29.8.): Como - Triestina, Udinese - Lecce; 4. KOLO (2.9.): Parma - Triestina, Catanzaro - Udinese; 5. KOLO (9.9.): Triestina - Milan, Udinese - Sampdoria.

Kolesarska dirka po Franciji Včeraj brez pretresov

GRENOBLE — Včerajšnja 15. etapa je minila brez pretresov. Tudi znane vzpona Rousset so se kolesarji lotili brez posebnega naprežanja. Nekaj več živahnosti je bilo opaziti na vzponu na Chalimont, vendar so se pri spustu vrste spet strnile. V bližini Grenobla je pobegnil Francoz Laurent, kateremu sta se pridružila Avstralec Anderson in rojak Vichot. Pet kilometrov pred ciljem pa je Anderson preluknjal zračnico, Vichot je silovito potegnil in pustil za sabo še Laurenta. Francoz Barteau je tako ohranil rumeno majico.

Danes bodo kolesarji počivali, jutri pa bo na vrsti etapa na kronometer posameznico.

Vrstni red

1. Vichot (Fr.), ki je 241,5 km od Demaide Du Roueta do Grenobla prevozil v 7.05'42" s povprečno hitrostjo 34,038 km na uro; 2. Laurent (Fr.) po 15'; 3. Fignon (Fr.) po 21'; 4. Kelly (Ir.); 5. Barteau (Fr.); 6. Hinault (Fr.); 7. Jules (Fr.); 8. Lemon (ZDA); 9. Prieto (Šp.); 10. Garde (Fr.) vsi v istem času.

Skupna lestvica

1. Barteau (Fr.) 73.52'19"; 2. Fignon (Fr.) po 10'13"; 3. Hinault (Fr.) 12'26"; 4. Veldscholten (Niz.) 12'28"; 5. Anderson (Ays.) 13'17"; 6. Lemon (ZDA) 14'23"; 7. Kelly (Ir.) 14'27"; 8. Delgado (Šp.) 14'37"; 9. Millar (VB) 14'56"; 10. Winnen (Niz.) 16'42";

kratke vesti - kratke vesti

Danes in jutri na Grezarju Atletsko tekmovanje v organizaciji Bora Infordate

V organizaciji Bora Infordate bo danes na Grezarju deželno žensko atletsko tekmovanje (mnogoboji), na katero so povabili tudi društva iz Slovenije. Danes se bo tekmovanje pričelo ob 16.30 in bo trajalo do približno 19.30, jutri pa bodo prve preizkušnje ob 9.30, tekmovanje pa naj bi se končalo okrog 12.30. Istočasno bodo na Grezarju tudi moški deseterboj, ki ga prireja CUS ter tekmovanja v teku in hoji v priredbi Marathona.

skem ženskem kadetskem košarkarskem prvenstvu v Perugii. Skupaj z Italijo se je v polfinalu uvrstila še Nizozemska. V A skupini pa sta si nastop v polfinalu zagotovili Sovjetska zveza in Bolgarija.

Italija boljša od »Nita«

TREVISO — V okviru priprav na olimpijske igre se je italijanska košarkarska reprezentanca v zadnjem srečanju na turnirju v Trevisu pomerila z ekipo »Nita«, katero je odpravila s 114:108 (48:47). Pri »azzurrih« sta bila najuspešnejša Gilardi (17 točk) in Villalta (16), pri »Nitu« pa Hoppen (20) in Barlow (19). V drugem srečanju zaključnega večera je peterka Diana San Marino s 129:96 (72:59) premagala francosko državno reprezentanco.

Salvatore Cavallaro v vodstvu

PERUGIA — Na četrti etapi kolesarske dirke po Umbriji je zmagal Andrea Di Mitri, ki je v sprintu prehitel Bruna Surro. Vodstvo na skupni lestvici pa je prevzel Salvatore Cavallaro pred Surro.

Italija na prvem mestu Nov poraz Jugoslavije

PERUGIA — Z zmago proti Franciji (61:49) in ob istočasnem porazu Jugoslavije proti Romuniji (71:77), je Italija zasedla prvo mesto B skupine ob koncu kvalifikacij na evropskem prvenstvu.

šport na primorskem

Uspešni nastopi mladih balinarjev

Za balinarje je tekmovalna sezona na vrhuncu in Primorci dosegajo v tem športu lepe rezultate. Na nedavnem mladinskem državnem prvenstvu, ki je bilo v Tivtu, je član postojnskega Železničarja Robert Gorjan med posamezniki postal državni prvak, s 6. mestom pa se je izkazal njegov klubski tovariš Vidmar. Gorjan bo skoraj zanesljivo nastopil za državno reprezentanco na bližnjem svetovnem mladinskem prvenstvu v italijanskem Corignanu. Na republiškem prvenstvu dvojic v Škofji Loki pa se je peticerica Primorcev uvrstila med prvo sedmerico, ki ima pravico nastopa na državnem prvenstvu dvojic konec tega tedna v Ljubljani. Slovenska prvaka sta postala člana sežanske Skale Jože Požar in Sergej Ferjančič. Končan je prvi del prvenstva v prvi vezni balinarski ligi. Sežanska Skala je na 3. mestu, postojnski Železničar pa na 4. V medrepubliški ligi - Zahod je postojnski So-

vič 4., Bor iz Budanja zadnji brez točke. Novogoriški šahist Aljoša Grosar je prijetno presenetil na republiškem prvenstvu za mladince v Mariboru. Ob 7 zmagah, dveh porazih in dveh remijih je osvojil odlično 3. mesto. Tako bo nastopil na mladinskem državnem prvenstvu, ki bo v Mavrovem v Makedoniji.

Končujejo se tekmovanja ob izolškem občinskem prazniku. Na turnirju v malem nogometu je med 28 ekipami zmagalo moštvo Centra. Na tekmovanju jadrnic je nastopilo 19 posadk, zmagal je Ivan Štravs. Z odličnim srečanjem za prvo mesto med ekipama Portoroža in Nove Gorice pa se bo končalo moštveno teniško prvenstvo Primorske.

Za primorsko plavanje je spodbudna vest, da so v Piranu ustanovili plavalni klub Biser. Doslej so tamkajšnji plavalci delovali v okviru šolskega športnega društva.

Organizatorji kolesarskega maratona na Franja pa se vestno pripravljajo na to veliko prireditve, ki nosi ime po partizanski bolnišnici Franji. Na sporedu bo 21. julija, računajo da se bo 150 kilometrov dolge preizkušnje udeležilo približno 2 tisoč kolesarjev.

DAVORIN KORON

● V CAORLAH BO V NEDELJO atletsko srečanje med Italijo in Zahodno Nemčijo. Začelo se bo ob 16.30, od 17.30 pa ga bo prenašala tudi druga mreža italijanske televizije.

Nas odbornik Stojan Križmančič je postal očka. Njemu in mamiči Suzani čestitam, malemu Vasji pa želimo, da bi zrasel v dobrega in zdravega fanta.

ŠZ Zarja

V prestopnem roku se ljubljanska Olimpija ni okrepila

Malo upanja za takojšen povratek v 1. ligo

Komentar FRANCI BOŽIČ

V lanskem prestopnem roku so nogometaši Olimpije izgubili svoje najboljše može: Elsnerja, Bošnjaka, Iskro in Budinčevića. Osipanje pa se še nadaljuje. Ljubljanski drugoligaš ima zdaj le še 9 pravih profesionalcev. V letošnjem prestopnem roku je Olimpija izgubila še Petroviča, Radeviča, P. Amerška, Laloviča, Zupančiča in Sarenca, medtem ko sta bila Belojevič in Borovnica tako ali tako le na posodo.

Največ zanimanja so jugoslovanski prvotigaši tokrat pokazali za Ljubljanačana Mihajla Petroviča, ki ima v svoji nogometni izkušnji tudi nastop za A reprezentanco z Italijo v Turinu. Najhitrejši je bil zagrebški Dinamo, proti temu nasprotniku je Petrovič v zadnjih letih tudi igral najbolje. Njegova pogodba z Olimpijo se je izte-

kla, tako da ljubljanski klub ni imel nobene možnosti, da bi ga oviral. Petrovič je bil nekoč že član Rdečih zvezd, vendar največji jugoslovanski klub zanj tokrat ni kazal zanimanja, zato pa sta se ob Dinamu oglašala še Hajduk in Partizan. Zagrebški trener Zebeč je z ljubljansko okrepitvijo izredno zadovoljen.

Za mladega reprezentanta Srečka Katanca, ki je igral na evropskem prvenstvu v Franciji pa so se potegovali kar vsi štirje klubi velike četverice, čeprav ima ta igralec še dve leti pogodbo z Olimpijo. Ti klubi so pač računali, da bodo Ljubljanačani tega igralca po odhodu iz prve lige pustili oditi. Katanec bi želel oditi k Dinamu, vendar Olimpija za to ni hotela nič slišati. Po vrnitvi z olimpijskih iger v Los Angelesu bo Katanec najbrž odšel k vojakom, ko pa se bo po dobrem letu vrnil, bo Olimpija ali prvotigaš, ali pa bo izgubila status profesionalnega kluba. V tem

drugem primeru bo ta igralec prost in bo lahko svobodno izbral nov klub.

Brata Peter in Vili Ameršek bosta nogometno pot bržkone nadaljevala v Avstriji. Prvi pri drugoligašu Steyerju, drugi pa pri prvotigašu Spittalu, kjer igra Brane Oblak. Ljubljanačani bi za hude boje za povratek med prvotigaše radi oba zadržali, toda nobenega izmed njiju ni bilo na prve treninge. Obstaja nekaj možnosti, da bi Vili Ameršek le ostal in igral samo tekme za Bežigradom (star je namreč že 36 let), v tem primeru pa bi postal tudi tehnični vodja ekipe ali pa upravnik stadiona.

Sarenac, ki je pred štirimi leti z velikim uspehom igral za ljubljansko moštvo, po vrnitvi iz JLA pa se nikakor ni mogel znajti, je odšel v Maribor, kjer je nekoč že bil. Branilec Lazar Radevič pa je prestopil k prvotigašu Slobodi iz Tuzle, vodstvo ljubljanskega kluba ga ni posebej oviralo, trener Gugolj namreč ni bil pre-

več zadovoljen z njegovim načinom življenja. Veterana Lalović in Zupančič bosta v novi sezoni igrala za dva manjša avstrijska kluba, sicer pa trener Gugolj z njima tako ali tako ni preveč resno računal, glede na to, da sta oba stara že krepko prek 30 let. Posojeni Borovnica se je moral vrniti k francoski Bastiji. Trener Gugolj ne skriva želja, da bi tega igralca imel tudi v drugoligaški ekipi, toda možnosti za njegovo vrnitev iz Francije so skromne, to bi se zgodilo le, če bi Bastija »bankrotirala«.

In kaj je Olimpija v prestopnem roku pridobila? Seznam odhodov je bil veliko večji, pa tudi imena tistih, ki so odšli, so veliko bolj zveneča. Olimpija je sicer želela nekaj pravih okrepitev, toda doživela je nov polom. Šalov iz Hajduka je raje kot k Olimpiji odšel v tujino, Pavlovič iz Kruševca in Stevovič iz Titovega Užica pa k Beogradu. Olimpija je ovirala predvsem prazna blagajna, brez

denarja pa v prestopnem roku ni bilo moč nič opraviti, kajti celo neki igralec republiškega ranga iz Makedonije je na primer za prestop zahteval kar 150 milijonov, zraven pa je treba prišteti še odškodnino klubu. Edini novinec za Bežigradom iz 21. letni Varaždinec Dražen Besek, za katerega se je nekoč zanimal tudi zagrebški Dinamo, potem ko je njegov klub Varteks izpadel iz druge lige, pa se je ta igralec preselil k Olimpiji. Ljubljanačani so aktivirali še nekaj igralcev iz manjših ljubljanskih klubov, na druge konce Slovenije pa niso posegli. V člansko moštvo je prišlo še nekaj mladincev, očitno pa je, da se z njimi in deveterico profesionalcev v prvenstvu drugoligašev Olimpiji ne obeta ravno zmagoslavje. Glede na potek prestopnega roka bo morala Olimpija gotovo zmanjšati ambicije, zdi se, da je podvig — zmaga v ostri drugoligaški konkurenci — skoraj nemogoč.

Končano zamejsko balinarsko prvenstvo

Doberdobska Gradina letošnji prvak

Končno je četrtega zamejskega balinarskega prvenstva konec. Na zmagovalca letošnje izvedbe smo morali počakati prav do zadnjih lučajev. Z razliko od ostalih prvenstev, ki so bila pravi monopol openskega Poleta, je bilo letošnje izredno izenačeno, saj je bilo že od vsega začetka razvidno, da se bodo za sam vrh potegovali tri četrte in sicer doberdobska Gradina, openski Polet in zgoniški Kras A. Zasluzeno je letos slavila goriška četverka, ki je po negotovem začetku nanižala kar 12 pozitivnih rezultatov, (skupno 8 zmag, pet remijev, in en poraz v Doberdobu v drugem kolu s Krasom A).

V torek sta se Gaja in Zarja razšli pri neodločenem izidu, v sredo pa so

Bazovci na lastnem igrišču prepustili točko Repencem, Gajevci pa so po dramatičnem boju po štirih urah in pol igre morali priznati premoč druge postave Krasa. Doberdobski so v Nabrežini premagali, a ne brez težav, domači Sokol.

Včeraj so odigrali še zadnje srečanje med Poletom in Krasom A, ki je odločalo o drugem in tretjem mestu. Do zaključka redakcije pa rezultata nismo še prejeli.

V četrtek so končno odigrali tudi srečanje med Sokolom in Poletom. Tekma se je zaključila z remijem, kar je obenem pokopalo vse upe poletovcev za ponovitev uspeha iz prejšnjih izvedb.

Nagrajevanje najboljših bo v petek, 20. t.m. v Repnu ob priliki zaključnega družabnega večera, ki ga bo letos pripravila balinarska sekcija Kraskega doma.

IZIDI ZADNJEGA KOLA

Kras B - Gaja 2:0 (11:7, 11:10); Zarja - Kras A 1:1 (5:11, 11:2); Sokol - Gradina 0:2 (9:11, 5:11); Sokol - Polet 1:1; Gaja-Zarja 1:1 (11:8, 10:11).

LESTVICA

Gradina 21 točk, Polet 19, Kras A 18, Sokol 12, Kras B 11, Zarja 11, Kras A 10 in Gaja 8 točk. (Polet in Kras A imata tekmo manj).

Z. S.

Planinskoorientacijski pohod

V nedeljo nagrajevanje

V nedeljo ob 19.30 bo ob priliki domače razstave vin v Repnu na sporedu tudi nagrajevanje najboljših skupin, ki so sodelovale na nočnem planinskooorientacijskem pohodu, ki ga je organiziral SK Kras. Kot smo že poročali, je prvo mesto osvojila ekipa Balinarjev (kapetan Srečko Živec - 141,5 točke), drugi so bili Volkodlaki (Darma Purič 132), tretji Bor (Sonja Budin 125), 4. ekipa Buco (Joško Colija 119), 5. Kresnice (Marino Kralj 117,5), 6. Kras (Nadja Škabar 116,5), 7. Sežana (Konrad Božjeglav 116), 8. LMMS (Milena Križmančič 102,5), 9. Pelin (Igor Milič 99,5), 10. Turisti (Walter Rauber 91,5) in 11. Porkis (Boris Štoka 52,5). Udeleženci prvih treh uvrščenih ekip naj se jutri ob 19.30 predstavijo na repenskem razstavišču, kjer bodo nagajeni s knjižnimi nagradami.

Z. S.

Sodelovanje Bora z Idrijo

V sredo so se na »1. maju« pomerili kadeti in mladinci košarkarskega kluba Bor in košarkarskega kluba Idrija. Za srečanje sta se dogovorili vodstvi obeh klubov, ki bi odločili vzpostavili redno sodelovanje. V obeh srečanjih so slavili mladi Idrijčani.

Obe Borovi moštvi sta bili močno okrnjeni zaradi počitnic in zrelostnih izpitov. Vodstvi obeh klubov sta se okvirno dogovorili za nadaljnje sodelovanje. Prvo priložnost za to bodo borovci izkoristili v drugi polovici avgusta, ko bodo Borovi minikošarkarji in ostali mlajši Borovi košarkarji do naraščajnikov šli na priprave v Idrijo.

IZIDA TEKEM

KADETI

KK Bor - KK Idrija 67:88 (24:42) BOR: Žetko 4, Uršič 4, Lippolis 20, Pieri 15, Barini, Pertot 14, Kovačič 10. IDRIJA: V. Lakner 22, I. Vončina 12, Tratnik, Pillis 4, Trček, E. Lakner 2, Sedej 14, Rupnik 28, G. Vončina 6.

MLADINCI

KK Bor - KK Idrija 62:84 (23:46) BOR: Korošec 18, Lippolis 14, Jo-

gan 2, Pieri 8, Volk 24, Žerjal, Parisi 2, Pertot 2, Barini 2, Uršič, Kovačič.

IDRIJA: Lakner 2, Tratnik 8, Mravljia 10, Gros 24, Kolarič 6, Trček, Kopolj, Tratnik 12, Rupnik 14, Sedej 4, Vidic 2, Peternel 2. (Cancia)

obvestila

Košarkarji letnika 1969

ŠZ Bor, ŠD Breg, ŠD Kontovel, ŠD Polet in ŠD Sokol sklicujejo vse košarkarje letnika 1969, da pridejo s športno opremo v torek, 17. t.m., ob 17. uri v Borov športni center. Prisotnost obvezna.

TPK Sirena

prireja od 23. do 29. julija jadralski tečaj na deskah. Tečajniki bodo lahko vse poletje vadili s klubskimi deskami. Vpisovanje vsak dan na sedezu kluba na zasutem zemljišču v Barkovljah ali pa po telefonu na št. (040) 764263 po 21. uri.

Odbojarski turnir za trofejo mesta Gorice

Nastopajo reprezentance »under 17«

Konec meseca, kot smo že omenili, bo Gorica središče zanimive odbojarske prireditve, turnirja za trofejo mesta Gorice, ki ga prireja pokrajinska uprava ob sodelovanju goriške občine, deželnega odborništv za turizem, turistične ustanove in pokrajinske odbojarske federacije. Turnir, katerega se bodo udeležile državne mladinske (under 17) reprezentance Italije, Francije, Belgije, Nizozemske in Švedske, bo od 23. do 27. t.m. v telovadnici UGG na Trgu Battisti. Vsak dan bodo odigrali dve tekmi, ob 19. in 21. uri, tako pa bo vsaka ekipa igrala proti ostalim.

V okviru te prireditve, ki je vsekakor na visoki tehnični ravni, saj bodo igrali odbojkarji, ki bodo čez nekaj let postali ogrode članskih reprezentanc, pa bo 22. julija ob 21. uri pri-

jateljska tekma med odbojarskima reprezentancama Slovenije in Furlanije - Julijske krajine.

Istočasno, in sicer od 16. julija dalje, bo v Gorici trenirala italijanska mladinska reprezentanca. Ob tej priložnosti se bodo goriški odbojarski delavci srečali z italijanskim reprezentančnim tehničnim vodstvom.

Posamezne vstopnice za en večer bodo po 4.000 lir, abonma za celoten turnir pa 15.000 lir, oz. 10.000 za člane FIPAV in za mladino do 16. leta starosti.

Predprodaja vstopnic se je že začela na sedežu Wall Street Instituta, Ul. de Gasperi 40 in pri uradu pokrajinskega odborništv za šport v Gorici.

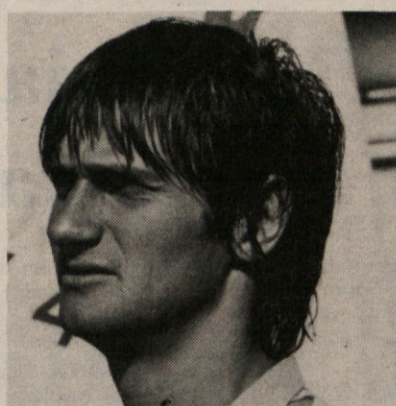
O podrobnem poteku turnirja pa bodo prireditelji poročali na tiskovni konferenci, ki bo v četrtek, 19. t.m.

Moser v Gradišču

Turistična ustanova iz Gradišča bo v sodelovanju z nekaterimi drugimi društvi pripravila v ponedeljek, 16. julija, kolesarsko tekmovanje, na katerem bo poleg drugih znanih imen, nastopil tudi zmagovalček kolesarske dirke po Italiji Francesco Moser. Poleg njega bo nastopilo še dvajset profesionalcev, med katerimi Baronchelli, Panizza, Algeri, Bortolotto, Bincolletto in Bidinost.

Po vsej verjetnosti bo Gradišče v ponedeljek obiskalo veliko ljubiteljev te športne panoge, ki ima tudi v naših krajih vedno več privrženec. Tekmovanje, ki se bo odvijalo po glavnih ulicah mesteca, se bo pričelo ob 21. uri.

Pogovor z jadralcem na deski Puhom Na Ol med prvo peterico

Čez nekaj dni bodo jugoslovanski olimpijski reprezentanti odpotovali v Los Angeles, kjer bodo med 27. julijem in 12. avgustom poletne olimpijske igre. Med njimi bo tudi Pirančan 32-letni Dušan Puh, član kluba jadralskega doma.

»Kakšni so bili pogoji, oziroma rezultati, ki so te pripeljali v jugoslovansko olimpijsko reprezentanco?«

»Če izpustim vsa prva mesta, ki sem jih dosegel na državnih prvenstvih in tekmovanjih za državni pokal v jadrnanju na deski naj omenim lasko prvo mesto na balkanskem prvenstvu v Grčiji, dve trinajsti mesti (1982 in 1983) na evropskih prvenstvih in 17. mesto na svetovnem prvenstvu 1982 v ZDA na Floridi. Na zadnji kriterijski predolimpijski regati, ki je bila spomlad v francoskem Hyeresu smo si zadali, da bi bila norma za jadralske izpolnjenja, če bi zasedli posamično do 25. mesta, ali do desetega mesta kot država. Jaz pa sem zasedel potem 15. mesto posamično (v eni od regat sem prišel na cilj celo peti in sem videl, da bi pravzaprav lahko dosegel tudi boljše uvrstitev), med državami pa je to pomenilo 9. mesto Jugoslaviji. Zdad torej upravičeno čakam na letalsko karto za Los Angeles, zato tudi treniram...«

»Kako se pripravljate na olimpiado in kdaj si začel s pripravi?«

»Od takrat pravzaprav, ko sem zvedel, da so tudi jadrnanje na deski uvrstili med olimpijske športne discipline. Na letošnjem evropskem prvenstvu v razredu windglider (ki je olimpijski razred), smo Jugoslavlani ugotovili, da so jadralske deske razreda windglider le nekoliko drugačne od jadrlnih desk odprtega razreda (D 2) in da bo to zahtevalo posebne priprave. Do evropskega prvenstva sem treniral kar na svoji — imgradovi deski in si šele v Franciji lahko kupil staro desko windglider, na kateri sem treniral. Naj povem, da sem z njo potem treniral le nekaj dni za Hyeres, toliko je bilo namreč časa med obema regatama. Jasno je tudi, da so med enakimi deskami lahko velike razlike. Francozi in Amerikanci, na primer, niso hoteli niti slišati, ko sem jih spraševal, če bi mi prodali katero, pa čeprav njihovo rezervno desko. Razlike so v izdelavi in predvsem v teži. Vsak kilogram je odločilen. Sicer pa se te deske sučejo med 19 in 22 kilogrami. Upajmo, da v Los Angelesu vsaj problema z deskami ne bo. Za olimpiado je namreč predviden žreb — vse deske zagotovi organizator, razdelijo pa jih med tekmovalce po žrebu. Upam, da na olimpiadi ne bo ribarjenja v kalnem,

kajti na evropskem prvenstvu (kjer je bil tudi žreb), lahko trdim, da je bil žreb bolj formalnost in da so si boljše deske izbrali prav tekmovalci Francije in ZDA. Samo njim »začuda« ni bilo potrebno vrniti desk organizatorju po prvenstvu. To sklepam tudi zato, ker si je Helena Burger med tekmovanjem sposodila desko, pa so ji rekli, da tista deska ni »kdove kaj«, da je »malce težka... V resnici pa se je Heleni zdela trikrat boljša od tistih, ki sva jih imela.

Treniram pa takole: uro in pol do dve uri telovadim, tečem, se fizično pripravim, dve do štiri ure pa sem vsak dan na morju. Veliko časa pa izgubim za delo in za druge priprave. Če mi ne bi bilo treba misliti na vse to in bi se lahko bolj zbrano posvečal deski in sebi, bi bilo prav gotovo boljše.«

»Kaj pa sicer, ostali pogoji na olimpiadi?«

»Ni razlik — težka, lahka kategorija, moški, ženske — startamo vsi v eni kategoriji. Zdad merim 180 cm in imam 73 kg in se sprašujem, če morda nisem prelahak za močan veter. Gledam namreč moje nasprotnike: Van Den Berg ima 190 cm in je težji, Guillerot prav tako. Večino tistih iz prve deseterice z evropskega prvenstva in Hyeresu so pravi korenjaki, ki že glede na svoje fizične — telesne mere lažje vprežejo močnejši veter. Zame je povsem jasno, da bo moj adut veter med enim in tremi bufori. Tak veter namreč največkrat piha tu pri nas v Piranskem zalivu. Največ let sem preživel s takim vetrom. In že pri jadrnanju z letčim holandcem sem se najbolj zanašal pri takem vetru. Moji tekmeči preživijo več kot pol leta na Bahamih in Havajih, v glavnem si lahko privoščijo trening na primerem vetru. Sam sem spraševal tukajšnje pomorce, ki so večkrat pluli mimo Los Angelesa, kako je tam z vetrom. Eni pravijo, da ni hudih vetrov, drugi pa, da zmeraj kar lepo piha. Pri močnem vetru imajo prednost ta močni, pri slabšem pa pridejo bolj do izraza »finese«, tehnika, znanje...«

»Kakšno uvrstitev pričakuješ na olimpiadi?«

»Če bi bil veter po moji meri, bi pričakoval uvrstitev med prvih pet, sicer pa med prvih deset. Kar bo čez deseto mesto, ne bom zadovoljen.«

»Kaj ti pomeni nastop na olimpiadi?«

»Verjetno bo to posebno doživetje, ki si ga še ne znam predstaviti, zavedam pa se, da ni tako lahko postati olimpijec in da je tudi to neke vrste nagrada za vložen trud. Končno iz naše regije že 15 let ni nihče šel na olimpiado. Upam, da bom lahko častno zastopal naše barve, tako kot sem jih skušal že doslej.«

»Kaj pa po olimpiadi?«

»Če se razmere v surfanju ne bodo uredile, bom začel razmišljati, za kaj se izplača toliko garati. Tisti, ki tega ne ve — na dlaneh imam »podplate« in na loku »visim« po štiri ure na dan. Mogoče mi bo lažje, če bom presedlal v katero drugo jadralsko zvrst. Zdad na primer dosegam dobre rezultate v regatah z velikimi potovalnim jadrnicami, z elanovo 31 R. Morda me bo to bolj zamikalo. Saj pravim, počakajmo še malo, da vidimo, kako se bo to uredilo...«

Boris Šuligoj

3 KRAT MUNDIAL

Saša Rudolf

(28.)

Da je v Baiono, mestece le nekaj kilometrov južno od Viga, priplula Kolumbova »Pinta« po odkritju Amerike, da se je v pokrajini La Coruña rodil generalissimo Franco, v bližini Luga pa starši Fidela Castra. In še in še bi lahko naštevali razloge, zaradi katerih je Galicija mastno zapisana v zgodovini.

Upravno je dežela razdeljena na štiri enote, pokrajine La Coruña, Orense, Lugo in Pontevedra, kar pomeni, da Vigo, ki je vsekakor najpomembnejše gospodarsko mesto in osrednje špansko pristanišče na Atlantiku, ni glavno mesto niti pokrajine, še manj pa dežele. Vigo upravno spada pod povsem nepomembno Pontevedro.

Pokrajina je povsem drugačna od slike, ki jo imamo o Španiji; zalivi in zalivčki spominjajo na skandinavski fjarde z otoki kot naravnimi valolomi pred nemirnimi vodovjem Atlantika. Celo vreme, ki ga pogojuje bližnji ocean, je kaj malo špansko, saj je največkrat oblačno in megleno. Temu primerna je tudi dnevna temperatura, ko celo v poletnem času marsikdaj ni odveč volnena majica.

V fjordu — Galježani ga imenujejo ria —, ki se

pri Vigu skoraj 20 kilometrov zajeda v notranjost, je angleški morsk ropar Drake našel kar se da primer-no skrivališče za svoje jadrnice, seveda potem ko je — in tega domačini še zdaj niso pozabili — izropal, kar se je dalo izropati in požgal.

V prvih junijskih dneh leta 1982 je v Vigu življenje potekalo po ustaljenih tirnicah, kot da bi se Mundial ne približeval, čeprav so se po mestnih ulicah že pojavili lepaki, dopotoval pa je tudi predsednik organizacijskega odbora Raimundo Saporta, da bi si ogledal športne naprave.

Toda meščani so po gostilnah ob skodelici — v Galiciji vina ne pijejo iz steklenih kozarcev, pač pa iz keramičnih skodelic — belega in hrustanju morskih sadežev razpravljali predvsem o politiki. Deželni svet je namreč izglasoval notranji pravilnik, ki po eni strani potrjuje upravno avtonomijo, po drugi pa skuša ovrednotiti etnične in jezikovne posebnosti Galicije. Dvojezičnih napisov je vedno več, kastiljščina izgublja svojo premoč na račun starega domačega jezika, ki je mešanica španščine in portugalsčine, izvira pa iz keltščine. Kako blizu so Galježani navadam bližnjega britanskega otočja, priča tudi dejstvo, da je črno-rdeča narodna noša dokaj slična britanski in da so najpriljubljenejši galješko glasbilo tradicionalne škotske dudu.

Galicija je dežela emigrantov. V nove kraje se je izselilo na desetisoče Galježanov, ki so pripomogli k naselitvi severne in južne Amerike. Lahko bi celo rekli, da v pokrajini Pontevedra ni družine, ki ne bi imela sorodnika v Argentini, Čilu, Urugvaju, Paragvaju ali ZDA. Nič čudnega, če ob vojni v južnem Atlantiku ni bilo čutiti večjih simpatij za Anglijo, ojačala so se stoletna nasprotja z otočani, ko so se na zidovih pojavili napisi »Malvine Argentini, Gibraltar Španiji«.

OTOKI NA ATLANTIKU

Ko sonce prežene težke sive oblake in pokaže svojo pravo moč, končno le spoznamo, da smo res v Španiji. Z Mostijem in Luzzijem, ki je dopotoval v Vigo za nama, smo izkoristili sončni dan za krajši izlet. Prav pred hotelom na nabrežju je končna postaja parnikov, ki povezujejo oba bregova fjorda. S parnikom smo se podali na nasprotni stran do mestec Canges in Moaña. Od tu se nam je Vigo v sončni svetlobi prikazal povsem drugače: gričevnato in valovito mesto v marsičem dokaj podobno Trstu. Parnik nas je od tu prepeljal do Baione, nakar smo pot nadaljevali z avtomobilom na hrib Ferro, od koder se odpira razgled na celotni fjord. Povratna pot do Viga poteka sredi gričev in gričkov, med borovci in evkalipti. Ko vozimo skozi vasio Pajon se pravkar končuje jutranja maša. Iz cerkve staroromanskega sloga z baročnim zvonom prihajajo fantje in dekleta v tipičnih galjeških narodnih nošah s črnimi hlačami, oziroma širokimi krili in rdečimi jopicami. Sprevod odpirajo godci z dudami, za špansko folklorno noto pa skrbijo dekleta, ki dajejo godbilom ritem z nakerami.

In že smo spet na parniku, ki povezuje celino z otoki Cies, ki zapirajo vhod v Rio de Vigo. Vožnja traja skoraj uro dolgo, na otoku ni hotelov, elektrike in lahko bi rekli moderne civilizacije. Na otokih je le dovolj pitne vode, zato je ob skoraj stalnem deževju rastlinje dokaj bujno. Kaj je ocean spoznamo, ko se po stezi prerinemo mimo dreves in grmičevja do zahodne strani otokov. Če je morje v fjordu mirno, je ocean vzvalovan, poldrugi meter visoki valovi bu-tajo ob skale otoka.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000
lir - V SFRJ številka 15.000 din, naročnina za zaseb-
nike mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za orga-
nizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000
din
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Zira račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st.,
viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi
2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi
550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA
18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu
Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se nara-
čajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul.
Montecchi 6 - tel. 775-275, tlix 460270, EST I, iz
vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

14. julija 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Spričo moči dolarja ameriški letoviščarji trumoma v Evropo

NEW YORK — Poprečen ameriški državljani se letos še prav posebej veseli letnega dopusta. Dolar je tako poskočil, da je pregazil tudi najmočnejše evropske valute, to pa velja kajpada brž izkoristiti in se odpraviti letovat na staro celino. Pa ne samo letovat: v Evropi si bo med počitnikovanjem kar mimogrede marsikaj privoščil, od tipičnih francoskih pa italijanskih jedi v najfinjših restavracijah do angleške obutve. Vse se mu bo pač zdelo poceni in vse bo tako kot bi v njegovi domovini ne moglo biti, saj si v Združenih ameriških državah gotovo ne more omisliti zahtevnejših nakupov.

Vzporedno s porastom dolarja se je naglo povečalo število Američanov, ki so se odločili prepluti ali preleteti Atlantik, kar je razvidno iz rekordnega števila prisenj za potni list in prijav v turističnih agencijah, ki

ponujajo ugodne turistične aranžmane za letovanje v Evropi. Že do sedaj je za potni list zaprosilo 50 odst. več Američanov kot lani in samo v maju je potni list prejele 600.000 oseb.

Do konca tega leta naj bi prišlo na staro celino okrog 5,5 milijona Američanov proti 4,8 milijona lansko leto. Izračunali so tudi, da bodo ameriški turisti samo v Vel. Britaniji pustili 1,2 milijarde dolarjev.

To pa je seveda le ena, svetlejša plat precenitve dolarja, ki pa poprečnemu Američanu tudi zadostuje. Tako drugo plat noče pomisliti ali pa se je celo ne zaveda: kakšne posledice bo namreč krepitev dolarja imela na svetovno gospodarstvo, obenem pa tudi na ameriško. Morda pa se tega zaveda in hoče prav zaradi tega sedaj čim več potrošiti, češ, pas bomo že zategovali, ko bo treba.

Presneto vreme!

V Münchnu se je ulila izredna ploha. Kljub dobro urejeni kanalizaciji je voda preplavila mestne ulice in zavrla promet (Telefoto AP)

S spačkom okrog sveta

Francoski pustolovec Alain Chaix se je s svojim spačkom pripeljal v pekinško citadelo, kamor je sicer vstop prepovedan. Očitno imajo tudi kitajske oblasti smisel za nenavadne podvige: Chaix, ki je doma iz Toulousa, namerava napraviti s svojim avtičem krog sveta (AP)

NLP in Spadolini

RIM — »Pri oddelku glavnega štaba letalstva, ki proučuje pojav neznanih letečih predmetov (UFO), bi morali sodelovati tudi civilisti, ki so priznani ufologije. Tako beremo v vprašanju, ki so ga obrambnemu ministru Giovanniju Spadoliniju včeraj naslovili štirje poslanci, in sicer demokristjani Giancarlo Abete, Publio Fiori in Alessandro Scaiola ter socialdemokrat Martino Scovacricchi.

Omenjeni parlamentarci utemeljujejo svoj predlog z dvema argumentoma. Italijansko vojno letalstvo je že večkrat priznalo, da nima dovolj kvalificiranega osebja za proučevanje pojava NLP, medtem ko je v Italiji vrsta odličnih civilnih ufologov. Poleg tega parlamentarci naglašajo, da gre za pojav, ki ga v drugih državah resno proučujejo. V svojem vprašanju omenjajo, da je v ZDA 62 astronomov potrdilo verodostojnost pričevanj o neznanih letečih predmetih; da je francoska vladna komisija za proučevanje NLP potrdila vest o pristanku takega predmeta v Provansi; da je pred nedavnim sovjetski kozmonavt Popovič omenil, da je do podobnega primera prišlo lani pri mestu Gorki.

Flosint res nevaren?

MILAN — Farmacevtska družba Farmitalia Carlo Erba bo prenehala z izdelovanjem zdravila Flosint, ker so nekatere podgane, na katerih so delali preizkuse s tem zdravilom, dobile rakaste tvorbe v črevesju. Prodaja proizvoda je sicer samo začasno prekinjena, kajti nobenih dokazov ni, da je zdravilo rakotvorno tudi za človeka.

Prejšnji preizkusi na miših, psih, opicah in tudi podganah niso namreč dokazali nikake škodljivosti. Poleg tega so rezultati sedanjih analiz še začasni in nepopolni in bo slika bolj jasna šele čez nekaj mesecev.

Kljub temu je farmacevtsko podjetje bilo mnenja, da je bolje, da s proizvodnjo Flosinta vsaj začasno preneha. O zadevi je Farmitalia Carlo Erba takoj obvestil italijansko ministrstvo za zdravstvo, ki je obravnavo tega problema prepustilo Visokemu zdravstvenemu svetu. Družba je o zadevi obvestila tudi zdravstveno oblast (BGA) v Zvezni republiki Nemčiji, kjer je Flosint tudi v prodaji. BGA je odredila začasno prekinitev prodaj zdravila do 31. oktobra, obenem pa pripomnila, da »rezultatov raziskave na živalih še ni mogoče prenesti na človeka, dokler niso na razpolago zanesljivejši podatki«.

Še o dnevniku »Che« Guevare

LONDON — Kot smo že pisali, je britanski višji sodni dvor odredil, da družba Sotheby's zaenkrat ne sme dati na dražbo dnevnika Ernesta »Che« Guevare, in to na zahtevo bolivijske vlade, ki trdi, da je zapiske nekdo ukradel iz njenega notranjega ministrstva. Dražba bi morala biti 16. julija. No, omenjena družba je sklenila, da ne vložijo priziva in da lepo počaka razvoj dogodkov, je pa zahtevala od bolivijske ambasade v Londonu 12.000 funtov šterlingov (okrog 30 milijonov lir) kavcije za primer, da bi dnevnik bilo res treba vrniti vladi v La Paz. Nepoznani »lastnik« zapiskov je seveda zdaj na trnih.

Tortora še v priporu

NEAPELJ — Preiskovalni sodnik neapeljskega sodišča je odbil prošnjo za osvoboditev Enza Tortore, ki so jo predložili 10. julija branilci bivšega televizijskega napovedovalca. Kot znano, je Tortora trenutno v hišnem priporu zaradi obtožbe, da je sodeloval s kamoristično organizacijo Raffaela Cutola. Zaradi tega so ga aretirali 17. junija 1983, točno leto kasneje pa je bil na listi radikalne stranke izvoljen v evropski parlament. Po mnenju branilcev bi parlamentarna imuniteta morala veljati od trenutka izvolitve; drugačnega mnenja pa so bili sodniki.

Odlok, s katerim neapeljsko sodišče odbija prošnjo po izpustitvi na svobodo, namreč pojasnjuje, da bo smel Tortora na prostost šele ob priliki prve seje novega evropskega parlamenta oz. toliko časa prej, da bo lahko pravočasno prisostvoval seji.

Prihodnje dni bodo sodniki tudi zahtevali sodno obravnavo za vse obtožbe, ki jih krivijo združevanja v zločinske namene kamorističnega tipa. Med temi bo verjetno tudi sam Tortora. Po osvoboditvi bodo torej po vsej verjetnosti zahtevali sodniki od parlamenta pooblastilo, da lahko novopečenemu poslancu sodijo.

Kako je v Salvadoru?

WASHINGTON, SAN SALVADOR — Včeraj so v ameriškem kongresu predstavili poročilo o spoštovanju človeških pravic v Salvadoru, ki ga je podpisal državni tajnik za zunanje zadeve George Schultz. V poročilu, ki so ga ameriški parlamentarci zahtevali pred odobritvijo nadaljnje vojaške pomoči salvadorski vladi, je rečeno, da se je položaj v srednjemameriški državi znatno izboljšal, odkar je na oblasti nedavno izvoljeni demokristjan Napoleon Duarte. »Salvadorska vlada,« piše v poročilu, »je dosegla pomembne rezultate na področju agrarne reforme, v uveljavljanju pravice do svobodnega združevanja in glasovanja na volitvah, v uveljavljanju zakonite oblasti ter pri omejevanju dejavnosti zloglasnih eskader smrti.«

Vse pa kaže, da je resnica dokaj drugačna. Salvadorska Cerkev je prek svojega urada za človeške pravice »Tutela legal« objavila, da so vladne oborožene sile in eskadre smrti umorile 134 ljudi po Duartovem prevzemu oblasti. Poleg tega je po podatkih omenjenega urada v tem času zginilo 15 oseb, ki so jih aretirali.

Medvedji šport

Vse kaže, da šport ni (več) samo človeška domena. V kölnskem zooškem vrtu se zadnje čase beli medvedje kratkočasijo z igranjem na žogo, točneje na sodček piva (Telefoto AP)

MIKI MUSTER: Trije hribolazci

(27.) Pustolovščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika

Bila je najnižja ženska

BOGOTA — Po vsej Kolumbiji in nato po vsem svetu se je včeraj naglo razširila vest, da je v mestecu Bolivar v severnovzhodnem delu te latinskoameriške države izdihnila najnižja ženska, ali bolje dekle.

Ime ji je bilo Luz Amanda Hurillo Perea, prijatelji in znanci pa so jo rajši imenovali Napi. Ko je privekala na svet, je tehtala 500 gramov, ko je predinočnim umrla, je bila pa težka 7 kilogramov. Višina? Pol metra in centimeter.

Njeno življenje kajpada ni bilo normalno, nasprotno. Skoraj vselej je bolehalo, predvsem na srcu in dolgo časa je morala ležati na bolniški postelji. Pred nekaj dnevi se ji je stanje poslabšalo in nazadnje je podlegla infarktu.

Ku Klux Klan še naprej grozi

MANILA — »Če si bodo vaši mešani izrodki upali na olimpijske igre v Los Angelesu, jih bomo postrelili ali pobesili. Smrt črncem in vsem, ki nimajo bele polti.« Tako je zapisano v grozljivem sporočilu, ki ga je prejel glavni tajnik filipinskega olimpijskega odbora Almeda.

Kakor vemo, to tudi ni prvo grozil-

no pismo: v preteklih dneh so takšne grožnje prejeli olimpijski odbori ljudske republike Kitajske, Malaizije, Singapura, Južne Koreje, Sri Lanke, Zimbabveja, Honkonga in Japonske. Prav tako vemo, pa čeprav pisma niso podpisana, da grožnje prihajajo iz vrst ameriške fanatične rasistične in fašistične organizacije Ku Klux Klana.

V sodu z vrha Niagarskih slapov

NIAGARA — Kanadčan Karel Soucek je te dni opravil izreden podvig: strpal se je v čisto navaden sod, ki ga je seveda primerno utrdil, nato pa se z vrha Niagarskih slapov spustil v globino. Doslej še nihče pred njim ni ostal živ po takšnem vrtoglavem skoku, on pa ni le živ in cel, ampak se že pripravlja na nov podvig: z motociklom se namerava odpeljati do Severnega tečaja.

Toda povrnimo se k skoku v sodu: Karel je živ in cel, le po čelu se je porezal pa kakšen zob manj ima. Pač pa bo zaslužil na tisoče dolarjev, ker so njegov podvig filmali in posnetki bodo obkrožili ves svet. Vsekakor je Karel moral plačati 400 dolarjev (okrog 700.000 lir) globe, ker njegova ekshibicija ni bila uradno pooblaščen.